

**Stredná odborná škola obchodu a služieb
Piešťanská 2262/80, Nové Mesto nad Váhom**

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM

Podnikanie v remeslách a službách



6403 L podnikanie v remeslách a službách

Vypracovaný na základe ŠVP, ktorý schválilo Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky dňa 7. februára 2013 pod číslom 2013-762/1889:23-925 s účinnosťou od 1. septembra 2013 začínajúc prvým ročníkom.

OBSAH	STRANA
1 Úvodné identifikačné údaje	3
2 Ciele a poslanie výchovy a vzdelávania	6
3 Vlastné zameranie školy	10
3.1 Charakteristika školy	13
3.1.1 Plánované aktivity školy	14
3.2 Charakteristika pedagogického zboru	17
3.3 Ďalšie vzdelávanie pedagogických zamestnancov školy	17
3.4 Vnútorný systém kontroly a hodnotenia zamestnancov školy	18
3.5 Dlhodobé projekty	18
3.6 Medzinárodná spolupráca	20
3.7 Spolupráca so sociálnymi partnermi	22
4 Charakteristika školského vzdelávacieho programu v študijnom odbore 6403 L podnikanie v remeslách a službách	23
4.1 Popis školského vzdelávacieho programu	23
4.2 Základné údaje o štúdiu	24
4.3 Organizácia výučby	25
4.4 Zdravotné požiadavky na žiaka	25
4.5 Požiadavky na bezpečnosť a hygienu pri práci	26
5 Profil absolventa študijného odboru 6403 L podnikanie v remeslách a službách	27
5.1 Charakteristika absolventa	27
5.2 Kompetencie absolventa	27
5.2.1 Kľúčové kompetencie	28
5.2.2 Všeobecné kompetencie	29
5.2.3 Odborné kompetencie	31
5.2.4 Kompetencie vyplývajúce z Národného štandardu finančnej gramotnosti	33
6 Učebný plán študijného odboru 6403 L podnikanie v remeslách a službách	39
7 Učebné osnovy študijného odboru 6403 L podnikanie v remeslách a službách	46
Učebné osnovy všeobecnovzdelávacích predmetov	48
Slovenský jazyk a literatúra	
Prvý cudzí jazyk - anglický	
Dejepis	
Občianska náuka	
Biológia	
Matematika	
Informatika	
Telesná a športová výchova	
Konverzácia v anglickom jazyku	
Učebné osnovy odborných predmetov	49
Ekonomika	
Účtovníctvo	
Administratíva a korešpondencia	
Manažment	
Marketing	
Administratíva a korešpondencia	
Podnikanie a drobné podnikanie	
Finančná gramotnosť	
Právo v podnikaní	
Aplikovaná informatika	
Komunikačné zručnosti	
Cvičná firma - praktikum	
Odborná prax	
8 Podmienky vzdelávania žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami v študijnom odbore 6403 L podnikanie v remeslách a službách	50
9 Vnútorný systém kontroly a hodnotenia žiakov študijného odboru 6403 L podnikanie v remeslách a službách	53
9.1 Pravidlá hodnotenia žiakov	53

1. ÚVODNÉ IDENTIFIKAČNÉ ÚDAJE

Názov a adresa školy	Stredná odborná škola obchodu a služieb Piešťanská 2262/80 915 01 Nové Mesto nad Váhom
Názov školského vzdelávacieho programu	Podnikanie v remeslách a službách
Kód a názov ŠVP	64 Ekonomika a organizácia, obchod a služby II
Kód a názov študijného odboru	6403 L podnikanie v remeslách a službách
Poskytnutý stupeň vzdelania	Úplné stredné odborné vzdelanie ISCED 3 A
Dĺžka štúdia	2 roky
Forma výchovy a vzdelávania	Denné štúdium pre absolventov trojročných učebných odborov
Vyučovaci jazyk	Štátny jazyk
Druh školy	Štátna
Dátum schválenia ŠKVP	23. august 2013
Miesto vydania	SOŠ, Piešťanská 2262/80, 915 01 Nové Mesto nad Váhom
Platnosť ŠKVP	01. september 2013 začínajúc prvým ročníkom

Kontakty pre komunikáciu so školou:

Titul, meno, priezvisko	Pracovná pozícia	Telefón	Fax	e-mail	Iné
Ing. Oľga Ilenčíková	Riaditeľka školy	032/7710708 032/7712315	032/771488 1	sekretariat@prvasosnmnv.sk	http://www.prvasosnmnv.sk
PaedDr. Viktória Beličková	Zástupca riaditeľky pre teoretické vyučovanie všeobecnovzdelávacích predmetov	032/7712212		viktoria.belickova@prvasosnmnv.sk	
Ing. Daniela Mocková	Zástupca riaditeľky pre teoretické vyučovanie odborných predmetov	032/7712212		daniela.mockova@prvasosnmnv.sk	
Ing. Gréta Palková, PhD.	Zástupkyňa riaditeľky pre praktické vyučovanie	032/7712094/13		greta.palkova@prvasosnmnv.sk	
Ing. Elena Peterková	Ekonom školy	032/7712094/14		elena.peterkova@sosnmnv.tsk.sk	
PaedDr. Marta Bednárová	Výchovný poradca	032/7712212		marta.bednarova@prvasosnmnv.sk	
Ing. Jana Pomajbová	Karierový poradca	032/7712212		jana.pomajbova@prvasosnmnv.sk	

Zriaďovateľ:

Trenčiansky samosprávny kraj
Odbor školstva
K dolnej stanici 7282/20A
911 01 Trenčín

Tel.: 032/7411225
e-mail: tsk@tsk.sk

Nové Mesto nad Váhom, 23. 08. 2013

Stredná odborná škola
obchodu a služieb
Piešťanská 2262/80
Nové Mesto nad Váhom
-2-

Ing. Ján Hargaš, PhD., MBA riaditeľ školy
(podpis a pečiatka školy)

Názov a adresa školy	Stredná odborná škola obchodu a služieb Piešťanská 2262/80 915 01 Nové Mesto nad Váhom
Názov školského vzdelávacieho programu	Podnikanie v remeslách a službách
Kód a názov ŠVP	64 Ekonomika a organizácia, obchod a služby II
Kód a názov študijného odboru	6403 L podnikanie v remeslách a službách
Poskytnutý stupeň vzdelania	Úplné stredné odborné vzdelanie ISCED 3 A
Dĺžka štúdia	2 roky
Forma výchovy a vzdelávania	Denné štúdium pre absolventov trojročných učebných odborov

Záznamy o platnosti a revidovaní školského vzdelávacieho programu:

Platnosť ŠkVP Dátum	Revidovanie ŠkVP Dátum	Zaznamenanie inovácie, zmeny, úpravy a pod.
01.09.2013		
	01.07.2014–31.08.2014	Aktualizácia ŠkVP – úprava údajov o škole. Od 01. 09. 2014 sa zmenil názov školy na SOŠ obchodu a služieb, Piešťanská 2262/80, Nové Mesto nad Váhom a zároveň sa k škole pričlenila SOŠ, Jánošíkova 4, Nové Mesto nad Váhom.
01.09. 2014		
	01.07.2015 -31.08.2015	Zpracovaný Dodatok č. 2, ktorý schválilo Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky dňa 6. júla 2015 pod číslom 2015-15112/34034:11-10E0 s účinnosťou od 1. septembra 2015 začínajúc prvým ročníkom. Aktualizácia údajov o škole.
01.09.2015		
	01.07.2016 – 31.08.2016	Aktualizácia údajov o škole.
01.09.2016		
	01.07.2017 – 31.08.2017	Aktualizácia údajov o škole. Zpracovaný NŠFG verzia 1.2, platný pre prvý ročník od 1.9.2017.
01.09.2017		
	01.07.2018 – 31.08.2018	Aktualizácia údajov o škole. Zpracovaný Dodatok č. 5, ktorý schválilo Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky dňa 15. júna 2018 pod číslom 2018/1465:21-10E0 s účinnosťou od 1. septembra 2018 začínajúc prvým ročníkom. Bola zvýšená dotácia predmetu slovenský jazyk a literatúra v 2. ročníku zo 4 hodín na 5 hodín (pôvodne 4-4, teraz 4-5). Bola znížená dotácia predmetu komunikačné zručnosti o jednu hodinu celkom na jednu hodinu v 1. ročníku (pôvodne 1-1, teraz 1-0).
01.09.2018		
	01.07.2019 – 31.08.2019	Aktualizácia údajov o škole.
01.09.2019		Od 10. marca 2020 do 21. júna 2020 prebiehalo v škole vyučovanie mimoriadnym spôsobom v súlade s nariadeniami hlavného hygienika a Ministerstva školstva, vedy, výskumu a športu. Formy a metódy práce, obsah vyučovania a spôsob hodnotenia žiakov počas tohto obdobia je zdokladovaný v správe jednotlivých PK. Na návrh PK sa súvislá odborná prax v 1. ročníku presunula na začiatok 2. ročníka – toto platí len pre žiakov 1. ročníka v školskom roku 2019/2020.

	01.07.2019 – 31.08.2019	Aktualizácia údajov o škole. Úprava učebnej osnovy predmetu slovenský jazyk a literatúra podľa inovovaného ŠVP platného od 1. 9. 2015, úprava platí od 1.9.2020 pre žiakov 1. ročníka.
01.09.2020		Od 12. 10. 2020 do 07. 04. 2021 (končiace ročníky), resp. do 17. 05. 2021 (ostatné ročníky) prebiehalo v škole vyučovanie mimoriadnym spôsobom v súlade s nariadeniami hlavného hygienika a Ministerstva školstva, vedy, výskumu a športu. Formy a metódy práce, obsah vyučovania a spôsob hodnotenia žiakov počas tohto obdobia je zdokladovaný v správe jednotlivých PK. Na návrh PK sa súvislá odborná prax v 1. ročníku presunula na začiatok 2. ročníka – toto platí len pre žiakov 1. ročníka v školskom roku 2020/2021.
	01.07.2021 – 31.08.2021	Aktualizácia údajov o škole.
01.09.2021		
	01.07.2022 – 31.08.2022	Aktualizácia údajov o škole – do 30. 06. 2022 riaditeľ školy Ing. Ján Hargaš, PhD., MBA, od 1.7.2022 riaditeľka školy Ing. Oľga Ilenčíková. Vyučovanie v školskom roku 2021/2022 sa z dôvodu pandémie covid-19 realizovalo kombinovanou formou – prezenčnou a dištančnou – v súlade s platným Školským semaforom MŠVVaŠ a rozhodnutiami RÚVZ Trenčín. Zpracovaný dodatok č. 10 k ŠVP 62 ekonomické vedy, 63, 64 ekonomika a organizácia, obchod a služby I, II ŠkVP platí od 1.9.2022 pre žiakov 1. ročníka
01.09.2022		
	01.07.2023 – 31.08.2023	Aktualizácia údajov o škole.
01.09.2023		

2. CIELE A POSLANIE VÝCHOVY A VZDELÁVANIA

Názov a adresa školy	Stredná odborná škola obchodu a služieb Piešťanská 2262/80 915 01 Nové Mesto nad Váhom
Názov školského vzdelávacieho programu	Podnikanie v remeslách a službách
Kód a názov ŠVP	64 Ekonomika a organizácia, obchod a služby II
Kód a názov študijného odboru	6403 L podnikanie v remeslách a službách
Poskytnutý stupeň vzdelania	Úplné stredné odborné vzdelanie ISCED 3 A
Dĺžka štúdia	2 roky
Forma výchovy a vzdelávania	Denné štúdium pre absolventov trojročných učebných odborov

Cieľom výchovy a vzdelávania je umožniť žiakovi v súlade so školským zákonom:

- a) získať kompetencie, a to najmä v oblasti komunikačných schopností, ústnych spôsobilostí a písomných spôsobilostí, využívania informačno-komunikačných technológií, komunikácie v štátnom jazyku, materinskom jazyku a cudzom jazyku, matematickej gramotnosti a kompetencie v oblasti prírodných vied a technológií, k celoživotnému učeniu, sociálne kompetencie a občianske kompetencie, podnikateľské schopnosti a kultúrne kompetencie,
- b) ovládať aspoň jeden cudzí jazyk a vedieť ho používať s výnimkou pre nižšie stredné odborné vzdelanie,
- c) naučiť sa správne identifikovať a analyzovať problémy a navrhovať ich riešenia a vedieť ich riešiť,
- d) rozvíjať manuálne zručnosti, tvorivé, umelecké psychomotorické schopnosti, aktuálne poznatky a pracovať s nimi v oblastiach súvisiacich s nadväzujúcim vzdelávaním alebo na trhu práce,
- e) posilňovať úctu k rodičom a ostatným osobám, ku kultúrnym a národným hodnotám a tradíciám štátu, ktorého je občanom, k štátnemu jazyku, k materinskému jazyku a k svojej vlastnej kultúre,
- f) získať a posilňovať úctu k ľudským právam a základným slobodám a zásadám ustanoveným v Dohovore o ochrane ľudských práv a základných slobôd ako aj úctu k zákonom a osobitne vzťah k prevencii a zamedzeniu vzniku a šírenia kriminality a inej protispoločenskej činnosti,
- g) pripraviť sa na zodpovedný život v slobodnej spoločnosti, v duchu porozumenia a znášanlivosti, rovnosti muža a ženy, priateľstva medzi národmi, národnostnými a etnickými skupinami náboženskej tolerancie,
- h) naučiť sa rozvíjať a kultivovať svoju osobnosť a celoživotne sa vzdelávať, pracovať v skupine a preberať na seba zodpovednosť,
- i) naučiť sa kontrolovať a regulovať svoje správanie, starať sa a chrániť svoje zdravie vrátane zdravej výživy a životné prostredie a rešpektovať všeľudské etické hodnoty,
- j) získať všetky informácie o právach dieťaťa a spôsobilosť na ich uplatňovanie.

Stanovenie cieľov školy reaguje na nasledujúce skutočnosti:

- ✚ Svet okolo nás sa neustále mení, inovácie si vyžadujú zmeny, celoživotné profesie sú minulosťou.
- ✚ Trh si vyžaduje schopnosť prispôbiť sa, tímovo pracovať, komunikovať, riešiť problémy, tvoriť, rozhodovať sa, kriticky a samostatne myslieť, učiť sa učiť.
- ✚ Poslaním školy je vybaviť klienta kompetenciami a pripraviť ho pre praktický život.
- ✚ Zachovanie si schopnosti byť konkurencieschopný a poskytovať dlhodobu kvalitnú vzdelávanie za prijateľné finančné náklady.
- ✚ Mení sa doterajšia funkcia a postavenie učiteľa, od odovzdávania informácií prechádza na organizovanie možností výučby, stáva sa partnerom žiaka vo vyučovacom procese.
- ✚ Nové tisícročie si vyžaduje nové metódy výchovy a vyučovania.

- ✚ Vzdelaný človek je skutočným bohatstvom spoločnosti.
- ✚ Spoločnosť budúcnosti bude učiaca sa spoločnosť.

Základné tézy politiky Strednej odbornej školy:

- ✚ Zmeniť myslenie žiakov, naučiť ich učiť sa učiť a uvažovať v súvislostiach.
- ✚ Zamerať sa na vzťahy a procesy vo výchovno-vzdelávacej práci, ktorých výsledkom bude racionálne vyzretá, sebavedomá a empatická osobnosť, so silným vnútorným prežívaním a charakterom, schopná sa sama o seba postarať.
- ✚ Na dosiahnutie týchto cieľov škola uplatňuje nasledujúce postupy:
 - prechod na vnútorný systém riadenia kontroly,
 - vytvorenie novej školskej kultúry a spätnej väzby učiteľ - klient (žiak, študent) na vyššej kvalitatívnej úrovni,
 - trvalé zlepšovanie sa,
 - orientovanie sa na zákazníka, klienta, na systematickú prácu v rámci vzťahu žiak – učiteľ – rodič - zamestnávateľ. Spolupráca bude transparentná, zrozumiteľná, vychádzajúca z vopred daných pravidiel,
 - orientovanie sa na vyučovací proces s cieľom zlepšovať prostredie a dosahovať tak vyššiu kvalitu vzdelania klientov (žiakov, študentov) rozhodujúce nie je množstvo informácií, ale ich kvalita a celospoločenské využitie,
 - uplatňovanie princípu vodcovstva (rozhodujúca je úloha manažmentu školy - jeho vízia - prioritou sa stáva zvyšovanie počítačovej gramotnosti a jazykových kompetencií zamestnancov,
 - motivovanie a zapájanie všetkých zamestnancov do zvyšovania kvality svojej práce, presvedčenie, že len kvalita je stratégia prežitia.

Ciele a poslanie výchovy a vzdelávania v našom školskom vzdelávacom programe pre študijný odbor 6403 L podnikanie v remeslách a službách vychádzajú z cieľov stanovených v Zákone o výchove a vzdelávaní (školský zákon) a Štátnom vzdelávacom programe pre skupinu dvojročných nadstavbových študijných odborov 64 Ekonomika a organizácia, obchod a služby II. Poslanie školy vyplýva aj z komplexnej analýzy školy.

Poslaním našej školy nie je len odovzdávať vedomosti a pripravovať našich žiakov na povolanie a získanie prvej kvalifikácie, ale aj formovať u mladých ľudí ich postoje, viesť ich k dodržiavaniu etických a ľudských princípov. Škola sa stane otvorenou inštitúciou pre rodičov, sociálnych partnerov a širokú verejnosť s ponukou rôznej vzdelávacej a spoločenskej činnosti.

Naša škola má nielen vzdelávať, ale aj vychovávať. Naše **ciele v systéme výchovy a vzdelávania** spočívajú v cieľavedomom a systematickom rozvoji poznávacích schopností, emocionálnej zrelosti žiaka, motivácie k sústavnému zdokonaľovaniu sa, prosocionálneho správania, etiky, sebaregulácie ako vyjadrenia schopnosti prevziať zodpovednosť za seba a svoj rozvoj a tvorivosť.

Ciele výchovy a vzdelávania orientované na vytváranie predpokladov celoživotného vzdelávania sú zamerané na:

- ✚ Posilnenie výchovnej funkcie školy so zámerom:
 - umožniť všetkým žiakom prístup ku kvalitnému záujmovému vzdelávaniu a voľnočasovým aktivitám, najmä žiakom zo sociálne znevýhodneného prostredia ako formy prevencie sociálno-patologických javov a podchytenia nadaných a talentovaných jedincov,
 - vytvárať motiváciu k učeniu, ktorá žiakom umožní pokračovať nielen v ďalšom vzdelávaní, ale aj v kultivovaní a rozvoji vlastnej osobnosti,
 - podporovať špecifické záujmy, schopností a nadania žiakov,
 - formovať ucelený názor na svet a vzťah k životnému prostrediu,
 - vytvárať vzťah k základným ľudským hodnotám ako je úcta a dôvera, sloboda a zodpovednosť, spolupráca a kooperácia, komunikácia a tolerancia,
 - poskytovať čo najväčšie množstvo príležitostí, podnetov a možností v oblasti záujmovej činnosti,

- poskytovať pre žiakov a širokú verejnosť ponuku vzdelávacích služieb vo voľnom čase.



Realizáciu stratégie rozvoja školy s dôrazom na:

a) **prípravu a tvorbu vlastných školských vzdelávacích programov** s cieľom:

- uplatňovať nové metódy a formy vyučovania zavádzaním aktívneho učenia, realizáciou medzipredmetovej integrácie, propagáciou a zavádzaním projektového vyučovania,
- zabezpečiť kvalitné vyučovanie cudzieho jazyka v jazykových učebniach, kvalifikovanými učiteľmi pre výučbu cudzích jazykov a zabezpečením dostupných podmienok pre výučbu cudzieho jazyka v zahraničí
- skvalitniť výučbu informačných a komunikačných technológií v špeciálnych učebniach so softwarovým vybavením, podporovaním ďalšieho vzdelávania učiteľov v oblasti informačných technológií,
- zohľadniť potreby a individuálne možnosti žiakov pri dosahovaní cieľov v študijnom programe,
- zabezpečiť variabilitu a individualizáciu výučby,
- rozvíjať špecifické záujmy žiakov,
- vytvárať priaznivé sociálne, emocionálne a pracovné prostredie v teoretickom a praktickom vyučovaní,
- zavádzať progresívne zmeny v hodnotení žiakov realizáciou priebežnej diagnostiky,
- zachovávať prirodzené heterogénne skupiny vo vzdelávaní.

b) **posilnenie úlohy a motivácie učiteľov**, ich profesijný a osobný rozvoj s cieľom:

- rozvíjať a posilňovať kvalitný pedagogický zbor jeho stabilizáciou,
- podporovať a zabezpečovať ďalší odborný rozvoj a vzdelávanie učiteľov,
- rozvíjať hodnotenie a sebahodnotenie vlastnej práce a dosiahnutých výsledkov,
- zvýšiť kompetencie triednych učiteľov využitím spolupráce so školskou špeciálnou pedagogickou.

c) **podporu talentu, osobnosti a záujmu každého žiaka** s cieľom:

- rozvíjať edukačný proces na báze skvalitňovania vzťahov medzi učiteľom - žiakom – rodičom,
- rozvíjať tímovú spoluprácu medzi žiakmi budovaním prostredia tolerance a radosti z úspechov,
- vytvárať prostredie školy založené na tvorivo-humánnom a poznatkovo-hodnotovom prístupe k vzdelávaniu s dôrazom na aktivitu a slobodu osobnosti žiaka,
- odstraňovať prejavy šikanovania, diskriminácie, násillia, xenofóbie, rasizmu a intolerancie v súlade s Chartou základných ľudských práv a slobôd,
- viesť žiakov k zmysluplnej komunikácii a vyjadreniu svojho názoru,
- zapájať sa do projektov zameraných nielen na rozvoj školy, ale aj na osvojenie si takých vedomostí, zručností a kompetencií, ktoré žiakom prispievajú k ich uplatneniu sa na trhu práce na Slovensku a v krajinách Európskej únie a k motivácii pre celoživotné vzdelávanie sa,
- nadväzovať spoluprácu s rôznymi školami a podnikmi doma a v zahraničí,
- presadzovať zdravý životný štýl,
- vytvárať širokú ponuku športových, záujmových a voľnočasových aktivít,
- vytvárať fungujúci a motivačný systém merania výsledkov vzdelávania.

d) **skvalitnenie spolupráce so sociálnymi partnermi, verejnosťou a ostatnými školami** na princípe partnerstva s cieľom:

- zapojiť rodičov do procesu školy najmä v oblasti záujmového vzdelávania a voľnočasových aktivít,
- podporovať spoluprácu s rodičmi pri príprave a tvorbe školského vzdelávacieho programu,
- aktívne zapájať zamestnávateľov do tvorby školských vzdelávacích programov, rozvoja záujmového vzdelávania, skvalitňovania výchovno-vzdelávacieho procesu a odborného výcviku,
- spolupracovať so zriaďovateľom na koncepciách rozvoja odborného vzdelávania a prípravy a politiky zamestnanosti v Novom Meste nad Váhom a v našom regióne,
- posilniť vzťahy školy so základnými školami v regióne s cieľom stabilizovať záujem o štúdium na SOŠ z radov žiakov deviatych ročníkov základných škôl,

- spolupracovať s podnikmi poskytujúcimi služby,
- vytvárať spoluprácu so školami doma a v zahraničí a vymieňať si vzájomne skúsenosti a poznatky,
- poskytovať služby žiakov pri slávnostných, spoločenských a iných príležitostiach,
- rozvíjať spoluprácu s nadáciami, rôznymi organizáciami a účelovo zameranými útvarmi na zabezpečenie potrieb žiakov.

e) zlepšenie estetického prostredia budovy školy a najbližšieho okolia s cieľom:

- zlepšiť prostredie v triedach a spoločných priestoroch školy,
- dobudovať špeciálne odborné učebne pre praktickú prípravu žiakov,
- pravidelne sa starať o úpravu okolia školy,
- využiť materiálno-technický a ľudský potenciál pre získanie doplnkových finančných zdrojov, reagovať na vypísané granty a projekty,
- udržať finančný rozpočet školy na školský rok zavedením hospodárnych opatrení a získaním ďalších zdrojov financií.

3. VLASTNÉ ZAMERANIE ŠKOLY

Názov a adresa školy	Stredná odborná škola obchodu a služieb Piešťanská 2262/80 915 01 Nové Mesto nad Váhom
Názov školského vzdelávacieho programu	Podnikanie v remeslách a službách
Kód a názov ŠVP	64 Ekonomika a organizácia, obchod a služby II
Kód a názov študijného odboru	6403 L podnikanie v remeslách a službách
Poskytnutý stupeň vzdelania	Úplné stredné odborné vzdelanie ISCED 3 A
Dĺžka štúdia	2 roky
Forma výchovy a vzdelávania	Denné štúdium pre absolventov trojročných učebných odborov

Stredná odborná škola obchodu a služieb Nové Mesto nad Váhom zabezpečuje prípravu žiakov v študijných aj učebných odboroch v profesiách, ktoré pokrývajú v celej šírke obchod a služby. Základnou filozofiou školy je dbať na sústavné skvalitňovanie a modernizáciu výchovno-vzdelávacieho procesu v súlade s požiadavkami kladenými na školu tretieho tisícročia.

Vznik školy sa datuje od roku 1921, názov školy bol Obecná učňovská škola v Novom Meste nad Váhom. Prvým správcom (riaditeľom) bol Ján Štefanovič, ktorý riadil 5 učiteľov a tí sa starali o 117 žiakov. Učebné odbory zodpovedali potrebám doby a remesiel v meste: kováč, čizár, košíkár, sedlár, pekár, rukavičkář ... Škola veľakrát menila svoje miesto.

V období rokov 1945 – 1959 sa striedali riaditelia ako Ing. Ondrej Bocko, Anton Vitovský, Jozef Čecho, Vladimír Vachalík, Alojz Ninis a Ján Krúpa. V roku 1959 sa riaditeľom školy stal Ing. Jozef Čačík, ktorého v roku 1974 vystriedala Mgr. Nadežda Ružičková. V roku 1990 sa stal na krátky čas riaditeľom Ing. Michal Svorada.

Od roku 1993 vedie pedagogický kolektív a školu Ing. Ján Hargaš, PhD., MBA.

Zmeny v spoločnosti ovplyvnili profiláciu školy. S rozvojom priemyslu a požiadavkami doby pribúdali nové učebné odbory, najmä mechanik opravár CMV, kuchár – čašník, elektromechanik, strojní zámočník, obrábač kovov. Škola až do roku 1984 zabezpečovala iba teoretickú prípravu žiakov, odborný výcvik bol v podnikoch, kde boli vytvorené strediská praktického vyučovania. Boli to najmä VUMA, Vzduchotechnika, Strojstav, Jednota, ČSAD, OPMP, Zdroj ...

Zmeny v riadení stredného školstva a na trhu práce si vyžiadali výrazné zmeny školy. V roku 1996 sa zlúčilo SOU elektrotechnické so SOU strojárskym. Touto transformáciou sa vytvorila na území mesta najväčšia stredná škola v regióne – SOU strojárske – technologické.

Profesijná skladba žiakov sa rozšírila, zahŕňala trojročné učebné odbory so zameraním na strojárske a elektrotechnické profesie, profesie v oblasti služieb, ale i štvorročné študijné odbory mechanik – elektronik, mechanik – nastavovač a obchodný pracovník. Veľký záujem uchádzačov bol o nadstavbové štúdium organizované večernou i dennou formou, ktoré bolo v škole zriadené od roku 1978 a doteraz umožnilo stovkám študujúcich získať maturitu.

V školskom roku 1990/1991 bola zriadená Dievčenská odborná škola so zameraním na obchod a podnikanie. Štvorročné štúdium sa končilo maturitnou skúškou, jeho absolventky sa uplatňovali najmä v podnikateľskej sfére v oblasti obchodu a služieb. Ekonomické ukazovatele, požiadavky na trhu práce i samotné zmeny v školstve si vyžiadali zánik DOŠ v školskom roku 2001/2002 a následne i výrazné zmeny v profilácii školy.

Ich dôsledkom bolo vytvorenie Združenej strednej školy obchodu a služieb od 01. 09. 2001. ZŠŠ O a S vznikla združením obchodnej akadémie a SOU strojárske – technologického. Názov i profilácia školy napovedá, že v súčasnom období škola zabezpečuje prípravu žiakov v trojročných učebných odboroch i štvorročných študijných odboroch v profesiách, ktoré pokrývajú v celej šírke obchod a služby.

V spolupráci s Ekonomickou fakultou Univerzity Mateja Bela v Banskej Bystrici, zameranou na cestovný ruch, sme na našej škole v školskom roku 2003/2004 po prvýkrát otvorili študijný odbor manažment regionálneho cestovného ruchu.

Na základe zákona č. 245/2008 Z.z. z 22. mája 2008 o výchove a vzdelávaní (školský zákon) a o zmene a doplnení niektorých zákonov a vyhlášky MŠ SR č. 314/2008 Z.z. o stredných školách a o zmene študijných odborov, učebných odborov, v ktorých sa vyžaduje overenie špeciálnych schopností, zručností alebo nadania sa od 1. 9. 2008 zmenil názov školy na Strednú odbornú školu.

Žijeme v dobe, kedy zmena je jedinou platnou konštantou. Trh práce a kvalifikovaná pracovná sila v regióne sú určujúce faktory pri optimalizácii škôl i finančných prostriedkov, ktoré má samospráva k dispozícii. Z tohto pohľadu jasne a zrozumiteľne vyznieva rozhodnutie Trenčianskeho VÚC spojiť k 1. septembru školského roka 2014 – 2015 dve novomestské stredné školy do jedného inštitucionalizovaného subjektu. Súčasťou života našej školy sa tak stali pedagógovia, žiaci a študenti z bývalej SOŠ na Jánošíkovej ulici v Novom Meste nad Váhom. V súčasnosti s tým sa zmenil aj názov školy na Stredná odborná škola obchodu a služieb v Novom Meste nad Váhom.

Škola je od augusta 2015 členom prestížneho klubu spoločností a firiem s najvyšším ratingom, a to tak v rámci celej SR, ako aj v rámci regiónu. Nadnárodná skupina BISNODE nás na základe nezávislých hodnotení zaradila DO REGISTRA SOLVENTNÝCH FIRIEM, ktoré dlhodobo preukazujú finančnú stabilitu, dobrú platobnú morálku, solventnosť a spoľahlivosť. Získaný CERTIFIKÁT je ocenením finančnej aj nefinančnej stránky fungovania našej školy, je vyjadrením postoja k profesionalite, transparentnosti, zodpovednosti a korektnosti v širokom spektre vzťahov, v ktorých škola dlhodobo realizuje svoje stratégie a ciele.

Od 1. 9. 2017 škola vstupuje s odborom 6442 K obchodný pracovník **do SDV (systému duálneho vzdelávania)** na základe zmluvy so zamestnávateľmi **KAUFLAND, Slovenská republika, v. o. s., Trnavská cesta 41/A, 831 04 Bratislava a dm drogerie markt, s.r.o., Na pántoch 18, 831 06 Bratislava.**

Zároveň od 1. 9. 2017 škola bude zabezpečovať výuku žiakov v odbore 6323 K hotelová akadémia zo zrušenej Súkromnej hotelovej akadémie, generála M. R. Štefánika 375/63, Stará Turá.

Od 1. 9. 2018 škola vstupuje s odborom 2487 H 01 autoopravár – mechanik do SDV na základe zmluvy so zamestnávateľmi (Madanari clients s.r.o. a Prvý novomestský autoservis s.r.o. Do SDV v odbore 6442 K obchodný pracovník pristupuje firma Lidl Slovenská republika v.o.s. a dm drogerie markt, s.r.o. Bratislava.

Od 1. 9. 2019 sa rozšíril počet zamestnávateľov v SDV v učebnom odbore autoopravár – mechanik. V šk. roku 2019/2020 bolo na našej škole do tohto vzdelávania celkovo zapojených 21 žiakov (11 žiakov obchodný pracovník, 10 žiakov autoopravár – mechanik). V šk. roku 2020/2021 bolo zapojených 32 žiakov (5 žiakov hotelová akadémia, 13 žiakov obchodný pracovník, 13 žiakov autoopravár – mechanik, 1 žiak agromechanizátor, opravár).

V školskom roku 2019/2020 sme rozšírili možnosť štúdia v SDV aj v ďalších študijných odboroch: 6323 K hotelová akadémia, 6317 M obchodná akadémia, v učebných odboroch: 6489 H hostinský, hostinská a 4524 H agromechanizátor, opravár. Taktiež sme podpísali Zmluvy o duálnom vzdelávaní s ďalšími 7 zmluvnými partnermi. V školskom roku 2020/2021 sme podpísali ďalšie Zmluvy o duálnom vzdelávaní s 3 zmluvnými partnermi. Celkovo máme v SDV 14 zmluvných partnerov. V novom školskom roku 2021/2022 nám naši zmluvní partneri poskytnú ďalších 26 miest pre žiakov I. ročníkov.

Naši zmluvní partneri sú:

Študijný odbor 6442 K obchodný pracovník:

dm drogerie markt, s.r.o., Bratislava

Kaufland Slovenská republika, v.o.s., Bratislava

Lidl Slovenská republika, v.o.s., Bratislava

MADANARI, s.r.o., Nové Mesto nad Váhom

DEICHMANN - OBUV SK, s.r.o., OC Javorina, Nové Mesto nad Váhom

Študijný odbor 6323 K hotelová akadémia:

Penzión Adriána Zelená Voda, Nové Mesto nad Váhom

Morghan, s.r.o., Myjava

Študijný odbor 6317 M obchodná akadémia:

PERLA – Zelená voda, s.r.o., Nové Mesto nad Váhom

MADANARI, s.r.o., Nové Mesto nad Váhom

Učebný odbor 2487 H 01 autoopravár – mechanik:

AUTO-LION, s.r.o. - Peugeot, Nové Mesto nad Váhom

JAKUB - František Jankech, Nové Mesto nad Váhom

Prvý novomestský autoservis, s.r.o., Nové Mesto nad Váhom

MADANARI, s.r.o., p. Vašek, Nové Mesto nad Váhom

VIDLIČKA, S.R.O. – CITROEN, NOVÉ MESTO NAD VÁHOM

Učebný odbor 6489 H hostinský, hostinská:

Penzión Adriána Zelená voda, Nové Mesto nad Váhom

Učebný odbor 4524 H agromechanizátor, opravár:

Poľnohospodárske družstvo Bošáca

Poslaním školy, ktorá sa týmto stala jednou z najväčších škôl v regióne, je i naďalej poskytovať, v súlade s požiadavkami doby a klientov, odbornú prípravu v učebných a študijných odboroch pre profesie z oblasti obchodu a služieb.

Na základe analýzy potrieb a požiadaviek trhu práce a analýzy práce školy sme identifikovali všetky pozitíva a negatíva školy, ktoré nám signalizovali, čo všetko máme zmeniť, čo ponechať tak, aby náš výchovno-vzdelávací proces mal stále vyššiu a vyššiu kvalitatívnu úroveň. Identifikovali sme množstvo zamestnaneckých príležitostí pre našich absolventov v obchodno-podnikateľských funkciách vo výrobných podnikoch, v tuzemskom a medzinárodnom obchode, v peňažníctve, cestovnom ruchu, v službách štátnej i verejnej správy, v kadernícko-kozmetických zariadeniach, v gastronomických zariadeniach, v strojárenských a autoopravárenských firmách, v drevospracujúcej výrobe a pri výrobe nábytku.

Ochota zamestnávateľov ich zamestnať po ukončení vzdelávacieho programu je viac než ústretová. Všetky zistenia a použité prostriedky prieskumu sú uvedené v Analytickej štúdii, ktorá je súčasťou pedagogických dokumentov školy a je k dispozícii na sekretariáte riaditeľky školy. Vychádzajúc zo SWOT analýzy:

- **Silnými stránkami** školy na skvalitnenie a rozvoj výchovno-vzdelávacieho procesu sú:

- ✚ Skúsený progresívne mysliaci manažment školy
- ✚ Kvalitné školské vzdelávacie programy
- ✚ Kvalifikovaný pedagogický zbor so psychologickými zdatnosťami a pedagogickými skúsenosťami
- ✚ Vybavenosť školy modernými didaktickými technológiami a výpočtovou technikou
- ✚ Kvalitná odborná výučba s využitím progresívnych foriem a metód vzdelávania
- ✚ Záujem zamestnancov o osobný rast a celoživotné vzdelávanie sa
- ✚ Realizovanie projektov prístavby telocvične a rekonštrukcie budov (skvalitnenie vyučovacieho procesu, šetrenie energiami,...)
- ✚ Dobré vzťahy v rámci pedagogického zboru, tímová spolupráca
- ✚ Priaznivá školská klíma, dobré vzťahy medzi pedagógmi a študentmi
- ✚ Individuálny prístup k študentom
- ✚ Dobrá spolupráca učiteľov, majstrov OV a výchovnej poradkyne pri riešení problémov
- ✚ Široká ponuka študijných a učebných odborov z oblasti obchodu a služieb, vytvorenie nového atraktívneho študijného odboru manažment regionálneho cestovného ruchu
- ✚ Ponuka nadstavbového štúdia
- ✚ Dobrý imidž školy, prezentácia života školy na verejnosti a v regionálnych médiách
- ✚ Každoročné sledovanie uplatnenia absolventov (vysoký počet žiakov sa uplatní v praxi, popr. pokračuje v nadstavbovom štúdiu a vysokých školách)
- ✚ Dobrá spolupráca so sociálnymi partnermi na miestnej aj regionálnej úrovni
- ✚ Využívanie školských priestorov pre podnikateľskú činnosť a prenájom priestorov za účelom získania ďalších zdrojov financovania
- ✚ Dobrá a korektná spolupráca so zmluvnými partnermi pri poskytovaní praktického vyučovania aj v SDV.

- **Slabou stránkou** školy je:

- ✚ Fluktuácia mladých učiteľov
- ✚ Slabá podpora rodičov škole
- ✚ Nezáujem študentov o štúdium v učebných odboroch, narastajúce výchovné problémy
- ✚ Nízky záujem študentov o mimoškolskú činnosť
- ✚ Nízky záujem študentov o doučovanie
- ✚ Dve budovy školy a z toho vyplývajúce prechody učiteľov a žiakov

- **Príležitosti školy** signalizujú

- ✚ Trvalý záujem podnikateľskej sféry o absolventov školy v oblasti služieb
- ✚ Ponuka nových študijných a učebných odborov
- ✚ Špecifikácia vlastného školského vzdelávacieho programu
- ✚ Zlepšenie spolupráce so základnými školami v regióne (technická olympiáda,...)

- ✚ Využitie podpory štátu pre zvýšenie a skvalitnenie mimoškolskej činnosti študentov
 - ✚ Využitie možnosti pre celoživotné vzdelávanie pedagógov
 - ✚ Zapojenie sa do projektov ESF
 - ✚ Zlepšenie finančnej situácie školy vlastnou podnikateľskou činnosťou
 - ✚ Rozvíjanie spolupráce s partnerskými školami doma aj v zahraničí – ZŠ, SŠ, VŠ
- **Prekážky v rozvoji školy sú**
 - ✚ Demografický pokles populácie
 - ✚ Ďalšie školy v regióne s podobným profilom štúdia
 - ✚ Malý záujem žiakov základných škôl o robotnícke profesie a ich nízka manuálna zručnosť
 - ✚ Neustále sa meniace podmienky pre tvorbu školských vzdelávacích programov zo strany štátnych inštitúcií
 - ✚ Náročné prijímacie konanie (dve prihlášky)
 - ✚ Upadajúca funkcia rodiny a z toho vyplývajúce výchovno-vzdelávacie problémy
 - ✚ Obmedzená rozhodovacia právomoc škôl
 - ✚ Prudký nárast študentov so ŠVVP a poruchami správania
 - ✚ Zhoršenie sociálneho zázemia študentov
 - ✚ Neodôvodnený prestup študenta na inú školu
 - ✚ Nedostatok finančných prostriedkov na údržbu školy

3.1 Charakteristika školy

Stredná odborná škola obchodu a služieb je počtom žiakov i počtom pedagogických pracovníkov najväčšou strednou školou v regióne. Široký komplex školy zabezpečuje teoretickú a praktickú výučbu rôznych študijných a učebných odborov z oblasti ekonomiky a služieb. Absolventi všetkých učebných odborov majú možnosť doplniť si vzdelanie v nadstavbovom štúdiu dennou formou.

V súčasnom období teoretická výučba žiakov prebieha prevažne v budove školy na Weisseho ulici - študijné odbory (obchodná akadémia, manažment regionálneho cestovného ruchu, hotelová akadémia, čašník, servírka, obchodný pracovník, kozmetik, pracovník marketingu, kontrolór potravín), profesie nadstavbového štúdia (odbor podnikanie v remeslách a službách, spoločné stravovanie, vlasová kozmetika, drevárska a nábytkárska výroba, potravinárska výroba), ale i v budove na Piešťanskej ulici, kde sú v nadväznosti na praktické vyučovanie sústredené najmä učebné odbory (hostinský, hostinská, kaderník, stolár, autoopravár – mechanik, agromechanizátor, záhradník, cukrár, kuchár), ale i 2-ročné štúdium pre žiakov s neukončenou školskou dochádzkou (strojárka výroba, poľnohospodárska výroba).

Praktická výučba žiakov sa realizuje formou odborného výcviku, ktorý je vo vlastných priestoroch školy, ako aj na zmluvných pracoviskách pod vedením vyškolených inštruktorov OV.

Žiaci z odboru obchodná akadémia, manažment regionálneho cestovného ruchu a podnikanie v remeslách a službách vykonávajú v súlade s učebným plánom odbornú prax na vopred zmluvne dohodnutých pracoviskách tak, aby si prehĺbili a precvičili vedomosti získané na teoretickom vyučovaní v jednotlivých predmetoch.

Materiálne a priestorové vybavenie školy je na dobrej úrovni. V škole je vytvorených 5 učební výpočtovej techniky s pripojením na internet a s interaktívnym projektorom, 5 multimediálnych učební s interaktívnymi tabuľami, 2 odborné učebne s elektronickými písacími strojmi a PC, odborná učebňa pre výučbu predmetov cvičná firma - praktikum, sprievodcovské služby, animačné služby a iné, odborná učebňa pre odbor drevárska a nábytkárska výroba a odbor stolár, odborné učebne pre odbor autoopravár – mechanik a agromechanizátor, opravár, odborná učebňa etickej výchovy a komunikačných zručností, odborné učebne stolovania a prípravy jedál pre odbory čašník, servírka, hostinský, hostinská a cukrár kuchár a spoločné stravovanie, odborné jazykové učebne pre anglický, nemecký a ruský jazyk, študovňa cudzích jazykov, nová moderná telocvičňa a inovovaná školská knižnica. Pre vyučovanie na odbornom výcviku sú zriadené 2 stolárske dielne pre ručné a pre strojové opracovanie dreva (odbor stolár), stredisko praktického vyučovania ul. Trenčianska (odbor hostinský, hostinská, hotelová akadémia), stredisko praktického vyučovania ul. Holubyho (odbor kaderník), 3 dielne pre ručné opracovanie kovov (odbor autoopravár – mechanik, agromechanizátor, opravár, poľnohospodárska výroba), obrábacia dielňa, 4 dielne agromechanizátor, opravár, dielňa pre uskladnenie a opravu traktorov, dielňa pre uskladnenie a opravu mechanizačných prostriedkov, dielňa pre uskladnenie a opravu kombajnov, dielňa praktického vyučovania.

Pracoviská odborného výcviku sú vytvorené a vybavené tak, aby žiaci počas štúdia získali potrebné praktické zručnosti na výkon povolania vo zvolených učebných či študijných odboroch.

V tomto školskom roku má škola 400 žiakov.

Na škole vyvíja veľmi dobrú činnosť Rada školy, ktorá má 11 členov. Zodpovedá za kvalitu a organizáciu celého výchovno-vzdelávacieho procesu. Rada žiakov zastupuje záujmy žiakov na našej škole, organizuje žiacke aktivity a vytvára podmienky pre dobrú komunikáciu a spoluprácu medzi učiteľmi a žiakmi.

3.1.1 Plánované aktivity školy

Dosahovanie požadovaných aktivít a vhodná prezentácia školy sú výsledkom kvality vzdelávania. Škola sa bude snažiť v priebehu nasledujúcich rokov vytvoriť a zabezpečiť všetky podmienky pre skvalitnenie života na škole:



Záujmové aktivity (krúžky):

- Anglicky cez populárnu hudbu
- Anglický jazyk
- Auto-moto
- Barmanský krúžok
- Ekonomické hry a cvičenia
- Finančná gramotnosť I.
- Finančná gramotnosť II.
- Kondičná gymnastika
- Krúžok hudobno-záujmových činností
- Krúžok primárnej prevencie
- Krúžok spoločenských hier
- Mladý ekonóm
- Podnikanie v cestovnom ruchu
- Pohybom ku zdraviu a kráse
- Praktické účtovníctvo
- Sprievodcovstvo
- Stolno-tenisový krúžok
- Španielčina pre začiatočníkov
- Technika administratívy
- Tvorivá informatika
- Účtovníctvo
- Viac ako peniaze
- Volejbalový krúžok
- Základy účtovníctva
- Zdravý životný štýl



Súťaže:

- Štúrov a Dubčekov rétorický Uhrovec
- Štúrovo pero
- Literárna súťaž Nadácie Jána Pivečku Slavičín – „Vnímame prítomnosť, aby sme ovplyvnili budúcnosť“
- Literárna súťaž Prečo mám rád slovenčinu, prečo mám rád Slovensko
- Poznaj svoju minulosť alebo Pátranie po predkoch
- Olympiáda v SJL
- Olympiáda v ANJ
- Olympiáda v NEJ
- Olympiáda v RUJ
- Olympiáda o EÚ
- Olympiáda ľudských práv
- Biblická olympiáda
- Súťaž o najkrajšiu vianočnú pohľadnicu v cudzom jazyku
- Súťaž v prezentačných zručnostiach žiakov v cudzích jazykoch

- Súťaže zručnosti žiakov v učebných odboroch kaderník, hostinský, hostinská a v študijnom odbore obchodný pracovník (školské kolá)
- Interaktívny vedomostný kvíz v cudzom jazyku – celoškolská súťaž z oblasti reálií anglicky hovoriacich krajín
- Jazykový kvet – súťaž v prednese poézie a prózy v cudzích jazykoch
- Súťaž žiakov o najzaujímavejšie podujatie školskej knižnice
- Záložka do knihy spája slovenské školy
- Medzinárodný program „Zelená škola“
- Celoškolská súťaž žiakov vo výrobe adventných vencov
- Matematický klokan
- Prírodovedecká súťaž Expert genality show
- Medzinárodný futbalový turnaj o Pohár SOU Uherský Brod
- SOČ
- JASR – Aplikovaná ekonómia: Veľtrhy študentských spoločností, Virtuálny kurz on-line ekonómie
- JASR - Podnikanie v CR: Vitajte v našom regióne, Môj nápad pre región
- JASR – Viac ako peniaze
- Generácia Euro
- Nadácia Partners: Deň finančnej gramotnosti a Finančná olympiáda
- Top turistická destinácia regiónu
- Medzinárodný veľtrh cvičných firiem Bratislava
- Modelový európsky parlament
- Súťaž žiakov stredných škôl v spracovaní informácií na počítači
- JUVYR
- "Mladý Tvorca" Nitra – Spoločenstvo kaderníkov a vizážistov SR - súťaž zručnosti kaderníkov a vizážistov SR
- "Mladý Tvorca" Nitra – súťaž TOP výrobok pod Ministerstvom hospodárstva – študenti odboru stolár
- Stredoškolač – Hrdina remesla Trenčín pre odbor stolár
- Súťaž žiakov autoopravárov v každoročnej súťaži JUNIOR CASTROL
- Celoslovenská súťaž zručností „Skills Slovakia“ – kaderník, vizážista pre odbor kaderník
- Beauty Trenčín „Pohár Laugarícia“ – kaderník
- Medzinárodná súťaž „Mladý poľnohospodár“ na SOŠ v Pruskom pre odbor agromechanizátor, opravár
- ENERSOL SK– využitie alternatívnych zdrojov energie
- Celoškolská súťaž o najlepšie vianočný zákusok
- Deň podpory remesiel – učebné odbory
- Medzinárodná odborná súťaž „Hľadáme mladé technické talenty“ – agromechanizátor, opravár
- Trenčiansky pivný someliér



Športovo-turistické akcie

- Volejbalový turnaj o pohár primátora mesta
- Letné športové hry mládeže
- Futsalový turnaj
- Futbalový turnaj
- Volejbalový turnaj
- Tenisový turnaj
- Lyžiarsky kurz
- Protidrogový športový deň
- Vianočný a veľkonočný tenis, futbal, florbal, basketbal a volejbal



Exkurzie

- Odborné exkurzie
- Literárno-historické exkurzie
- Medzinárodné a celoslovenské veľtrhy cestovného ruchu
- Výstava ITF SLOVAKIA TOUR – Veľtrh cestového ruchu v Bratislave
- Poznávanie zaujímavostí cestovného ruchu
- Odborná exkurzia poznávanie regiónu Nové Mesto nad Váhom a okolia, Matúšove kráľovstvo Podolie, Lopeník, Bošáca

- Prehliadka zaujímavostí - Myjavský kraj (Múzeum Myjava, Pamiatka M. R. Štefánika – Bradlo, Penzión Adam, Agrofarma)
- Prehliadka historickej časti mesta Trenčín, Trnava, Bratislava, Nitra, Banská Bystrica, Košice, Trenčianske Teplice
- Poznávanie zaujímavostí cestovného ruchu - Vysoké Tatry – Nízke Tatry
- Odborná exkurzia – prehliadka miest Komárno, Brhlovce
- Poznávanie blízkeho okolia v ČR – Uherský Brod, Staré Město, Baťov kanál, Slovanské hradisko Velehrad, Hoštětín – environmentálna dedina ČR
- Odborná exkurzia Vianočná Viedeň spojená s prehliadkou kultúrnych pamiatok Viedne
- Okresný súd
- Vysoké školy
- Medzinárodný veľtrh cvičných firiem v Bratislave
- Veľtrh študentských spoločností v Bratislave
- Návšteva v Národnej banke Slovenska v Bratislave
- Prehliadka mincovne a historického centra mesta Kremnica
- Výrobná činnosť vo firme PSA Peugeot Citroën v Trnave
- Mladý tvorca Nitra
- Matyšák Pezinok
- Gastro dni – Hotelová akadémia Piešťany
- Medzinárodný veľtrh gastronómie
- Gastronomická prevádzka (výber z 3 hotelov- Bratislava, Žilina, Piešťany, Trenčín)
- Návšteva ubytovacieho zariadenia – penzióny, chaty, botely a pod.
- Zdravý životný štýl – Beauty Trenčín
- InterBeauty Bratislava
- Návšteva kadernického zariadenia
- „Nábytok a dizajnérstvo“ Nitra
- „Drevoobrábacie stroje“ Nitra
- Autosalón – Nitra
- Autosalón – Bratislava
- Odborná exkurzia v podnikoch v Novom Meste nad Váhom a okolí – TRW, STK, Autoservis Figura, HELLA Rakoluby

Spoločenské a kultúrne podujatia

- Návšteva divadelného predstavenia
- Vianočná akadémia
- Deň otvorených dverí
- Spoločenské akcie v domove dôchodcov
- Akcie pre deti v materských školách
- Deň cestovného ruchu

Gastronomické akcie

- Cateringy pri rôznych kultúrnych podujatiach
- Slávnostné podujatie pre rodičov – záverečná práca žiakov 4. ročníka hotelovej akadémie
- Zabezpečenie plesov pre partnerské školy
- Recepčia pre podnikateľské firmy so zahraničnou účasťou
- Slávnostná tabuľa s vianočnou tematikou
- Prezentáciou bieleho a červeného vína

Kadernícke akcie

- Slávnostné účesy – stužkové slávnosti
- Slávnostné účesy – Valentínsky ples
- Kaderníctve služby – Deň študentstva, Dní otvorených dverí
- Starostlivosť o vlasy – návšteva v domove dôchodcov

Mediálna propagácia

- Prezentácia školy na spoločenských akciách, súťažiach
- Príspevky do Novomestského spravodajca, Kopaničiara
- Aktualizácia www stránky – príspevky píšú aj žiaci
- Školský časopis Chameleón

- Regionálna televízia Pohoda

Besedy a pracovné stretnutia

- Ako na trh práce (Úrad práce)
- Spoločenské správanie a vystupovanie
- Ako vstúpiť do školského vzdelávacieho programu (riaditeľka školy)
- Kto je živnostník? (Živnostenská komora)
- Ako sa správne učiť (výchovný poradca)
- Vydieranie a šikana (psychológ, zástupca polície)
- Odbúranie stresu na maturitných skúškach
- Odbúranie stresu na záverečných skúškach
- Súčasný stav zamestnanosti v okrese Nové Mesto nad Váhom
- Moje skúsenosti s drogou
- Nepriaznivé dôsledky fajčenia a alkoholu
- Kto je gambler?
- Seminár o podávaní vína
- Seminár o podávaní kávy
- Seminár o servírovaní dezertov
- Seminár o módnych účesových trendoch

Všetky aktivity sa budú realizovať s pedagogickými zamestnancami školy, žiakmi a sociálnymi partnermi. Aktivity sú určené predovšetkým žiakom, učiteľom, rodičom, zamestnávateľom a širokej verejnosti. Víťame všetky ďalšie návrhy a možnosti na aktivizáciu práce školy.

3.2 Charakteristika pedagogického zboru

Stabilizovaný pedagogický zbor vrátane majstrov odborného výcviku tvorí 42 pedagogických pracovníkov, z ktorých niektorí pracujú na kratší pracovný čas. Priemerný vek pedagógov je okolo 50 rokov. Všetci učitelia spĺňajú požiadavky na odbornú a pedagogickú spôsobilosť. Výchovná poradkyňa školy a riaditeľky majú okrem odbornej a pedagogickej spôsobilosti aj zákonom predpísané vzdelanie v oblasti výchovného poradenstva a školského manažmentu.

Od školského roka 2008/2009 do novembra 2017 pôsobila na škole odborný zamestnanec – školská psychologička. Od decembra 2017 novembra 2019 pôsobila na škole odborný zamestnanec – školská špeciálna pedagogička, ktorá spolu s vedením školy a ďalšími spolupracovníkmi realizovala preventívnu a identifikačno-diagnostickú činnosť.

3.3 Ďalšie vzdelávanie pedagogických zamestnancov školy

Manažment školy považuje za prioritnú úlohu zabezpečiť:

- Adaptačné vzdelávanie pre začínajúcich učiteľov.
- Príprava pedagogických zamestnancov na zvyšovanie si svojich kompetencií hlavne jazykových spôsobilostí, schopností efektívne pracovať s IKT.
- Príprava pedagogických zamestnancov na tvorbu školského vzdelávacieho programu.
- Motivovanie pedagogických zamestnancov pre neustále sebavzdelávanie, vzdelávanie, zdokonaľovanie profesijnej spôsobilosti – profesionálny rast.
- Zdokonaľovanie osobnostných vlastností pedagogických zamestnancov, spôsobilosti pre tvorbu efektívnych vzťahov, riešenie konfliktov, komunikáciu a pod.
- Sprostredkovanie pedagogickým pracovníkom najnovšie poznatky (inovácie) z metodiky vyučovania jednotlivých predmetov, pedagogiky a príbuzných vied, ako aj z odboru.
- Príprava pedagogických zamestnancov na výkon špecializovaných funkcií, napr. triedny učiteľ, výchovný poradca, predseda predmetovej komisie, knihovník atď.
- Príprava pedagogických zamestnancov pre výkon činností nevyhnutných pre rozvoj školského systému, napr. pedagogický výskum, tvorba ŠKVP, tvorba štandardov, tvorba pedagogickej dokumentácie atď.
- Príprava pedagogických zamestnancov pre prácu s modernými materiálmi prostriedkami: videotechnikou, výpočtovou technikou, multimédiami a pod.
- Zhromažďovanie a rozširovanie progresívnych skúseností z pedagogickej a riadiacej praxe, podnecovať a rozvíjať tvorivosť pedagogických zamestnancov.

- Sprostredkúvanie operatívneho a časovo aktuálneho transferu odborných a metodických informácií prostredníctvom efektívneho informačného systému.

3.4 Vnútny systém kontroly a hodnotenia zamestnancov školy

Je účinným nástrojom zabezpečenia harmonickej organizácie celého výchovno-vzdelávacieho procesu a ďalších školských aktivít. Naša škola bude využívať štandardné spôsoby hodnotenia: formatívne a sumatívne. Formatívne hodnotenie použijeme na zvýšenie kvality výchovy a vzdelávania. Sumatívne hodnotenie použijeme na rozhodovanie. Vnútny systém kontroly by sa mal zameriavať hlavne na celkový priebeh výchovno-vzdelávacej činnosti na škole, na tvorbu školských vzdelávacích programov, na dodržiavanie plnenia plánov predmetových komisií, na zabezpečenie vyučovania didaktickou technikou a ostatným materiálno-technickým vybavením, na hodnotenie žiakov počas vyučovacej hodiny s uplatnením sebahodnotenia žiaka, na vystupovanie a rečovú kultúru vyučujúcich, na uplatňovanie didaktických zásad, na mimoškolskú činnosť učiteľov, ale aj na kontrolnú činnosť výchovnej poradkyne, činnosť hospodárky, upratovačky a údržbára.

Hodnotenie učiteľov je zamerané na:

- a) **úroveň výchovno-vzdelávacej činnosti:** kvalitu výchovno-vzdelávacej činnosti zisťovanú na základe hospitácií, výsledky žiakov - prospech, vzdelávacieho programu, prípravu a aktívne používanie pomôcok a didaktickej techniky učiteľom i žiakmi, pozitívna klíma v triede;
- b) **mimovyučovaciu činnosť:** výkon činnosti vedúceho predmetovej komisie, uvádzajúceho učiteľa, koordinátora projektu, koordinátora prevencie a sociálno-patologických javov, výsledky žiakov v súťažiach, príprava kultúrnych programov, výzdoba školy, vedenie kroniky, vydávanie školského časopisu, aktualizácia webovej stránky školy, propagácia školy, organizácia exkurzií, kurzov, atď.;
- c) **technicko-administratívnu pripravenosť učiteľa:** úroveň vedenia a vypracovania pedagogickej dokumentácie, kvalitu prípravy na výchovno-vzdelávaciu činnosť, včasné a dôsledné plnenie pridelených úloh (vypracovanie plánov, štatistík atď.);
- d) **profesionálny rozvoj.**

Každému indikátoru kvality sú priradené body podľa miery dôležitosti. Hodnotenie vedením školy je doplnené samohodnotením pedagogického pracovníka a hodnotením žiakmi. Hodnotené obdobie je školský rok.

Na hodnotenie pedagogických a odborných zamestnancov školy použijeme tieto metódy:

- Pozorovanie (hospitácie).
- Rozhovor.
- Výsledky žiakov, ktorých učiteľ vyučuje (prospech, žiacke súťaže, didaktické testy zadané naraz vo všetkých paralelných triedach, úspešnosť prijatia žiakov na vyšší stupeň školy a pod).
- Hodnotenie výsledkov pedagogických zamestnancov v oblasti ďalšieho vzdelávania, tvorby učebných pomôcok, mimoškolskej činnosti a pod.
- Hodnotenie pedagogických a odborných zamestnancov manažmentom školy (účasť žiakov v súťažiach, realizácia odborných exkurzií, zabezpečovanie odbornej praxe žiakov a iné)
- Vzájomné hodnotenie učiteľov (čo si vyžaduje aj vzájomné hospitácie a „otvorené hodiny“)
- Hodnotenie učiteľov žiakmi.

3.5 Dlhodobé projekty

Projekčná činnosť je súčasťou vzdelávacieho procesu. Zaraďovanie projektov rôznych časových dĺžok a foriem prebieha v jednotlivých predmetoch aktuálne v závislosti na možnostiach a danom učive. Naša škola dlhodobo využíva možnosti rozvojových projektov Ministerstva školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky (napr. Infovek,...).

Výstupy z týchto projektov prispeli k skvalitneniu výchovno-vzdelávacieho procesu v oblasti využívania interaktívnych metód vyučovania a zvyšovania počítačovej gramotnosti žiakov a učiteľov.

Škola bola zapojená aj do projektov financovaných z ESF :

- „Národný projekt ďalšieho vzdelávania učiteľov odborných predmetov v oblasti ukončovania štúdia na stredných školách“, ktoré cieľom bola príprava učiteľov na tvorbu tém a kritérií hodnotenia sumatívneho hodnotenia žiakov (2008).
- „Národný projekt ďalšieho vzdelávania zamestnancov v práci s IKT a v obchodnej angličtine“, ktorého cieľom bolo rozšírenie zručností zamestnancov školy vo vymenovaných oblastiach.
- Projekt vzdelávania zamestnancov v spolupráci s UPSVaR „IKT – Excel, internet, intranet“ (2008).
- Realizovanie kurzu - vzdelávanie a prípravu pre trh práce zamestnancov v rámci projektu Moderná škola – Výpočtová technika, Zvládanie stresu, Prezentačné zručnosti – rozsah 56 hodín pre 30 pedagogických pracovníkov. Projekt bol realizovaný v spolupráci s ÚPSVaR. (2009 - 2010),
- Projekt „Modernizácia vzdelávacieho procesu na stredných školách“ – 3 pedagógovia (2008 – 2013),
- Realizovanie projektu „Trvalo udržateľné zvýšenie kvality vzdelávania ZŠ OaS Nové Mesto nad Váhom“, súčasťou ktorého bola výmena okien na budove školy v ulici Trenčianska, výmena podláh v telocvični, zateplenie budovy (2010 – 2011).

Ďalšie projekty:

- Infovek (od roku 2001)
- Poznaj svoje peniaze - moderný vzdelávací e-learningový program pre študentov stredných škôl; v roku.
- Junior Achievement Slovensko - Aplikovaná ekonómia (každoročne od roku 2001)
- Junior Achievement Slovensko - Podnikanie v cestovnom ruchu (každoročne od roku 2006)
- Junior Achievement Slovensko – Finančná gramotnosť (od roku 2012)
- ŠIOV – Cvičná firma (každoročne od roku 2006)
- Projekt inovácie kariérneho poradenstva pre stredné školy Trenčianskeho kraja a študentov Trenčianskej univerzity Alexandra Dubčeka v Trenčíne (2006 – 2007)
- Žiaci prvých ročníkov sa zapojili do národného projektu „Nefajčiarske triedy“ (2007-2008)
- V rámci programu eTwinning sme sa zapojili do projektu výmeny vianočných pozdravov so štrnástimi strednými školami z Litvy, Maďarska, Portugalska, Rumunska, Nemecka, Škótska, Čiech, Grécka, Talianska, Chorvátska, Bulharska, Poľska, Turecka a Španielska (2010 – 2012),
- Zapojenie sa do školského recyklačného projektu Recyklohry. Cieľom projektu je zvýšiť povedomie o triedení odpadu u mladej generácie a tiež zaistiť recykláciu drobných nefunkčných elektrozariadení a batérií v čo najvyššej miere. V budove školy sú rozmiestnené nádoby na zber elektro odpadu (od 2010),
- Projekt KomPrax, zameraný na podporu kvality práce s mládežou (2011 – 2014),
- Realizovanie e-twinningového projektu so školou Spojená škola hotelovo-gastronomických služieb, Toruň, Poľská republika (2012 – 2013). Projekt bol zameraný na:
 - ✓ vzájomné spoznávanie kultúr,
 - ✓ rozvoj IKT zručností žiakov,
 - ✓ prezentáciu národných literatúr,
 - ✓ upevňovanie kuchárskych zručností pri príprave jedál národných kuchýň.
- Škola v školskom roku 2013 – 2014 spolupracovala ako partner v projekte programu Leonardo - medzinárodný projekt **Inovatívny učiteľ – kompetentný študent**. Ako host'ujúca škola privítala skupinu poľských učiteľov, ktorí si vymenili skúsenosti s našimi pedagógmi a poznali náš región.
- V školskom roku 2013 – 2014 v rámci programu Mládež v akcii sa uskutočnila výmenná akcia študentov zo Slovenskej a Poľskej republiky v rámci projektu, venovanému bezpečnej práci s internetom a rozvoju regionálnemu cestovnému ruchu pod názvom „**Fair Play on the Net**“.
- Grantový program: „**Stredné školy a technika**“ - **Nadácia VolkswagenSlovakia** – zapojili sme sa do jedného z projektov tejto nadácie určeného pre stredné odborné školy. Cieľom projektu bolo sprístupniť najmodernejšiu techniku školám spolu s ukážkami, kde sa v rámci praxe využíva. Súčasťou podpory schválených projektov okrem finančných prostriedkov bola aj prednáška odborníkov z praxe a učebné pomôcky - simulátor zostavený z reálnych riadiacich jednotiek (2013 – 2014).
- Národný projekt Revitalizácia školských knižníc 2013 - V rámci Rozvojového projektu „**Elektronizácia a revitalizácia školských knižníc**“ za rok 2013 sme v apríli 2013 vypracovali projekt pod názvom **Brána knižnice otvorená**, ktorého cieľom bola premena klasickej tradičnej školskej knižnice na knižnicu modernú elektronickú. Projekt bol podporený sumou 3 000 € a realizoval sa od 1. septembra 2013 do 30. novembra 2013.

- Zapojili sme sa do Národného projektu **„Zvyšovanie kvality vzdelávania na základných a stredných školách s využitím elektronického testovania“**. V rámci tohto projektu škola získala jeden počítač s monitorom a licencie softvéru na 23 počítačov. Obdobie realizácie projektu: marec 2013 – november 2015. Prínos pre školu: Moderný spôsob testovania a odborné vyškolenie personálu školy, Podpora autoevalvácie školy, Zvýšenie prestíže školy, Bezplatný prístup k rozsiahlej elektronickej databáze testov a úloh.
- Zapojili sme sa do Národného projektu **Moderné vzdelávanie – digitálne vzdelávanie pre všeobecno-vzdelávacie predmety**. Učitelia týchto predmetov budú môcť flexibilne používať digitalizovaný obsah učiva a viesť hodiny vysoko interaktívnou formou. V rámci tohto projektu škola získala jednu interaktívnu tabuľu s notebookom a ozvučenie.
- Zapojili sme sa do Národného projektu **„Elektronizácia vzdelávacieho systému regionálneho školstva“**. Trvanie projektu je od 22.11.2013 do 30.9.2015. V rámci tohto projektu škola získala interaktívnu tabuľu s notebookom a 25 tabletov na doplnenie výučby v digitálnej učebni.
- Zapojili sme sa do Národného projektu **Rozvoj stredného odborného vzdelávania**. Strategickým cieľom národného projektu je zvýšenie kvality odborného vzdelávania a prípravy na stredných odborných školách. Trvanie projektu je do 31. 10. 2015.
- Grantový program: **“Yrobot” - Nadácia VolkswagenSlovakia** – zapojili sme sa do jedného z projektov tejto nadácie určeného pre stredné odborné školy. Cieľom projektu bolo zavádzanie moderných automatizovaných systémov v automobilovom priemysle. Súčasťou podpory schválených projektov okrem finančných prostriedkov bola aj prednáška odborníkov z praxe a učebné pomôcky (17 ks elektronickej stavebnice Voltík, notebook na programovanie Yrobotu a 14 ks meracích prístrojov (2015 – 2016).
- Každoročne sa zapájame do projektu TSK – poskytovanie účelových finančných prostriedkov z rozpočtu Trenčianskeho samosprávneho kraja na podporu **tematického zážitkového vzdelávania a kultúry**.
- Rozvojový projekt - Podpora organizačného zabezpečenia vzdelávania pedagogických zamestnancov v oblasti finančnej gramotnosti a výchovy k podnikaniu na rok 2019 **"Praxou bližšie k realite cez workshopy"**.

3.6 Medzinárodná spolupráca

Pokračuje spolupráca so školou Spojená škola hotelovo-gastronomických služieb, Toruň, Poľská republika:

- **Projekt Moderné odborné vzdelávanie - motivovaný, tvorivý a úspešný študent.**

Partnerská škola: Zespół Szkół Gastronomiczno-Hotelarskich w Toruni, Poľsko

Trvanie projektu je 1 rok – od 1. 9. 2014 do 31. 8. 2015.

Projekt je realizovaný v rámci medzinárodného programu Erasmus+ a je zameraný na zvýšenie kvality stredného odborného vzdelávania pre lepšie uplatnenie sa absolventov na európskom trhu práce.

Cieľom projektu je prostredníctvom mobility učiteľov nadobudnúť také kompetencie, ktoré umožnia účastníkom rozvíjať medziodborovú integráciu, získať nové vedomosti, zručnosti a skúsenosti, spoznať a aplikovať v praxi moderné stratégie vyučovania. Vďaka nim budú učitelia môcť učiť viac hravo a zároveň zodpovedne pre trh práce, podnikateľské prostredie. Projektu sa zúčastnia 4 pedagógovia.

Priamou účasťou na vyučovacom procese v partnerskej škole, diskusiami o stratégiách vyučovania, pozorovaním, hodnotením celkového priebehu projektu chceme zavádzať do školských vzdelávacích programov našej školy nápady, podnety, námety, inšpirácie v súlade s normami nielen slovenskými, ale aj európskymi. Rozvoj medzinárodnej spolupráce učiteľov rôznych predmetov odborného vzdelávania, rozvoj zručností, aktívne využívanie IKT vo výučbe, dôležitosť prípravy a využívania cudzích jazykov aj v odbornej príprave patria medzi čiastkové aktivity projektu. Aplikáciou výstupov projektu do praxe školy budeme rozvíjať životné zručnosti mladých ľudí, stimulovať kreativitu, podnikavosť a tým podporovať zamestnatelnosť v oblasti cestovného ruchu, gastronómie, hotelierstva a cateringu.

- **Projekt My Little Country.**

Partnerské školy:

Zespół Szkół Gastronomiczno-Hotelarskich w Toruni, Poľsko,

Amasya Teknik ve Endüstri Meslek Lisesi v Amasyi (región) v meste Merkez, Turecko.

Trvanie projektu je 1 rok – od 1. 9. 2014 do 31. 8. 2015. Pobyt študentov z 3 krajín sa bude realizovať na Slovensku na jeseň 2014.

Projekt vzdelávacej mobility mládeže a pracovníkov s mládežou je zameraný na neformálne vzdelávanie mládeže a je realizovaný v rámci medzinárodného programu Erasmus+. Projekt "My Little

Country" vypracovali partneri zo Slovenska, Poľska a Turecka, ktorí majú záujem o rozvoj regionálneho cestovného ruchu a služieb, v ktorých by sa chceli v budúcnosti uplatniť. Chcú sa na svoje okolie a krajinu pozrieť inými očami a hľadať potenciál, ako ju predstaviť, zmeniť a vylepšiť. Chcú rozvíjať vlastnú tvorivosť a podnikavosť.

Cieľom projektu je získanie vedomosti, zručnosti a praktických skúsenosti v medzinárodnej spolupráci, ktoré rozšíria ich osobné a odborné kompetencie pre ich ďalší život ale aj výkon ich budúcej profesie a umožnia im ľahšie sa adaptovať na trhu práce doma i v zahraničí.

- **Flavours of Childhood/Smaki dzieciństwa**

Projekt je realizovaný v rámci medzinárodného programu Erasmus+, je venovaný umeniu a kreativite búrajúcej bariéry medzi generáciami mládeže a seniorov. Partnerské školy Zespół Szkół Gastronomiczno-Hotelarskich z poľského mesta Toruń a z Litvy - Gimnazjum Anny Krepstul w Butrymańcach/Butrimonių Anos Krepštilų gimnazija a naša škola – po 8 žiakov z každej zúčastnenej krajiny a 4 učiteľia. Projekt bol realizovaný od 25. 5. do 3. 6. 2015.

- **Games as the most powerful learning tool on the world**

Projekt je realizovaný v rámci medzinárodného programu Erasmus+, je venovaný hre ako jednému z najdôležitejších nástrojov vzdelávania. Organizátor projektu je poľská partnerská škola Zespół szkół gastronomiczno-hotelarskich v meste Toruń, bol realizovaný v školskom roku 2015/2016 a spoločne pracovať v ňom boli štyri zúčastnené krajiny - Poľsko, Macedónia, Turecko a Slovensko.

- **„OPENING HORIZONS“ – stratégia kvality vzdelávania cudzích jazykov**

PaedDr. Viktória Beličková a Ing. Darina Jarábková sa stali súčasťou medzinárodnej pracovnej komunity vo Veľkej Británii v mesiaci august 2018. Novú metodiku výučby cudzích jazykov, aj s ohľadom na výchovné a vzdelávacie problémy niektorých žiakov, si osvojovali v špecializovaných kurzoch, organizovaných vzdelávacou inštitúciou Pilgrims Education and Training Company so sídlom v Canterbury, v grófstve Kent. Kurz Kreatívnej metodológie anglického jazyka, ktorý absolvovala PaedDr. Viktória Beličková, bol zameraný na stratégiu efektívnej, zážitkovej a kreatívnej školskej hodiny. Pre žiaka má hodina byť primerane náročná (s ohľadom na jeho osobnostné potreby), s vhodne zvolenými učebnými štýlmi, ktoré nenudia a motivujú žiakov učiť sa cudzí jazyk. V poslednom období narastá počet žiakov, ktorí majú už od mladšieho školského veku problémy s učením. Takíto žiaci sú nekomunikatívni, častokrát trpia syndrómom ADHD, majú výchovné problémy, strácajú sebadôveru a nedosahujú ani požadovaný vzdelávací štandard. Obsahová náplň vzdelávacieho kurzu Vzdelávanie žiakov so špecifickými potrebami, ktorý navštevovala Ing. Darina Jarábková, bol primárne orientovaný na tento typ žiakov.

Škola spolupracuje so Strednou priemyselnou školou v Uherskom Brode v Českej republike.

Cieľom týchto spoluprác je:

- Podieľať sa na spoločných projektoch, ktoré by zabezpečili efektívny transfer poznatkov a skúseností.
- Posilniť a skvalitniť odbornú prípravu žiakov (transfer inovácií).
- Prezentať vlastnú školu, mesto a krajinu.
- Spoznávať inú kultúru, históriu a životný štýl.
- Nadväzovať kontakty v rámci kariérneho rastu.

- **Centra spoločné odborné prípravy a výuky inovatívnych technológií**

Podstatou projektu je spolupráca, výmena skúseností a informácií medzi školami a ich spolupracujúcimi firmami, spoločná výuka vrátane výukovej techniky, metód a vybavenia, ďalej prenos požiadaviek trhu práce na školskú teóriu. Uvedené činnosti budú prebiehať formou výukových technologických centier, ktoré na obidvoch školách vzniknú a ich základom bude vybavenie, výukové podmienky a skúsenosti. Na SPŠOA UB to bude centrum pre CNC technológie, na SOŠ NMnV centrum pre autoopravárstvo. Uvedené oblasti sa vždy vyučujú i na partnerskej škole, ale vybavenie a podmienky pre výuku nedosahujú takú úroveň ako u školy, ktorá bude pre danú oblasť technologickým centrom. Cieľom je zvýšenie relevantnosti obsahu vzdelávania pre potreby trhu práce a zvýšenie uplatniteľnosti absolventov.

Rozpočet projektu je celkom 195 655, 18 EUR.

Príspevok EÚ je celkom 166 306,90 EUR, z toho pre českého partnera 86 088,84 EUR a slovenského partnera 80 218,06 EUR.

Projekt bol realizovaný od 1. 1. 2018 do 31. 12. 2019. V rámci projektu bola zriadená v budove školy na Piešťanskej ulici nová učebňa diagnostiky T4 pre učebný odbor autoopravár. V školskom roku 2019/2020 sa uskutočnila odborná stáž pre žiakov učebného odboru autoopravár – mechanik na SPŠ v Uherskom Brode – október 2019 a recipročná návšteva žiakmi zo SPŠ v Uherskom Brode v našej škole – november 2019.

- **Škola eTwinning 2021-2022**

Centrálna podporná služba v Bruseli udelila našej škole titul Škola eTwinning 2021-2022 - najvyššie ocenenie na európskej úrovni, aké môže získať škola za svoje aktivity v medzinárodných projektoch v platforme eTwinning.

Toto ocenenie dokazuje, že naša škola dosahuje európsku úroveň kvality práce v nasledovných oblastiach: eSafety v škole, inovatívne postupy výučby a učenia sa, medzipredmetová výučba a projektové vyučovanie, profesijný rozvoj učiteľov a rozvoj školy.

3.7 Spolupráca so sociálnymi partnermi

Škola rozvíja všetky formy spolupráce so sociálnymi partnermi a verejnosťou. Predovšetkým sa zameriava na pravidelnú komunikáciu so svojimi zákazníkmi – žiakmi, ich rodičmi a zamestnávateľmi.

Spolupráca s rodičmi

Rodičia sú členmi Rady školy. Všetci sú informovaní o priebehu vzdelávania žiakov na triednych schôdkach a na konzultáciách s vyučujúcimi. Majú možnosť sledovať priebežné študijné výsledky prostredníctvom internetu - internetovej žiackej knižky. Zároveň sú rodičia informovaní o aktuálnom dianí na škole, o pripravovaných akciách prostredníctvom www stránok školy. Cieľom školy je zvýšiť komunikáciu s rodičmi prostredníctvom e-mailov. Sme maximálne otvorení všetkým pripomienkam a podnetom zo strany rodičovskej verejnosti. S triednymi učiteľmi sú rodičia v neustálom telefonickom kontakte. Na lepšiu predstavu o dianí v škole pre záujemcov o štúdium organizujeme dni otvorených dverí. Jednou z hlavných úloh školy bude otvorenie spolupráce s rodičmi na školskom vzdelávacom programe.

Zamestnávatelia

Škola aktívne spolupracuje s kmeňovými a zmluvnými zamestnaneckými organizáciami. Spolupráca je zameraná hlavne na poskytovanie odbornej praxe, materiálno-technické zabezpečenie výchovno-vzdelávacieho procesu, tematické prednášky, besedy a súťaže, sprostredkovanie rôznych zaujímavých exkurzií a výstav. Zástupcovia zamestnávateľov sa zúčastňujú pravidelne na zasadaniach Rady školy, aktívne pôsobia v rámci odbornej praxe ako inštruktori. Taktiež pracujú ako členovia odborných komisií na záverečných skúškach učebných odborov, buď ako odborníci z praxe, delegovaní členovia zo stavovských a profesijných organizácií alebo ako zmluvní partneri v SDV. Väčšina zamestnávateľov zamestnáva aj našich absolventov.

Iní partneri

Škola aktívne spolupracuje v rámci výchovno-vzdelávacieho procesu a výchove mimo vyučovania s ďalšími partnermi v rámci poskytovania služieb pri rôznych recepciách, akciách, s Úradom práce, pedagogicko – psychologickou poradňou v rámci preventívnych opatrení a pod. Spolupracujeme aj pri charitatívnych podujatiach hlavne v rámci mesta Nové Mesto nad Váhom – darcovstvo krvi, paralympiáda a pod.

Pravidelná spolupráca je aj so stavovskými a profesijnými organizáciami: RÚZ, SOPK, SPPK, APZ. Menované organizácie poskytujú stanoviská k témam na záverečné skúšky pre učebné odbory, na maturitné skúšky pre študijné odbory, delegujú svojich zástupcov – odborníkov do skúšobných komisií. Taktiež spolupracujú v oblasti duálneho vzdelávania, posudzujú odbornú spôsobilosť firiem a spoločností poskytovať žiakom praktické vyučovanie v tomto systéme.

Naša škola spolupracuje aj so Štátnym inštitútom odborného vzdelávania v Bratislave, najmä v oblasti duálneho vzdelávania a rôznych súťaží. Dlhoročným partnerom je taktiež Slovenský inštitút mládeže IUVENTA v Bratislave.

4. CHARAKTERISTIKA ŠKOLSKÉHO VZDELÁVACIEHO PROGRAMU V ŠTUDIJNOM ODBORE 6403 L PODNIKANIE V REMESLÁCH A SLUŽBÁCH

Názov a adresa školy	Stredná odborná škola obchodu a služieb Piešťanská 2262/80 915 01 Nové Mesto nad Váhom
Názov školského vzdelávacieho programu	Podnikanie v remeslách a službách
Kód a názov ŠVP	64 Ekonomika a organizácia, obchod a služby II
Kód a názov študijného odboru	6403 L podnikanie v remeslách a službách
Poskytnutý stupeň vzdelania	Úplné stredné odborné vzdelanie ISCED 3 A
Dĺžka štúdia	2 roky
Forma výchovy a vzdelávania	Denné štúdium pre absolventov trojročných učebných odborov

4.1 Popis školského vzdelávacieho programu

Príprava v školskom vzdelávacom programe Podnikanie v remeslách a službách v študijnom odbore 6403 L podnikanie v remeslách a službách zahŕňa teoretické a praktické vyučovanie a prípravu. Teoretické vyučovanie je poväčšine organizované v priestoroch školy a praktické vyučovanie je organizované formou odbornej praxe v škole a priamo na pracoviskách zamestnávateľov. Dvojročný odbor štúdia je koncipovaný homogénne ako odbor profesijnej prípravy pre úsek zabezpečovania služieb v oblasti obchodu a podnikateľskej činnosti.

Predpokladom pre prijatie do študijného odboru je stredné odborné vzdelanie v príslušnom odbore vzdelávania a splnenie podmienok prijímacieho konania, vrátane splnenia zdravotných požiadaviek uchádzačov o štúdium. Pri prijímaní na štúdium sa hodnotí tiež prospech na strednej škole, záujem uchádzačov o štúdium a výsledky prijímacieho konania. Kritéria na prijímacie skúšky vrátane bodového hodnotenia sú stanovené každoročne.

Stratégia výučby školy vytvára priestor pre rozvoj nielen odborných, ale aj všeobecných a kľúčových kompetencií. Najväčší dôraz sa kladie na rozvoj osobnosti žiaka. Všeobecná zložka vzdelávania vychádza zo skladby všeobecno-vzdelávacích predmetov učebného plánu. V jazykovej oblasti je vzdelávanie a príprava zameraná na slovnú a písomnú komunikáciu, ovládanie oznamovacieho odborného prejavu v slovenskom jazyku, na vyjadrovanie sa v bežných situáciách spoločenského a pracovného styku v cudzom jazyku. Žiaci sa tiež oboznamujú s vývojom ľudskej spoločnosti, vzdelávajú sa v oblasti matematiky, biológie a informatiky, ktoré sú nevyhnutné pre výkon povolania. V odbornom vzdelávaní je príprava zameraná na oblasť ekonomiky, manažmentu, marketingu, účtovníctva, administratívy a korešpondencie. Praktická príprava okrem odbornej praxe zahŕňa vedomosti z oblasti práva, komunikácie, podnikania a drobného podnikania, finančnej gramotnosti, aplikovanej informatiky a cvičnej firmy. V rámci odbornej praxe žiaci získavajú teoretické a praktické zručnosti a schopnosti na úseku ekonomiky, administratívy a podnikania, prevádzkových a osobných služieb, hotelierstva a gastronómie, beauty služieb v závislosti od odboru vyučenia smerom ku konkrétnym povolaniam. Veľký dôraz sa kladie na rozvoj osobnosti žiaka, na formovanie ich osobnostných a profesionálnych vlastností, postojov a hodnotovej orientácie.

Škola vo výučbovej stratégii uprednostňuje tie vyučovacie metódy, ktoré vedú k harmonizácii teoretickej a praktickej prípravy tak pre profesionálny život, ako aj pre život v spoločnosti a medzi ľuďmi. Výučba je orientovaná na uplatnenie autodidaktických metód (samostatné učenie a práca) hlavne pri riešení problémových úloh, tímovej práci a spolupráci. Uplatňujú sa metódy dialogické, slovné formou účelovo zameranej diskusie alebo brainstormingu, ktoré naučia žiakov komunikovať s druhými ľuďmi na báze ľudskej slušnosti a ohľaduplnosti. Poskytujú žiakom priestor na vytvorenie si vlastného názoru založeného na osobnom úsudku. Vedú žiakov k odmietaniu populistických praktík a extrémistických názorov. Učia ich chápať zložitú medzilidských vzťahov a nevyhnutnosť tolerancie. Metódy činnostne zameraného vyučovania (praktické práce) sú predovšetkým aplikačného a heuristického typu (žiak poznáva reálny život, vytvára si názor na základe vlastného pozorovania a objavovania), ktoré im pomáhajú pri praktickom poznávaní reálneho sveta a života. Aj keby boli vyučovacie metódy tie najlepšie, nemali by šancu na úspech bez pozitívnej motivácie žiakov, tzn. vnútorné potreby žiakov vykonávať konkrétnu činnosť sú tou najdôležitejšou oblasťou výchovno-vzdelávacieho procesu. Preto naša škola kladie veľký dôraz na motivačné činitele – zaraďovanie hier, súťaží, simulačných

a situačných metód, riešenie konfliktných situácií, verejné prezentácie prác a výrobkov a pod. Uplatňované metódy budú konkretizované na úrovni učebných osnov jednotlivých predmetov. Metodické prístupy sú priebežne vyhodnocované a modifikované podľa potrieb a na základe skúseností vyučujúcich učiteľov.

Teoretické vyučovanie je realizované v budove školy na Weisseho ulici č. 1 v Novom Meste nad Váhom. Praktická príprava prebieha v 1. a v 2. ročníku v školských odborných učebniach a v zmluvných podnikoch.

Kľúčové, všeobecné a odborné kompetencie sú rozvíjané priebežne a spôsob ich realizácie je konkretizovaný v učebných osnovách jednotlivých vyučovacích predmetov. Škola rozvíja aj kompetencie v rámci pracovného prostredia školy napr. schopnosť autonómneho rozhodovania, komunikačné zručnosti, posilňovanie sebaistoty a sebavedomia, schopnosť riešiť problémy a správať sa zodpovedne (na chodbách je umiestnená schránka dôvery, prostredníctvom ktorej môžu žiaci zadávať otázky, vznášať protesty a pripomienky).

Školský vzdelávací program Podnikanie v remeslách a službách je určený pre uchádzačov s dobrým zdravotným stavom. V prípade talentovaných žiakov sa výučba bude organizovať formou individuálnych učebných plánov a programov, ktoré sa vypracujú podľa reálnej situácie. Pri práci so žiakmi so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami sa pristupuje s ohľadom na doporučenie špeciálnych pedagógov a psychológov vo vzťahu na individuálne potreby žiaka, stupeň a typ poruchy, úroveň kompenzácie poruchy a možnosti školy. Študijný odbor 6403 L podnikanie v remeslách a službách nie je vhodný pre žiakov s mentálnym postihnutím, s vážnymi poruchami zraku a sluchu a s vážnym telesným narušením. Pre tento odbor sa nevyžaduje zdravotný preukaz.

Činnosť školy v oblasti spoločenského a kultúrneho života je veľmi bohatá a pestrá nielen pri aktivitách súvisiacich s činnosťou školy, ale aj v mimoškolskej oblasti. Žiaci svoje odborné vedomosti a zručnosti budú prezentovať na mnohých kozmetických súťažiach, ktoré organizujú súkromní podnikatelia a kozmetické firmy. Týchto aktivít sa zúčastnia aj učitelia všeobecných a odborných predmetov vo funkcii pedagogického dozoru. Samostatnosť, húževnatosť a pracovitosť našich žiakov bude ocenená tak zo strany školy, ako zo strany zamestnávateľov. V rámci pomoci a ochrany životného prostredia sa žiaci zapoja do akcie pri odstraňovaní odpadu a nelegálnych skládok. Škola sa zapojila do projektu Recyklohry, kde študenti, pedagogickí i nepedagogickí zamestnanci zbierajú nefunkčné a opotrebované elektrozariadenia. Taktiež sa separuje plast a papier. Na zber sú určené zberné nádoby, ktoré sú umiestnené na viditeľných miestach na škole. Študenti sa aktívne zapájajú do aktivít, ktorých organizátormi sú Mestské a obecné úrady alebo niektoré ministerstvá. Veľké množstvo záujmových krúžkov (jazykové, športové a iné) ponúkajú našim žiakom efektívne využívať svoj voľný čas.

Klasifikácia prebieha podľa klasifikačného poriadku. Výsledky žiakov sa hodnotia priebežne na základe kritérií, s primeranou náročnosťou a pedagogickým taktom. Podklady pre hodnotenie sa získavajú sústavným sledovaním výkonu žiaka a jeho pripravenosti na vyučovanie, rôznymi metódami a prostriedkami hodnotenia, analýzou činnosti žiaka, konzultáciami s ostatnými učiteľmi vrátane výchovného poradcu a zamestnancov pedagogicko - psychologických poradní, rozhovormi so žiakom, jeho rodičmi, ale aj s inštruktormi praktickej prípravy, ktorí boli poverení praktickou inštruktážou zo strany svojho zamestnávateľa. Pri hodnotení sa využívajú kritériá hodnotenia na zabezpečenie jeho objektivity. Žiaci sú s hodnotením oboznámení.

4.2 Základné údaje o štúdiu

Kód a názov študijného odboru: **6403 L podnikanie v remeslách a službách**

Dĺžka štúdia:	2 roky
Forma výchovy a vzdelávania:	Denné štúdium pre absolventov trojročných učebných odborov
Poskytnutý stupeň vzdelania:	Úplné stredné odborné vzdelanie ISCED 3 A
Vyučovací jazyk:	Štátny jazyk
Nevyhnutné vstupné požiadavky na štúdium:	Stredné odborné vzdelanie v príslušnom odbore vzdelávania a splnenie podmienok prijímacieho konania
Spôsob ukončenia štúdia:	Maturitná skúška

Doklad o získanom stupni vzdelania:	Vysvedčenie o maturitnej skúške
Doklad o získanej kvalifikácii:	Vysvedčenie o maturitnej skúške
Možnosti pracovného uplatnenia absolventa:	Absolvent nájde uplatnenie podľa profilácie v remeslách a službách, v súkromných a štátnych podnikoch a organizáciách, v cestovnom ruchu, hotelierstve, gastronómii, ako radový pracovník, riadiaci pracovník strednej úrovne alebo sa môže uplatniť ako súkromný podnikateľ.
Možnosti ďalšieho štúdia:	Pomaturitné štúdium. Študijné programy prvého alebo druhého stupňa vysokoškolského štúdia alebo ďalšie vzdelávacie programy zamerané na rozšírenie kvalifikácie, jej zmenu alebo zvýšenie.

4.3 Organizácia výučby

Príprava v školskom vzdelávacom programe Podnikanie v remeslách a službách v študijnom odbore 6403 L podnikanie v remeslách a službách zahŕňa teoretické a praktické vyučovanie a prípravu. Výučba je organizovaná podľa učebných plánov.

Teoretické vyučovanie je poväčšine organizované v priestoroch školy na Weisseho ulici č. 1 v Novom Meste nad Váhom. Stratégia výučby školy vytvára priestor pre rozvoj nielen odborných, ale aj všeobecných a kľúčových kompetencií. Najväčší dôraz sa kladie na rozvoj osobnosti žiaka. Všeobecná zložka vzdelávania vychádza zo skladby všeobecno-vzdelávacích predmetov učebného plánu. V jazykovej oblasti je vzdelávanie a príprava zameraná na slovnú a písomnú komunikáciu, ovládanie oznamovacieho odborného prejavu v slovenskom jazyku, na vyjadrovanie sa v bežných situáciách spoločenského a pracovného styku v cudzom jazyku. Žiaci sa tiež oboznamujú s vývojom ľudskej spoločnosti, vzdelávajú sa v oblasti matematiky, biológie a informatiky, ktoré sú nevyhnutné pre výkon povolania. V odbornom vzdelávaní je príprava zameraná na oblasť ekonomiky, manažmentu, marketingu, účtovníctva, administratívy a korešpondencie.

Praktická príprava okrem odbornej praxe zahŕňa vedomosti z oblasti práva, komunikácie, podnikania a drobného podnikania, finančnej gramotnosti, aplikovanej informatiky a cvičnej firmy. Predmety praktickej prípravy sa vyučujú v odborných učebniach s osobnými počítačmi pripojenými na internet a v učebni pre simuláciu činnosti v cvičnej firme. V rámci odbornej praxe žiaci získavajú teoretické a praktické zručnosti a schopnosti na úseku ekonomiky, administratívy a podnikania, prevádzkových a osobných služieb, hotelierstva a gastronómie, beauty služieb v závislosti od odboru vyučenia smerom ku konkrétnym povolaniam. Veľký dôraz sa kladie na rozvoj osobnosti žiaka, na formovanie ich osobnostných a profesionálnych vlastností, postojov a hodnotovej orientácie.

Praktické vyučovanie je organizované formou odbornej praxe v škole, v stredisku praktického vyučovania a priamo na pracoviskách zamestnávateľov. V učebnom predmete odborná prax majú žiaci získať trvalé odborné vedomosti a osvojiť si praktické zručnosti a návyky v podnikateľských a manažérskych činnostiach, administratívnych činnostiach a komunikácii so zákazníkom, v dodržiavaní bezpečnostných a hygienických zásad potrebných na výkon povolania v službách. Úlohou odbornej praxe je pestovať v študentoch návyky na dodržiavanie zásad bezpečnosti, hospodárne využívanie surovín a energií, vedieť uplatniť teoretické vedomosti v praktickom živote a organizovať si svoju prácu.

Študijný odbor 6403 L podnikanie v remeslách a službách integruje teoretické a praktické vyučovanie. Pri organizovaní odbornej praxe vyučujúci odbornej praxe zabezpečí vyučovací proces s využívaním informačno-komunikačných technológií.

Maturitná skúška sa koná v súlade s platnými predpismi a pedagogicko-organizačnými pokynmi MŠVVaŠ SR.

4.4 Zdravotné požiadavky na žiaka

Na prijatie do študijného odboru 6403 L podnikanie v remeslách a službách môžu byť prijatí uchádzači s dobrým zdravotným stavom. Uchádzači nesmú trpieť predovšetkým:

- prognosticky závažným ochorením obmedzujúcim funkcie horných končatín (porucha hrubej a jemnej motoriky),
- prognosticky závažným ochorením funkcie nosného a pohybového systému (ochorenia chrbtice, ploché nohy, vybočenie kolien, stav po kongenitálnej luxácii bedier),
- prognosticky závažným ochorením dýchacích ciest, srdcovými a cievnyimi ochoreniami (varixy),
- prognosticky závažným ochorením kože horných končatín,
- prognosticky závažnými a nekompensovanými formami epilepsie a epileptických syndrómov a kolapsových stavov vzhľadom k predpokladanej obslužnej práci,
- psychickými chorobami (alkoholizmus, toxikománia, nervové choroby),
- prognosticky závažnými ochoreniami oka, a sluchu,
- endokrinnými ochoreniami a imúnnodeficitnými stavmi,
- chronickými chorobami pečene.

Pred prijatím do odboru je potrebné vyšetrenie na bacilonosičstvo. Uchádzač musí mať platný zdravotný preukaz. Zdravotnú spôsobilosť uchádzačov posúdi a písomne potvrdí dorastový lekár, v prípade zmenenej pracovnej schopnosti aj posudková komisia sociálneho zabezpečenia.

4.5 Požiadavky na bezpečnosť a hygienu pri práci

Neoddeliteľnou súčasťou teoretického a praktického vyučovania je problematika bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci, hygieny práce a protipožiarnej ochrany. Výchova k bezpečnej a zdravie neohrozujúcu prácu vychádza po dobu štúdia z požiadaviek platných právnych a ostatných predpisov (zákonov, nariadení vlády SR, vyhlášok, technických predpisov a slovenských technických noriem). Tieto požiadavky sa musia vzťahovať k výkonu konkrétnych činností, ktoré sú súčasťou odbornej praxe. Tieto požiadavky sa musia doplniť informáciami o rizikách možného ohrozenia, ktorým sú žiaci pri teoretickom a praktickom vyučovaní vystavení vrátane informácií o opatreniach na ochranu pred pôsobením týchto zdrojov rizík (zdravotné riziká a opatrenia pri ručnej manipulácii s bremenom, rizikové faktory súvisiace s mikroklimatickými podmienkami – teplotná záťaž organizmu a pod.).

Priestory pre výučbu musia zodpovedať svojimi podmienkami požiadavkám stanovených v zdravotníckych predpisoch (hygienické požiadavky na priestory, prevádzka školských zariadení, bezpečná prevádzka, používanie strojov, prístrojov a pod.). Nácvik a precvičovanie činností musí byť v súlade s požiadavkami, ktoré upravujú prácu pre mladistvých (napr. Zákonník práce) a v súlade s podmienkami, podľa ktorých môžu mladiství vykonávať zakázané práce z dôvodu prípravy na povolanie. Základnými podmienkami bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci sa rozumie:

- dôkladne a preukázané oboznámenie žiakov s predpismi o BOZP, protipožiarnymi predpismi a s technologickými postupmi,
- používanie technického vybavenia, ktoré zodpovedá bezpečnostným a protipožiarnym predpisom,
- používanie ochranných pracovných prostriedkov podľa platných predpisov,
- vykonávanie stanoveného dozoru na pracoviskách žiakov, pričom sa vymedzia stupne dozoru nasledovne:
 - práca pod dozorom si vyžaduje sústavnú prítomnosť osoby poverenej dozorom, ktorá dohliada na dodržiavanie BOZP a pracovného postupu. Táto osoba musí zrakovo obsiahnuť všetky pracovné miesta tak, aby mohla bezpečne zasiahnuť v prípade porušenia BOZP,
 - práca pod dohľadom si vyžaduje prítomnosť osoby poverenej dohľadom kontrolovať pracoviská pred začatím práce a pokiaľ nemôže zrakovo všetky pracoviská obsiahnuť, v priebehu práce ich obchádza a kontroluje.

5. PROFIL ABSOLVENTA ŠTUDIJNÉHO ODBORU 6403 L PODNIKANIE V REMESLÁCH A SLUŽBÁCH

Názov a adresa školy	Stredná odborná škola obchodu a služieb Piešťanská 2262/80 915 01 Nové Mesto nad Váhom
Názov školského vzdelávacieho programu	Podnikanie v remeslách a službách
Kód a názov ŠVP	64 Ekonomika a organizácia, obchod a služby II
Kód a názov študijného odboru	6403 L podnikanie v remeslách a službách
Poskytnutý stupeň vzdelania	Úplné stredné odborné vzdelanie ISCED 3 A
Dĺžka štúdia	2 roky
Forma výchovy a vzdelávania	Denné štúdium pre absolventov trojročných učebných odborov

5.1 Charakteristika absolventa

Absolvent dvojročného nadstavbového štúdia 6403 L podnikanie v remeslách a službách po ukončení štúdia úspešne vykonanou maturitnou skúškou získava prvú kvalifikáciu na úrovni úplného stredného odborného vzdelania.

Vzdelávací program Podnikanie v remeslách a službách poskytuje úplné stredné odborné vzdelanie so zameraním na drobné a stredné podnikanie v službách. Umožňuje žiakovi, ktorí úspešne absolvovali trojročný učebný odbor v oblasti služieb, získať vyššiu odbornú kvalifikovanosť a tak zvládnuť náročné úlohy zvyšovania úrovne a kvality poskytovania služieb a konkurencieschopnosť podnikania. Po absolvovaní umožňuje ďalšie štúdium na vysokých školách, univerzitách, ale predovšetkým založiť a úspešne prevádzkovať malý, alebo stredné veľký podnik orientovaný na služby. Cieľom školského programu Podnikanie v remeslách a službách je poskytnúť úplné stredné odborné vzdelanie v celej jeho komplexnosti v odbore podnikanie. Absolvent má teoretické a praktické vedomosti v celej šírke podnikateľskej problematiky. Vie zostaviť vlastný podnikateľský plán, uplatňovať manažérske postupy v práci s ľuďmi, používať IKT, viesť účtovnú evidenciu, ovláda adekvátnu administratívu a účtovanie v prevádzke, vykonávať všetky činnosti, ktoré sa vyskytujú pri prevádzke obchodu a poskytovania služieb. V rámci pracovnej pozície sú na absolventa kladené veľmi vysoké požiadavky na krátkodobú pamäť, schopnosť pracovať v tíme a schopnosť sociálneho kontaktu. Požiadavky sú kladené aj na samostatné myslenie a kultivované správanie.

Absolvent získa schopnosť komunikovať v cudzom jazyku. Je schopný prijímať zodpovednosť za vlastnú prácu a za prácu ostatných v tíme. Po absolvovaní vzdelávacieho programu získava zručnosti pri práci s osobným počítačom a internetom. Po ukončení štúdia získava absolvent maturitné vysvedčenie a dodatok k vysvedčeniu o maturitnej skúške. Môže sa uchádzať o štúdium na vysokých školách a o pomaturitné štúdium za rovnakých podmienok ako absolventi ostatných stredných škôl poskytujúcich úplné stredné vzdelanie, pokračovať v ňom v rámci denného alebo diaľkového štúdia. Odborné vzdelávanie v skupine je dôležitou súčasťou stredoškolského odborného vzdelávania. Jeho charakteristickou črtou je široko koncipovaná odborná orientácia. Vzdelávací smer pripravuje absolventa pre uplatnenie sa vo sfére služieb.

5.2 Kompetencie absolventa

Absolvent nadstavbového štúdia podnikanie v remeslách a službách po absolvovaní vzdelávacieho programu disponuje týmito kompetenciami:

5.2.1 Kľúčové kompetencie

„Kľúčové kompetencie sú tie, ktoré potrebujú všetci ľudia na svoje osobné naplnenie a rozvoj, zamestnateľnosť, sociálne začlenenie, udržateľný životný štýl, úspešný život v spoločnosti, ktorá žije v mieri, pre riadenie života so zodpovedným prístupom ku zdraviu a aktívne občianstvo. Všetky kľúčové kompetencie sa považujú za rovnako dôležité. Každá z nich prispieva k úspešnému životu v spoločnosti. Kompetencie možno využívať v mnohých rôznych súvislostiach a rozličných kombináciách. Prekrývajú sa a nadväzujú na seba; aspekty, ktoré sú podstatné v jednej oblasti, zvyčajne podporujú kompetencie aj v ďalšej oblasti. V súlade s Odporúčaním rady z 22. mája 2018 o kľúčových kompetenciách pre celoživotné vzdelávanie má absolvent úplného stredného odborného vzdelávania v rámci teoretického a praktického vyučovania nadobudnúť schopnosť rozvíjať tieto kľúčové kompetencie v nasledujúcich opisoch:

a) Gramotnosť

je schopnosť identifikovať, pochopiť, tvoriť a interpretovať koncepty, pocity, fakty a názory ústnou aj písomnou formou pomocou vizuálnych, zvukových a digitálnych materiálov v rozličných odboroch a kontextoch. Zahŕňa schopnosť efektívne komunikovať a nadväzovať kontakty s ostatnými.

To znamená, že absolvent (sa) dokáže:

- porozumieť akémukoľvek počutému vecnému textu, ktorého obsah, štýl a jazyk sú primerané jeho osobným a odborným záujmom;
- porozumieť obsahu a významu vecného textu (vrátane tabuliek, grafov, nákresov a schém), vyhľadať explicitne a implicitne vyjadrené informácie a spojiť ich do ucelenej informácie;
- identifikovať v texte logické, časové a príčinnno-následné súvislosti;
- uplatniť základy kritického čítania, t. j. vie vnímať väčšinu problémov nastolených textom a identifikuje explicitné chyby a protirečenia, ktoré sa v texte nachádzajú;
- vyjadriť súvislé a logicky usporiadané ústne prejavy s rôznym cieľom pre špecifické publikum na témy, ktoré sú blízke jeho osobným a odborným záujmom;
- sformulovať vlastný názor a pomocou argumentov ho obhájiť;
- bez prípravy začať, udržiavať a ukončiť komunikáciu na akúkoľvek jemu blízku všeobecnú a odbornú tému;
- aktívne zapojiť do diskusie, svoj prejav formuluje zrozumiteľne a pokojne; dokáže sa pohotovo zorientovať v komunikačnej situácii a jasne reagovať zrozumiteľnou odpoveďou alebo otázkou;
- dodržiavať zásady spoločenskej komunikácie, dokáže komunikačnej situácii vhodne prispôbiť stratégiu, charakter a tón komunikácie;
- vytvoriť štruktúrovaný a kompozične zrozumiteľný text, ktorý mu je blízky témou alebo odbornosťou;
- pri tvorbe textu uplatniť logické, časové a príčinnno-následné súvislosti textu a požiadavky slovosledu v súlade s komunikačnou situáciou.

b) Viacjazyčnosť

je kompetencia, ktorá vymedzuje schopnosť používať rozličné jazyky na vhodnú a účinnú komunikáciu v primeranej škále spoločenských a kultúrnych súvislosti. Ide o schopnosti sprostredkovať informácie medzi rôznymi jazykmi a médiami. Pokiaľ je to vhodné, môže zahŕňať zachovanie a ďalší rozvoj kompetencií v materinskom jazyku, ako aj osvojenie si úradného jazyka (jazykov) danej krajiny.

To znamená, že absolvent (sa) dokáže:

- pochopiť hlavné body jasnej štandardnej reči o známych veciach, s ktorými sa pravidelne stretáva vo svojom živote. Rozumie zmyslu mnohých rozhlasových alebo televíznych programov o aktuálnych udalostiach a témach osobného či odborného záujmu, keď je prejav relatívne pomalý a jasný;
- porozumieť textom, ktoré pozostávajú zo slovnej zásoby často používanej v každodennom živote alebo ktoré sa vzťahujú na jeho prácu;
- zvládnuť väčšinu situácií, ktoré sa môžu vyskytnúť počas cestovania v oblasti, kde sa hovorí daným cudzím jazykom. Dokáže nepripravený vstúpiť do konverzácie na témy, ktoré sú známe, ktoré ho osobne zaujímajú, alebo ktoré sa týkajú osobného každodenného života;

- spojiť slovné spojenia jednoduchým spôsobom tak, aby opísal skúsenosti a udalosti, vlastné sny, nádeje a ambície. Stručne dokáže uviesť dôvody a vysvetlenia názorov a plánov, vyrozprávať príbeh alebo zápletku knihy či filmu a opísať vlastné reakcie;
- napísať jednoduchý súvislý text na témy, ktoré sú mu známe alebo ho osobne zaujímajú, alebo napríklad aj e-maily opisujúce jeho skúsenosti a dojmy.

c) Matematická kompetencia a kompetencia vo vede, v technológii a inžinierstve

matematická kompetencia je schopnosť rozvíjať a používať matematické myslenie a porozumenie na riešenie rôznych problémov v každodenných situáciách. Kompetencia vo vede sa vzťahuje na schopnosť vysvetliť prírodné javy pomocou základných vedomostí a metodiky vrátane pozorovania a experimentovania s cieľom klásť otázky a odvodiť závery podložené dôkazmi. Kompetencie v technológii a inžinierstve sa chápu ako uplatňovanie daných vedomostí a metodiky ako odpovedí na vnímané ľudské túžby a potreby. Kompetencia vo vede, v technológii a inžinierstve zahŕňa porozumenie zmenám spôsobeným ľudskou činnosťou a zodpovednosti občana ako jednotlivca.

To znamená, že absolvent (sa) dokáže:

- efektívne aplikovať matematické princípy a postupy v rámci svojho odboru;
- komunikovať v matematickom jazyku a používať vhodné pomôcky vrátane štatistických údajov a grafov;
- chápať vedu ako proces bádania rôznymi metódami vrátane pozorovania a riadených experimentov, logicky a racionálne myslieť pri overovaní hypotéz;
- aktívne zaujímať o etické otázky a podporu bezpečnosti a environmentálnej udržateľnosti, najmä pokiaľ ide o vedecko-technický pokrok v súvislosti s jednotlivcom, rodinou, komunitou a celosvetovými otázkami.

d) Digitálna kompetencia

zahŕňa sebaistú, kritickú a zodpovednú využívanie digitálnych technológií na vzdelávanie, prácu a účasť na dianí v spoločnosti, ako aj interakciu s digitálnymi technológiami. Zahŕňa informačnú a dátovú gramotnosť, komunikáciu a spoluprácu, mediálnu gramotnosť, tvorbu digitálneho obsahu, bezpečnosť, otázky súvisiace s duševným vlastníctvom, riešenie problémov a kritické myslenie.

To znamená, že absolvent (sa) dokáže:

- používať digitálne technológie na podporu svojho aktívneho občianstva a sociálneho začlenenia, spoluprácu s ostatnými a kreativnosť pri dosahovaní osobných, sociálnych alebo obchodných cieľov s uvedomením si príležitosti, obmedzení, vplyvov a rizík, ktoré predstavujú;
- kriticky pristupovať k platnosti, spoľahlivosti a vplyvu informácií a údajov dostupných vďaka digitálnym prostriedkom a poznať právne a etické zásady súvisiace s prácou s digitálnymi technológiami;
- chrániť informácie, obsah, údaje a digitálne identity, ako aj rozoznávať softvéry, zariadenia, umelú inteligenciu alebo roboty a efektívne s nimi pracovať;
- chápať všeobecné zásady, mechanizmy a logiku vyvíjajúcich sa digitálnych technológií a poznať základné funkcie a spôsoby použitia rôznych zariadení, softvérov a sietí.

e) Osobná a sociálna kompetencia a schopnosť učiť sa

je schopnosť uvažovať o vlastnej osobnosti, efektívne riadiť čas a informácie, konštruktívne spolupracovať s ostatnými a riadiť vlastné vzdelávanie a kariéru. Zahŕňa schopnosť zvládnuť zložité situácie, učiť sa, zachovať si fyzické aj duševné zdravie a dbať o svoje zdravie a viesť život zameraný na budúcnosť, byť empatický a zvládať konflikty v inkluzívnom a podporujúcom prostredí.

To znamená, že absolvent (sa) dokáže:

- starať o svoj fyzický a duševný rozvoj, uvedomovať si dôsledky nezdravého životného štýlu a závislostí;
- kriticky uvažovať o svojich vlastných predsudkoch a stereotypoch a o tom, čo sa za nimi skrýva;
- preukázať istotu vo svoje schopnosti zvládnuť výzvy v živote;
- dôsledne dodržiavať svoje záväzky voči iným;
- pri práci podporovať druhých aj napriek rozdielnym názorom;
- identifikovať zdroje učenia sa, vybrať najspoľahlivejšie zdroje informácií alebo uskutočniť zodpovedný výber z existujúcich možností;

- dokáže použiť explicitné a definovateľné kritériá, princípy alebo hodnoty pri tvorbe úsudkov.

f) Občianska kompetencia

je schopnosť konať ako zodpovedný občan a v plnej miere sa zúčastňovať na občianskom a sociálnom živote, a to opierajúc sa o znalosť sociálnych, hospodárskych, právnych a politických konceptov a štruktúr, ako aj o chápanie celosvetového vývoja a udržateľnosti.

To znamená, že absolvent (sa) dokáže:

- rešpektovať ľudí, ktorí majú odlišné názory v oblasti politiky a vierovyznania;
- vykonávať povinnosti aktívneho občana na miestnej, národnej alebo globálnej úrovni;
- porozumieť rôznym spôsobom, akými občania môžu ovplyvňovať politiku;
- kriticky uvažovať o vplyve propagandy na život jednotlivca, spoločnosti a vývoj súčasného sveta;
- dokáže zhodnotiť vplyv spoločnosti na svet prírody, napríklad z hľadiska rastu a vývoja populácie, spotreby prírodných zdrojov.

g) Kompetencia v oblasti kultúrneho povedomia a prejavu

zahŕňa chápanie a rešpektovanie toho, ako sa myšlienky a význam kreatívne vyjadrujú a šíria v rôznych kultúrach a prostredníctvom rôznych druhov umenia a iných kultúrnych foriem. Zahŕňa rozvoj a vyjadrovanie vlastných názorov a schopnosť identifikovať svoje miesto alebo úlohu v spoločnosti rôznymi spôsobmi a v rôznych kontextoch.

To znamená, že absolvent (sa) dokáže:

- vyhľadávať možnosti spoznať iné kultúry s cieľom spoznať tradície a iný pohľad na svet;
- zaujať otvorený postoj a rešpekt k rôznorodosti kultúrneho prejavu, ako aj etický a zodpovedný prístup k intelektuálnemu a kultúrnemu vlastníctvu;
- poznať miestnu, národnú, regionálnu, európsku a globálnu kultúru a jej prejavy vrátane jazyka, dedičstva a tradícií či kultúrnych produktov a porozumieť tomu, ako sa tieto prejavy môžu navzájom ovplyvňovať a ako môžu ovplyvňovať názory jednotlivca.“

5.2.2 Všeobecné kompetencie

Absolvent má:

- zvoliť komunikatívnu stratégiu adekvátnu komunikačnému zámeru, podmienkam a normám komunikácie,
- vyjadrovať vhodným spôsobom svoj úmysel, prezentovať sám seba, podávať a získavať ústne alebo písomne požadovanú alebo potrebnú informáciu všeobecného alebo odborného charakteru, zapájať sa do diskusie, obhajovať svoj názor, pohotovo reagovať na nepredvídané situácie (otázka, rozhovor, anketa), uplatňovať verbálne a neverbálne prostriedky, spoločenskú a rečovú etiku a zdôvodňovať zvolené riešenie komunikačnej situácie,
- ovládať základné – najčastejšie používané lexikálne a gramatické prostriedky, rozumieť gramatickým menej frekventovaným lexikálnym a gramatickým javom a vedieť ich aj používať, samostatne tvoriť súvislé hovorené a písané prejavy,
- získať informácie z prečítaného a vypočutého textu (určiť hlavnú tému alebo myšlienku textu, rozlíšiť základné a vedľajšie informácie), dokázať text zaradiť do niektorých z funkčných štýlov, orientovať sa v jeho stavbe,
- uvádzať správne bibliografické údaje a citáty, spracovať písomné informácie najmä odborného charakteru,
- pracovať s Pravidlami pravopisu a inými jazykovými príručkami,
- chápať literárne dielo ako špecifickú výpoveď o skutočnosti a o vzťahu človeka k nej,
- vytvárať si predpoklady pre estetické vnímanie skutočnosti,
- vytvoriť si pozitívny vzťah k literárnemu umeniu, založený na interpretácii ukážok z umeleckých diel, na osvojení podstatných literárnych faktov, pojmov a poznatkov,
- pristupovať k literatúre ako k zdroju estetických zážitkov, uplatňovať estetické a ekologické hľadiská pri pretváraní životného prostredia, podieľať sa na ochrane kultúrnych hodnôt,
- poznať a používať v oblasti jazykovej zvukové a grafické (pravopisné) prostriedky daného jazyka, slovnú zásobu včítane vybranej frazeológie v rozsahu daných tematických

- okruhov, vybrané morfológické a syntaktické javy, základné spôsoby tvorby slov (odvodzovanie a skladanie slov), vybrané javy z oblasti štylistiky,
- používať v oblasti pragmatickej osvojené jazykové prostriedky v súvislých výpovediach a v obsahových celkoch primerane s komunikatívnym zámerom,
 - s aspektom na strategickú kompetenciu vedieť vhodne reagovať na partnerove podnety, odhadovať významy neznámych výrazov, používať kompenzačné vyjadrovanie, pracovať so slovníkom (prekladovým, výkladovým) a používať iné jazykové príručky a informačné zdroje,
 - v oblasti socio-lingvistickej vedieť komunikovať v rôznych spoločenských úlohách, bežných komunikatívnych situáciách, používať verbálne a neverbálne výrazové prostriedky v súlade so socio-kultúrnym úzusom danej jazykovej oblasti, preukázať všeobecné kompetencie a komunikatívne kompetencie prostredníctvom rečových schopností na základe osvojených jazykových prostriedkov v komunikatívnych situáciách v rámci tematických okruhov, preukázať úroveň receptívnych (vrátane interaktívnych) a produktívnych rečových schopností,
 - chápať nutnosť svojho úspešného zapojenia sa do spoločenskej deľby práce a oceniť prospešnosť získavania nových spôsobilostí po celý čas života,
 - mať základné sociálne návyky potrebné na styk s ľuďmi a prakticky uplatňovať pri styku s ľuďmi spoločensky uznávané normy,
 - uvedomovať si svoju národnú príslušnosť a svoje ľudské práva, mať ochotu rešpektovať práva iných ľudí,
 - chápať princípy fungovania demokratickej spoločnosti a postupy, ako sa občan môže aktívne zapojiť do politického rozhodovania a ovplyvňovať verejné záležitosti na rôznych úrovniach (štát – región – obec),
 - v praxi uplatňovať humanitné zásady vzťahov medzi ľuďmi a ekologické zásady vo vzťahu k životnému prostrediu,
 - vytvárať si vlastnú filozofickú a etické názory ako základ na sústavnejšiu a dokonalejšiu orientáciu pri posudzovaní a hodnotení javov ľudského a občianskeho života,
 - rozumieť matematickej terminológii a symbolike (množinovému jazyku a pojmom z matematickej logiky) a správne ju interpretovať a používať z nariadení, zákonov, vyhlášok a matematiky,
 - vyhľadávať, hodnotiť, triediť, používať matematické informácie v bežných profesných situáciách a používať pritom výpočtovú techniku a prístupné informačné a komunikačné technológie,
 - osvojiť si vyskytujúce sa pojmy, vzťahy a súvislosti medzi nimi, osvojiť si postupy používané pri riešení úloh z praxe,
 - cieľavedome pozorovať prírodné javy, vlastnosti látok a ich premeny,
 - rozvíjať finančnú a mediálnu gramotnosť,
 - vedieť opísať osvojené prírodovedné poznatky a vzťahy medzi nimi, používať správnu terminológiu a symboliku, porozumieť prírodným zákonom,
 - pochopiť odlišnosti medzi jednotlivými krajinami sveta na základe poznania ich fyzickogeografických a socioekonoických charakteristík,
 - porozumieť premenám v krajine, ktoré podmieňuje človek a príroda,
 - vytvoriť si pozitívny vzťah ku kultúrnym hodnotám, prírode a životnému prostrediu a aktívne sa podieľať na ich ochrane,
 - aplikovať získané prírodovedné poznatky i mimo oblasti prírodných vied (napr. v odbornom vzdelávaní, praxi, každodennom živote),
 - poznať využitie bežných látok v priemysle, poľnohospodárstve a v každodennom živote a ich vplyv na zdravie človeka a životné prostredie,
 - chápať umenie ako špecifickú výpoveď umelca, chápať prínos umenia a umeleckého zážitku ako dôležitú súčasť života človeka, vedome vyhľadávať a zúčastňovať sa kultúrnych a umeleckých podujatí, vedieť vyjadriť verbálne svoj kultúrny zážitok, vyjadriť vlastný názor a obhájiť ho,
 - vytvoriť si pozitívny vzťah ku kultúrnym hodnotám, prírode a životnému prostrediu a aktívne sa podieľať na ich ochrane,
 - prejavovať aktívne postoje k vlastnému všestrannému telesnému rozvoju predovšetkým snahou o dosiahnutie optimálnej úrovne telesnej zdatnosti a vlastnú pohybovú aktivitu spojiť s vedomím potreby sústavného zvyšovania telesnej zdatnosti a upevňovania zdravia,

- uvedomovať si význam telesného a pohybové zdokonaľovania, vnímať krásu pohybu, prostredia a ľudských vzťahov,
- ovládať a dodržiavať zásady prvej pomoci, zabrániť úrazu a poskytnúť prvú pomoc pri úraze, uplatňovať pri športe a pobyte v prírode poznatky z ochrany a tvorby životného prostredia.

5.2.3 Odborné kompetencie

a) Požadované vedomosti

Absolvent má:

- charakterizovať podstatu ekonomickej činnosti, ktorej cieľom je výroba, rozdeľovanie, výmena a spotreba materiálnych i nemateriálnych statkov a služieb,
- vysvetliť podstatu správneho životného štýlu človeka,
- popísať zásady bezpečnosti a hygieny práce, ochrany pred požiarom a ochrany životného prostredia,
- zhodnotiť funkčné súvislosti medzi geografickým prostredím, človekom a spoločnosťou.
- vysvetliť základné pojmy pracovného práva – práca, povolanie, zamestnanie, pracovné miesto, fyzická a právnická osoba;
- charakterizovať základné povinnosti zamestnávateľa a zamestnanca po vzniku pracovného pomeru;
- vypracovať osobnú prípravu na prijímací pohovor v slovenskom a cudzom jazyku;
- porovnať profesijnú ponuku na slovenskom i európskom trhu práce a pružne na ňu reagovať ďalším vzdelávaním;
- vyhodnotiť vzťah práce a osobného príjmu;
- analyzovať aktívnu a pasívnu komunikáciu s finančnými inštitúciami;
- vysvetliť základné práva a povinnosti spotrebiteľov na modelových situáciách (aj z pohľadu podnikateľa) a identifikovať cenové triky a klamlivé a zavádzajúce ponuky;
- kriticky zhodnotiť informácie poskytované reklamou a porozumieť úlohám marketingu;
- vysvetliť pojem pranie špinavých peňazí;
- opísať postup oznámenia korupcie a oznámenia podvodu;
- rozlíšiť nominálnu mzdu, reálnu mzdu a cenu práce;
- identifikovať položky bežne odpočítavané z hrubej mzdy;
- uviesť príklady zdrojov príjmu iných než mzda (napr. dar, provízia a zisk, peňažný príjem domácnosti, štátne príspevky a sociálne dávky, príjem z podnikateľskej činnosti);
- opísať spôsoby krytia deficitu (úvery, splátkový predaj, leasing);
- rozlišovať legálne a nelegálne podnikateľské aktivity;
- vymedziť a porovnať právne formy pre oblasť podnikania;
- vysvetliť postup založenia a vzniku živnosti alebo iného podnikateľského subjektu v styku s verejnou správou;
- zostaviť podnikateľský a finančný plán podniku – právnickej osoby;
- charakterizovať a vysvetliť rozdiel medzi priamymi a nepriamymi daňami;
- daňový a odvodový systém v Slovenskej republike;
- vysvetliť dohľad nad finančným trhom v Slovenskej republike – Národná banka Slovenska ako „jednotné kontaktné miesto“;
- charakterizovať finančné inštitúcie a využívanie ich produktov a služieb cez internet;
- vysvetliť možnosti, ako splácať dlhy;
- navrhnúť spôsoby riešenia schodkového a prebytkového rozpočtu;
- vysvetliť obvyklé spôsoby nakladania s voľnými finančnými prostriedkami;
- zhodnotiť ako vplyva spotreba na úspory a/alebo investície;
- stanoviť si kroky na dosiahnutie krátko, stredne a dlhodobých finančných cieľov;
- vysvetliť tvorbu ceny na základe nákladov, zisku, DPH;
- zvoliť vhodné platobné nástroje (bez/hotovostné úhrady, inkasá, platobné karty a pod.);
- vysvetliť rozdiel medzi využívaním osobného a podnikateľského účtu;
- vysvetliť algoritmus zloženého úročenia;

- identifikovať rôzne druhy úverov a ich zabezpečenie (vrátane úverov na bývanie resp. hypotekárnych úverov);
- posúdiť účel vyhlásenia (osobného) bankrotu a jeho možné dôsledky na majetok, zamestnanosť, cenu a dostupnosť úverov;
- zhrnúť práva dlžníkov a veriteľov, týkajúce sa zrážok zo mzdy a odňatia majetku v prípade nezaplatenia dlhu (exekúcia);
- uviesť rozdiel medzi sporením a investovaním;
- popísať výber vhodného poistného produktu s ohľadom na vlastné potreby;
- demonštrovať na konkrétnom príklade, aké druhy verejného poistenia je potrebné platiť pri brigádnickej činnosti študentov;
- charakterizovať dôchodkové poistenie – 1. pilier, 2. pilier a 3. pilier;
- uviesť druhy poistenia, ktoré sa môžu vzťahovať na náhodné poškodenie majetku alebo zdravia inej osoby;
- vysvetliť rozdiel medzi poistením vlastného majetku a poistením zodpovednosti súvisiacej s vlastníctvom majetku;
- vysvetliť podstatu a význam životného poistenia.
- poznať základné ekonomické pojmy a kategórie, nástroje a zákonitosti fungovania ekonomických zákonov,
- charakterizovať podstatu a princípy výrobného a obchodného podniku a podnikateľskej činnosti,
- popísať základné metódy dosiahnutia podnikateľských cieľov organizácie,
- vysvetliť podstatu a princípy finančného hospodárenia podniku,
- poznať základy finančnej analýzy,
- poznať základy účtovania v sústave podvojného účtovníctva a vedenie jednoduchého účtovníctva
- poznať problematiku manažmentu ľudských zdrojov v pracovných činnostiach jednotlivco ako aj v skupinách, teóriu a metodiku motivácie a racionalizovania všetkých výrobných zdrojov,
- popísať zásady marketingu v integráciách spoločenských potrieb pri zohľadnení požiadaviek podnikateľskej etiky a legislatívy,
- používať výpočtovú techniku na spracovanie dát a evidenčné účely, na efektívnu hospodársku korešpondenciu a ekonomické rozbor a prognózy,
- používať zásady kultúrneho správania sa na verejnosti, na obchodných rokovaníach, pri nadviazaní obchodných partnerských vzťahov v tuzemsku a v zahraničí a pri styku so zákazníkmi,
- popísať postup tvorby vlastného podnikateľského plánu,
- aplikovať manažérske postupy v práci s ľuďmi a najmä metódy a spôsoby efektívnej pracovnej motivácie,
- uplatňovať princípy písania na PC hmatovou metódou,
- používať IKT,
- popísať základné činnosti, ktoré sa vyskytujú pri prevádzke obchodu a poskytovaní služieb.

b) Požadované zručnosti

Absolvent vie:

- zostaviť vlastný podnikateľský plán
- uplatňovať tvorivo manažérske postupy v práci s ľuďmi a najmä poznať metódy a spôsoby efektívnej pracovnej motivácie,
- používať IKT ako významný racionalizačný prostriedok podnikateľskej aktivity,
- využívať tvorivo moderné a marketingové techniky pri rešpektovaní zásad podnikateľskej etiky,
- svoju výrobnú, alebo inú podnikateľskú činnosť realizovať tak, aby maximálne šetril životné prostredie,
- viesť účtovnú evidenciu,
- vykonávať iné administratívne práce podľa požiadaviek platnej legislatívy,

- vykonávať všetky činnosti, ktoré sa vyskytujú pri prevádzke obchodu a poskytovania služieb.

c) Požadované osobnostné predpoklady, vlastnosti a schopnosti

Absolvent sa vyznačuje:

- empatiou, toleranciou,
- vytrvalosťou, flexibilitou,
- kreativitou, komunikatívnosťou,
- spoľahlivosťou, presnosťou, sebadisciplínou,
- diskretnosťou a zodpovednosťou,
- iniciatívnosťou, adaptabilitnosťou.

5.2.4 Kompetencie vyplývajúce z Národného štandardu finančnej gramotnosti

NŠFG vymedzuje šírku poznatkov, zručností a skúseností v oblasti finančného vzdelávania a manažmentu osobných financií, z ktorého vyplýva, že absolvent strednej školy (vyššieho sekundárneho vzdelávania) by mal byť schopný:

- nájsť, vyhodnotiť a použiť finančné informácie,
- poznať základné pravidlá riadenia financií,
- rozoznávať riziká v riadení financií,
- stanoviť si finančné ciele a naplánovať si ich dosiahnutie,
- rozvinúť potenciál získania vlastného príjmu a schopnosť šoriť,
- efektívne používať finančné služby,
- plniť svoje finančné záväzky,
- zveľaďovať a chrániť svoj aj zverený majetok,
- porozumieť a orientovať sa v zabezpečovaní základných ľudských a ekonomických potrieb jednotlivca a rodiny, podniku,
- hodnotiť úspešnosť vlastnej sebarealizácie, inšpirovať sa príkladmi úspešných osobností,
- porozumieť základným pojmom v jednotlivých témach,
- orientovať sa v oblasti finančného trhu (Národná banka Slovenska, komerčné banky, poisťovne, finanční sprostredkovatelia a ostatné finančné inštitúcie),
- orientovať sa v problematike ochrany práv spotrebiteľa a byť schopný tieto práva uplatňovať,
- ovládať práva, povinnosti, klady a riziká osoby fungujúcej ako podnikateľ,
- zostaviť a prezentovať vlastný podnikateľský zámer, myslieť strategicky, analyzovať a riešiť problémy.

Finančná gramotnosť je schopnosť využívať poznatky, zručnosti a skúsenosti na efektívne riadenie vlastných finančných zdrojov s cieľom zaistiť celoživotné finančné zabezpečenie seba a svojej domácnosti. Je to označenie pre stav neustáleho vývoja, ktorý umožňuje každému jednotlivcovi efektívne reagovať na nové osobné udalosti a neustále meniace sa ekonomické prostredie. V súvislosti so zvyšovaním vedomostí v oblasti finančnej gramotnosti je podstatnou zložkou zameranie na vonkajšie prostredie na trhu práce, kde je uplatnenie možné vo forme zamestnania alebo samozamestnania. Finančne gramotní absolventi stredných škôl by mali aspoň vo všeobecnosti chápať všetky kľúčové aspekty osobných financií. Títo absolventi budú mať istotu, že budú samostatne schopní nájsť si a použiť informácie potrebné pri špecifických finančných výzvach, zoči-voči ktorým sa môžu čas od času ocitnúť. Mladí ľudia by mali mať vyvinuté podnikateľské zručnosti natoľko, aby si vedeli založiť vlastný podnik a priebežne sa prispôbovať meniacim sa požiadavkám trhu práce.

NŠFG popisuje minimálne požiadavky na finančné, ekonomické a právne vzdelávanie žiakov prostredníctvom osvojených kompetencií. Kompetencie v oblasti finančnej gramotnosti sa postupne

zameriavajú od najnižšej úrovne až do momentu absolvovania strednej školy. Dôraz sa kladie na praktické využitie poznatkov a prepojenie s realitou, nielen na nadobudnutie teoretických vedomostí. Predpokladá sa, že žiak ovláda pojmy vyskytujúce sa v jednotlivých témach (očakávaníach). Toto ovládanie znamená, že žiak:

- rozumie zadaniam úloh, v ktorých sa tieto pojmy vyskytujú,
- vie ich správne použiť pri formuláciách svojich odpovedí,
- vie dôležité pojmy stručne opísať (definovať).

Kompetencie žiakov, ktoré stanovuje Národný štandard finančnej gramotnosti sú zapracované do učebných osnov jednotlivých odborných aj všeobecno-vzdelávacích predmetov. Národný štandard finančnej gramotnosti je usporiadaný do šiestich tém:

1. Finančná zodpovednosť spotrebiteľov,
2. Plánovanie, príjem a práca,
3. Rozhodovanie a hospodárenie spotrebiteľov,
4. Úver a dlh,
5. Sporenie a investovanie,
6. Riadenie rizika a poistenie.

Pri sprostredkovaní informácií k témam NŠFG, ktoré sú rozpracované do celkových a čiastkových kompetencií, je potrebné zachovať vzťah k základnému rámcu finančnej gramotnosti ako celospoločenskej osvety a tieto riešiť vo vzťahu:

- k fungovaniu jednotlivca, domácností a podnikov v ekonomickej oblasti, k pochopeniu otázky bohatstva a chudoby,
- k hodnotovej orientácii k peniazom,
- k modelom zabezpečenia jednotlivca a domácností peniazmi s uvedením príkladov extrémov,
- k osobným a rodinným modelom zabezpečenia životných potrieb,
- ku vzdelávaniu angažovaných a zodpovedných občanov,
- k zvýšeniu tvorivosti a inovácií v existujúcich organizáciách,
- k rozvoju vedomostí a ambícií založiť podniky a nové pracovné miesta,
- k vytvoreniu udržateľného rastu a kultúrneho, sociálneho a ekonomického rozvoja,
- k poskytnutiu príležitostí a nástrojov pre jednotlivcov utvárať svoj vlastný život.

TÉMY:

1. Finančná zodpovednosť spotrebiteľov

Celková kompetencia:

Používanie spoľahlivých informácií a uplatňovanie rozhodovacích procesov v osobných financiách

Očakávaná, že žiak je schopný:

Čiastková kompetencia 1: Určiť rôzne spôsoby komunikácie o finančných záležitostiach

Úroveň 1:

Uviesť jednoduché príklady, ako sa môžu osobné informácie/údaje dostať k nepovolánym osobám. Opísať možné dôsledky prezradenia vybraných osobných informácií.

Úroveň 2:

Vysvetliť možnosti úniku dôležitých osobných údajov. Zhodnotiť dôsledky zneužitia osobných údajov. Vysvetliť, ako komunikácia o finančne významných záležitostiach môže pomôcť predchádzaniu konfliktom (finančná inštitúcia, klient).

Úroveň 3:

Analyzovať aktívnu a pasívnu komunikáciu s finančnými inštitúciami. Uviesť príklady situácií, v ktorých sú osoby alebo subjekty oprávnené získavať osobné informácie/údaje.

Čiastková kompetencia 2: Stručne zhrnúť hlavné princípy ochrany spotrebiteľov

Úroveň 1:

Uviesť príklady možností na vrátenie výrobkov v rôznych typoch obchodov (napr. elektronické, kamenné). Jednoducho opísať základné práva spotrebiteľov.

Úroveň 2:

Vyhľadať informácie o právach spotrebiteľov vrátane práva na reklamáciu. Uviesť príklady klamlivých a zavádzajúcich obchodných praktík. Uviesť príklady falšovaných tovarov (tzv. fejkov).

Úroveň 3:

Vysvetliť základné práva a povinnosti spotrebiteľov na modelových situáciách (aj z pohľadu podnikateľa). Rozoznať, identifikovať cenové triky a klamlivé a zavádzajúce ponuky. Identifikovať bežné typy spotrebiteľských a finančných podvodov, vrátane on-line podvodov.

Čiastková kompetencia 3: Vysvetliť spôsob regulácie a dohľadu nad finančným trhom

Úroveň 2:

Vysvetliť význam ochrany vkladov v SR. Vysvetliť rozdiel medzi bankovými a nebankovými subjektmi.

Úroveň 3:

Vysvetliť dohľad nad finančným trhom v Slovenskej republike – Národná banka Slovenska ako „jednotné kontaktné miesto“. Vysvetliť rozdiel medzi Fondom ochrany vkladov a Garančným fondom investícií. Charakterizovať finančné inštitúcie a využívanie ich produktov a služieb cez internet.

Čiastková kompetencia 4: Posúdiť význam boja proti korupcii, podvodom, ochrany proti praniu špinavých peňazí

Úroveň 1:

Navrhnuť spôsoby riešenia finančných situácií, v ktorých sa stretne s klamstvom, podvodom, nečestným správaním.

Úroveň 2:

Identifikovať korupčné správanie. Identifikovať podvodné správanie. Uviesť príklady zneužívania verejných zdrojov.

Úroveň 3:

Vysvetliť pojem pranie špinavých peňazí. Uviesť možnosti zamedzenia prania špinavých peňazí. Opísať postup oznámenia korupcie a oznámenia podvodu. Rozlišovať legálne a nelegálne podnikateľské aktivity.

2. Plánovanie, príjem a práca

Celková kompetencia:

Vyhodnotenie vzťahu práce a osobného príjmu.

Organizovanie osobných financií a používanie rozpočtu na riadenie toku peňazí

Očakávania, že žiak je schopný:

Čiastková kompetencia 1: Identifikovať zdroje osobných príjmov

Úroveň 1:

Opísať, čo sú osobné príjmy človeka.

Úroveň 2:

Vysvetliť pojem mzda (hrubá, čistá). Charakterizovať príjem z podnikateľskej činnosti.

Úroveň 3:

Rozlíšiť nominálnu mzdu, reálnu mzdu a cenu práce. Uviesť príklady zdrojov príjmu iných než mzda (napr. dar, provízia a zisk, peňažný príjem domácnosti, štátne príspevky a sociálne dávky, príjem z podnikateľskej činnosti).

Čiastková kompetencia 2: Vypracovať finančný plán

Úroveň 1:

Roztriediť príjmy do domácnosti a výdavky na domácnosť.

Úroveň 2:

Vysvetliť prvky osobného rozpočtu (pravidelné a nepravidelné príjmy, výdavky a úspory). Zostaviť rozpočet domácnosti. Zostaviť jednoduchý podnikateľský zámer a rozpočet malého podniku – fyzickej osoby. Charakterizovať typy rozpočtov (vyrovnaný, schodkový, prebytkový) na úrovni rodiny.

Úroveň 3:

Opísať spôsoby krytia deficitu (úvery, splátkový predaj, leasing). Zostaviť podnikateľský a finančný plán podniku – právnickej osoby. Vysvetliť možnosti, ako splácať dlhy. Navrhnuť spôsoby riešenia schodkového a prebytkového rozpočtu.

Čiastková kompetencia 3: Vysvetliť daňový a odvodový systém

Úroveň 2:

Uviesť príklady, ako štát využíva príjmy z daní.

Úroveň 3:

Vysvetliť rozdiel medzi priamymi a nepriamymi daňami. Charakterizovať daňový a odvodový systém v Slovenskej republike. Identifikovať položky bežne odpočítavané z hrubej mzdy.

Čiastková kompetencia 4: Zhrnúť právne formy podnikania a základné predpisy pre oblasť podnikania

Úroveň 2:

Vysvetliť podstatu a význam podnikania na príkladoch podnikateľských subjektov v praxi. Navrhnuť vlastný projekt a individuálne aj tímovo pracovať na jeho realizácii.

Úroveň 3:

Vymedziť a porovnať právne formy pre oblasť podnikania. Vyhľadať základné právne predpisy pre oblasť podnikania.

Opísať prejavy a dôsledky negatívnych javov, ako je korupcia, zneužívanie finančných prostriedkov EÚ, lobing, rodinkárstvo, nekalé marketingové aktivity a nelegálne podnikateľské aktivity, konštruktívne diskutovať o tom, ako sa k nim osobne postaviť a ako s nimi bojovať. Vysvetliť postup založenia a vzniku živnosti alebo iného podnikateľského subjektu v styku s verejnou správou.

3. Rozhodovanie a hospodárenie spotrebiteľov

Celková kompetencia:

Porozumenie a orientovanie sa v zabezpečovaní životných potrieb jednotlivca a rodiny

Očakávania, že žiak je schopný:

Čiastková kompetencia 1: Poznať a zosúladiť osobné, rodinné, spoločenské potreby

Úroveň 1: Pomenovať osobné, rodinné a spoločenské potreby. Vysvetliť vzťah ľudská práca – peniaze. Vymedziť situácie, kedy si človek predmety nakupuje a kedy si ich požičiava.

Úroveň 2:

Vysvetliť, kedy sporiť a kedy si požičiavať (rozdiel medzi úsporami a pôžičkou). Vysvetliť na konkrétnych príkladoch funkciu peňazí ako prostriedku na zabezpečenie životných potrieb.

Úroveň 3:

Vysvetliť obvyklé spôsoby nakladania s voľnými finančnými prostriedkami. Zhodnotiť ako vplýva spotreba na úspory a/alebo investície.

Čiastková kompetencia 2: Prijímať finančné rozhodnutia so zvažovaním alternatív a ich dôsledkov

Úroveň 1:

Zoradiť osobné želania/potreby podľa ich dôležitosti. Stanoviť si merateľné krátkodobé finančné ciele.

Úroveň 2:

Zoradiť osobné finančné ciele podľa ich priority. Prijímať finančné rozhodnutia na základe svojich reálnych možností a zhodnotiť ich dôsledky. Opísať základné typy bankových produktov.

Úroveň 3:

Stanoviť si kroky na dosiahnutie krátko, stredne a dlhodobých finančných cieľov. Analyzovať vplyv inflácie najmä na hodnotu peňazí, príjem, kúpnu silu, výnosy z investícií. Rozlíšiť charakter práce finančného sprostredkovateľa, odborníka na finančné poradenstvo a daňového poradcu.

Čiastková kompetencia 3: Uplatniť spotrebiteľské zručnosti pri zodpovednom rozhodovaní o nákupe

Úroveň 1:

Porovnať ceny rovnakého alebo podobného výrobku a/alebo služby v dvoch rôznych obchodoch. Uplatniť zodpovedné rozhodovanie pri nákupe, primerane veku.

Úroveň 2:

Opísať spôsob rozhodovania pri sporení a investovaní finančných prostriedkov. Rozlíšiť pozitívne a negatívne vplyvy reklamy na spotrebiteľa.

Úroveň 3:

Vysvetliť tvorbu ceny na základe nákladov, zisku, DPH. Kriticky zhodnotiť informácie poskytované reklamou a porozumieť úlohám marketingu.

Čiastková kompetencia 4: Opísať používanie rôznych metód platenia

Úroveň 1:

Opísať, za čo všetko sa v domácnosti platí.

Úroveň 2:

Opísať moderné spôsoby platenia. Rozlíšiť platobné karty podľa funkcie (debetné, kreditné). Opísať spôsoby platenia v tuzemskej a zahraničnej mene. Porozumieť prepočtu meny (napríklad českých korún na Euro a naopak).

Úroveň 3:

Používať kurzový lístok pri výmene peňazí. Zvoliť vhodné platobné nástroje (bez/hotovostné úhrady, inkasá, platobné karty a pod.). Vysvetliť rozdiel medzi využívaním osobného a podnikateľského účtu.

4. Úver a dlh

Celková kompetencia:

Udržanie výhodnosti, požíčanie za priaznivých podmienok a zvládanie dlhu

Očakávania, že žiak je schopný:

Čiastková kompetencia 1: **Identifikovať riziká, prínosy a náklady jednotlivých typov úverov**

Úroveň 1:

Zdôvodniť voľbu nákupu tovaru alebo služby alebo požičania si predmetu.

Úroveň 2:

Zhodnotiť výhody a nevýhody využívania úveru vrátane používania kreditnej karty. Aplikovať na príkladoch jednoduché úročenie. Analyzovať možnosti získavania finančných prostriedkov cez bankové a nebankové subjekty a dôvody a riziká nákupov na úver.

Úroveň 3:

Vysvetliť algoritmus zloženého úročenia.

Charakterizovať ročnú percentuálnu mieru nákladov (RPMN), úrokovú mieru, fixáciu, predčasné splatenie úveru. Navrhnuť výber najvhodnejšieho finančného produktu vzhľadom na svoje potreby.

Čiastková kompetencia 2: **Mať základné informácie o jednotlivých druhoch úverov poskytovaných spotrebiteľom**

Úroveň 1:

Vysvetliť, že peniaze sa dajú požičať vo finančných inštitúciách.

Úroveň 2:

Uviesť príklady spotrebiteľských úverov a ich poskytovateľov. Vysvetliť systém ochrany spotrebiteľa pri úveroch spotrebiteľom.

Úroveň 3:

Identifikovať rôzne druhy úverov a ich zabezpečenie (vrátane úverov na bývanie resp. hypotekárnych úverov). Uviesť rozdiel pri poskytovaní úveru pre bežného občana a pre podnikateľa.

Čiastková kompetencia 3: **Zhodnotiť možnosti, ako sa vyhnúť problémom so zadlžením (predĺžením) alebo ako ich zvládnuť**

Úroveň 1:

Vysvetliť, čo môže nastať pri požíčaní si cenných predmetov alebo peňazí

Úroveň 2:

Uviesť príklady legálnych a nelegálnych postupov pri vymáhaní dlhov. Zhodnotiť význam úverovej histórie a budovanie pozitívnej úverovej histórie.

Úroveň 3:

Vysvetliť spôsoby vyrovnania opätovného zadlženia. Posúdiť účel vyhlásenia (osobného) bankrotu a jeho možné dôsledky na majetok, zamestnanosť, cenu a dostupnosť úverov. Zhrnúť práva dlžníkov a veriteľov, týkajúce sa zrážok zo mzdy a odňatia majetku v prípade nezaplatenia dlhu (exekúcia).

5. Sporenie a investovanie

Celková kompetencia:

Aplikácia rôznych investičných stratégií, ktoré sú v súlade s osobnými cieľmi

Očakávania, že žiak je schopný:

Čiastková kompetencia 1: **Vysvetliť, ako sporenie prispieva k finančnej prosperite**

Úroveň 1:

Opísať, ako a prečo človek môže sporiť

Úroveň 2:

Vysvetliť hodnotu a význam „núdzového fondu“. Opísať pozitívne a negatívne stránky sporenia na krátkodobé, strednodobé a dlhodobé ciele.

Úroveň 3:

Uviesť rozdiel medzi sporením a investovaním. Vysvetliť, prečo je sporenie základným predpokladom pre investovanie.

Čiastková kompetencia 2: Zhodnotiť investičné alternatívy

Úroveň 2:

Uviesť príklad investície, ktorá umožňuje rýchly a jednoduchý prístup k finančným prostriedkom. Uviesť možnosti využitia voľných finančných prostriedkov (sporenie, produkty so štátnym príspevkom, nehnuteľnosti). Zdôvodniť výber zvoleného produktu pre investovanie voľných finančných prostriedkov.

Úroveň 3:

Porovnať hlavné črty úročených účtov vo finančných inštitúciách (bežné účty, sporiace účty, termínované vklady). Porovnať riziká a výnosy z rôznych typov investícií (vrátane výnosov z podnikateľskej činnosti a dôchodkového sporenia).

6. Riadenie rizika a poistenie

Celková kompetencia:

Používanie primeraných stratégií riadenia rizík

Očakávania, že žiak je schopný:

Čiastková kompetencia 1: Vysvetliť pojem riziko a pojem poistenie

Úroveň 1:

Uviesť príklady rizík, ktorým môžu čeliť jednotlivci a domácnosti. Vysvetliť podstatu rizika a jeho typy.

Úroveň 2:

Opísať spôsoby, akými sa dajú znížiť rôzne druhy rizík alebo ako sa im dá úplne vyhnúť. Vysvetliť podstatu a význam poistenia. Uviesť základné druhy poistenia (životné a neživotné).

Úroveň 3:

Popísať výber vhodného poistného produktu s ohľadom na vlastné potreby. Diskutovať o vzťahu medzi rizikom a poistením.

Čiastková kompetencia 2: Charakterizovať verejné poistenie a vysvetliť rozdiel medzi verejným a komerčným poistením

Úroveň 1:

Vysvetliť, prečo a kedy sa ľudia potrebujú poistiť. Na jednoduchých príkladoch názorne ukázať, ako poistenie funguje.

Úroveň 2:

Vysvetliť základný účel verejného poistenia. Charakterizovať zdravotné poistenie, sociálne poistenie a v rámci neho predovšetkým

nemocenské poistenie, dôchodkové poistenie, úrazové poistenie a poistenie v nezamestnanosti.

Úroveň 3:

Demonštrovať na konkrétnom príklade, aké druhy verejného poistenia je potrebné platiť pri brigádnickej činnosti študentov. Charakterizovať dôchodkové poistenie – 1. pilier, 2. pilier a 3. pilier. Vedieť rozlíšiť verejné a komerčné poistenie.

Čiastková kompetencia 3: Charakterizovať komerčné poistenie

Úroveň 2:

Rozoznať hlavné typy poistenia motorových vozidiel. Vysvetliť rozdiel medzi poistením nehnuteľnosti (bytu, resp. domu) a poistením domácnosti (zariadenia).

Úroveň 3:

Uviesť druhy poistenia, ktoré sa môžu vzťahovať na náhodné poškodenie majetku alebo zdravia inej osoby. Vysvetliť rozdiel medzi poistením vlastného majetku a poistením zodpovednosti súvisiacej s vlastníctvom majetku. Vysvetliť podstatu a význam životného poistenia.

6. UČEBNÝ PLÁN ŠTUDIJNÉHO ODBORU 6403 L PODNIKANIE V REMESLÁCH A SLUŽBÁCH

Tabuľka prevodu rámcového učebného plánu ŠVP na učebný plán ŠkVP

Škola (názov, adresa)	Stredná odborná škola obchodu a služieb, Piešťanská 2262/80, 915 01 Nové Mesto nad Váhom			
Názov ŠkVP	Podnikanie v remeslách a službách			
Kód a názov ŠVP	64 Ekonomika a organizácia, obchod a služby II			
Kód a názov študijného odboru	6403 L podnikanie v remeslách a službách			
Stupeň vzdelania	Úplné stredné odborné vzdelanie – ISCED 3A			
Dĺžka štúdia	2 roky			
Forma výchovy a vzdelávania	Denné štúdium pre absolventov trojročných učebných odborov			
Druh školy	Štátna			
Vyučovaci jazyk	Štátny jazyk			
Štátny vzdelávací program		Školský vzdelávací program		
Vzdelávacie oblasti Obsahové štandardy	Minimálny počet týždenných vyučovacích hodín celkom	Vyučovaci predmet	Počet týždňových vyučovacích hodín celkom	Disponibilné hodiny
Jazyk a komunikácia	16		17	1
Zvuková rovina jazyka a pravopis	9	Slovenský jazyk a literatúra	9	
Významová/lexikálna rovina jazyka				
Tvarová/morfologická rovina jazyka				
Syntaktická/skladobná rovina				
Nadvetná syntax				
Sloh				
Jazykoveda				
Jazyk a reč				
Učenie sa				
Práca s informáciami				
Jazyková kultúra				
Komunikácia				
Epická poézia				
Krátka epická próza				
Lyrická poézia				
Veľká epická próza				
Dramatická literatúra				
Všeobecné otázky literatúry				
Dejiny umenia a literatúry				
Literárna výchova - všeobecné pojmy				
Literárne obdobia a smery				
Literárne druhy				
Štruktúra literárneho diela				
Štylizácia textu				
Metrika				
Počúvanie s porozumením	7	Prvý cudzí jazyk	8	1
Čítanie s porozumením				
Písomný prejav				
Ústny prejav				
Interkultúrna komunikácia				
Človek a spoločnosť	2		3	1
Ako to vyzerá v historikovej „dielni“		Dejepis		

Starovek	1		1	
Stredovek				
Slovensko v období stredoveku				
Novovek				
Habsburská monarchia v novoveku				
Zrod modernej doby				
Moderný slovenský národ				
Slováci v Rakúsko - Uhorsku				
Prvá svetová vojna a vznik Československa				
Charakteristika Československej republiky				
Na ceste k druhej svetovej vojne				
Druhá svetová vojna				
Slovenská republika (1939 – 1945)				
Konflikt ideológií				
Slovensko v totalitnom Československu				
Vznik a rozvoj Slovenskej republiky (1993)				
Globalizácia				
Človek - občan		Občianska náuka	2	1
Ľudské práva a základné slobody				
Ochrana spoločenských hodnôt a slobôd				
Filozofia a jej atribúty				
Dejinnó-filozofický exkurz				
Religionistika				
Človek a príroda	1		1	
Biológia		Biológia	1	
Človek a jeho zdravie				
Človek a životné prostredie				
Matematika a práca s informáciami	6		6	
Čísla, premenná, početné výkony s číslami	4	Matematika	4	
Vzťahy, funkcie, tabuľky, diagramy				
Geometria a meranie				
Kombinatorika, pravdepodobnosť, štatistika				
Logika, dôvodenie, dôkazy	2	Informatika	2	
Informácie okolo nás				
Princípy fungovania digitálnych technológií				
Komunikácia prostredníctvom digitálnych technológií				
Postupy, riešenie problémov, algoritmické myslenie				
Informačná spoločnosť				
Zdravie a pohyb	2		2	
Zdravie a jeho poruchy		Telesná a športová výchova	2	
Zdravý životný štýl				
Telesná zdatnosť a pohybová výkonnosť				
Športové činnosti pohybového režimu				
Všeobecné vzdelávanie	27		29	2
Teoretické vzdelávanie	15		19	4
Ekonomika		Ekonomika	5	1
Pravidlá riadenia osobných financií				
Výchova k podnikaniu				
Svet práce				
Základy účtovníctva		Účtovníctvo	5	1

Manažment		Manažment	4	1
Spotrebiteľská výchova		Marketing	4	1
Základy marketingu		Administratíva a korešpondencia	1	
Technika administratívy				
Svet práce				
Praktická príprava	8		16	8
Podnikateľské a manažérske činnosti		Podnikanie a drobné podnikanie	5	3
Výchova k podnikaniu		Finančná gramotnosť	1	
Pravidlá riadenia osobných financií		Právo v podnikaní	2	1
Svet práce		Administratíva a korešpondencia	1	1
Spotrebiteľská výchova		Aplikovaná informatika	2	1
Administratívne činnosti		Komunikačné zručnosti	1	
Komunikácia		Cvičná firma – praktikum	4	2
Cvičná firma (ekonomické cvičenia)		Odborná prax	2 týždne	0
Odborné vzdelávanie	23		35	12
		Voliteľné predmety	2	2
		Cvičenia z matematiky		
		Cvičenia z účtovníctva		
		Konverzácia v cudzom jazyku		
Disponibilné hodiny	16			16
CELKOM	66		66	
Maturitná skúška				

Počet vyučovacích hodín za štúdium

Kategórie a názvy vyučovacích predmetov	Týždenný počet vyučovacích hodín v školskom vzdelávacom programe	Celkový počet vyučovacích hodín za štúdium
Všeobecné vzdelávanie	28	928
Slovenský jazyk a literatúra	9	288
Prvý cudzí jazyk	8	256
Dejepis	1	32
Občianska náuka	2	64
Biológia	1	32
Matematika	4	128
Informatika	2	64
Telesná a športová výchova	2	64
Odborné vzdelávanie	35	1180
Teoretické vzdelávanie	19	608
Ekonomika	5	160
Účtovníctvo	5	160
Manažment	4	128
Marketing	4	128
Administratíva a korešpondencia	1	32
Praktická príprava	16 + 2 týždne	572
Podnikanie a drobné podnikanie	5	160
Finančná gramotnosť	1	32
Právo v podnikaní	2	64
Administratíva a korešpondencia	1	32
Aplikovaná informatika	2	64
Komunikačné zručnosti	1	32
Cvičná firma – praktikum	4	128
Odborná prax	2 týždne	60
Voliteľné predmety	2	64
Cvičenia z matematiky	-	-
Cvičenia z účtovníctva	-	-
Konverzácia v cudzom jazyku	-	-
Spolu	66	2172

Škola (názov, adresa)	Stredná odborná škola obchodu a služieb, Piešťanská 2262/80, 915 01 Nové Mesto nad Váhom		
Názov ŠKVP	Podnikanie v remeslách a službách		
Kód a názov ŠVP	64 Ekonomika a organizácia, obchod a služby II		
Kód a názov študijného odboru	6403 L podnikanie v remeslách a službách		
Stupeň vzdelania	Úplné stredné odborné vzdelanie – ISCED 3A		
Dĺžka štúdia	2 roky		
Forma výchovy a vzdelávania	Denné štúdium pre absolventov trojročných učebných odborov		
Druh školy	Štátna		
Vyučovaci jazyk	Štátny jazyk		
Kategórie a názvy vyučovacích predmetov	Počet týždenných vyučovacích hodín v ročníku		
	1.	2.	Spolu
Všeobecnovzdelávacie predmety	16	13	29
Slovenský jazyk a literatúra a)	4	5	9
Prvý cudzí jazyk a) b)	4	4	8
Dejepis a)	1	-	1
Občianska náuka a)	1	1	2
Biológia a)	1	-	1
Matematika a)	2	2	4
Informatika a)	2	-	2
Telesná a športová výchova a) c)	1	1	2
Odborné vzdelávanie	17	18	35
Teoretické vzdelávanie	9	10	19
Ekonomika a)	2	3	5
Účtovníctvo a)	2	3	5
Manažment a)	2	2	4
Marketing a)	2	2	4
Administratíva a korešpondencia a) i)	2/1	-	2/1
Praktická príprava d)	8	8	16
Podnikanie a drobné podnikanie a)	2	3	5
Finančná gramotnosť a)	1	-	1
Právo v podnikaní a)	1	1	2
Aplikovaná informatika a)	-	2	2
Komunikačné zručnosti a)	1	-	1
Cvičná firma - praktikum a)	2	2	4
Odborná prax g)	2 týždne	-	-
Voliteľné predmety h)	-	2	2
Cvičenia z matematiky a)	-	-	0 - 2
Cvičenia z účtovníctva a) d)	-	-	0 - 2
Konverzácia v cudzom jazyku a) b)	-	-	0 - 2
Spolu	33	33	66
Maturitná skúška f)			

Prehľad využitia týždňov

Činnosť	1. ročník	2. ročník
Vyučovanie podľa rozpisu	33	30
Odborná prax g)	2	-
Časová rezerva (opakovanie učiva, exkurzie, výchovno-vzdelávacie akcie at.) e)	5	5
Maturitná skúška f)	-	1
Spolu týždňov	40	36

Poznámky k učebnému plánu:

- a) Trieda sa môže deliť na skupiny podľa súčasne platnej legislatívy.
- b) Vyučuje sa anglický jazyk.
- c) Predmet telesná a športová výchova možno vyučovať aj v popoludňajších hodinách a spájať ju do viachodinových celkov.
- d) Praktická príprava sa realizuje podľa všeobecne záväzných právnych predpisov. Osvojovanie požadovaných praktických zručností a činností sa realizuje formou praktických cvičení (v laboratóriách, odborných učebniach a pod.) a odbornej praxe v dielňach školy alebo na pracoviskách organizácií alebo v cvičných firmách. Na praktických cvičeniach a odbornej praxi sa môžu žiaci deliť do skupín, najmä s ohľadom na bezpečnosť a ochranu zdravia pri práci a na hygienické požiadavky podľa všeobecne záväzných právnych predpisov. Najvyšší počet žiakov na jedného učiteľa sa riadi všeobecne záväznými právnymi predpismi.
- e) Žiaci v každom ročníku absolvujú exkurzie (1 až 2 dni v školskom roku) na prehĺbenie, upevnenie a rozšírenie poznatkov získaných v teoretickom a praktickom vyučovaní. Exkurzie sú súčasťou výchovno-vzdelávacieho procesu. Pripravuje a vedie ich učiteľ, ktorého vyučovací predmet najviac súvisí s obsahom exkurzie.
- f) Maturitná skúška sa organizuje podľa súčasne platnej školskej legislatívy.
- g) Predmet odborná prax je samostatným vyučovacím predmetom. Realizuje sa v zmluvných pracoviskách súvisle dva týždne v prvom ročníku.
- h) Žiaci si môžu podľa záujmu a potrieb vybrať voliteľné predmety v rozsahu vymedzenom pre voliteľné predmety. Na štúdium voliteľných predmetov možno vytvárať skupiny žiakov z rôznych tried.
- i) Predmet má charakter cvičení. Počet hodín cvičení je uvedený za lomkou.

7. UČEBNÉ OSNOVY ŠTUDIJNÉHO ODBORU 6403 L PODNIKANIE V REMESLÁCH A SLUŽBÁCH

Tabuľka vzťahu kľúčových kompetencií k obsahu vzdelávania

Prehľad kľúčových kompetencií	Gramotnosť	Viacjazyčnosť	Matematická kompetencia a kompetencia vo vede, v technológii a inžinierstve	Digitálna kompetencia	Osobná a sociálna kompetencia a schopnosť učiť sa	Občianska kompetencia	Kompetencia v oblasti kultúrneho povedomia a prejavu
Prehľad názov predmetov	Prehľad výchovných a vzdelávacích stratégií						
Povinné všeobecnovzdelávacie predmety							
Všeobecnovzdelávacie predmety							
Slovenský jazyk a literatúra	☺						
Prvý cudzí jazyk	☺	☺					
Dejepis						☺	
Občianska náuka						☺	
Biológia			☺		☺		
Matematika			☺				
Informatika			☺	☺			
Telesná a športová výchova					☺		
Odborné vzdelávanie							
Teoretické vzdelávanie							
Ekonomika	☺					☺	
Účtovníctvo	☺			☺			
Manažment	☺				☺		
Marketing	☺						
Administratíva a korešpondencia	☺	☺					
Praktická príprava							
Podnikanie a drobné podnikanie			☺				
Finančná gramotnosť	☺		☺				
Právo v podnikaní	☺					☺	
Aplikovaná informatika			☺	☺			
Komunikačné zručnosti	☺					☺	
Cvičná firma - praktikum	☺			☺			
Odborná prax	☺				☺		
Voliteľné predmety							
Konverzácia v cudzom jazyku	☺	☺					
Účelové kurzy							
Kurz na ochranu života a zdravia					☺		
Kurz pohybových aktivít v prírode							

Kľúčové kompetencie predstavujú spoločne uplatňované zásady a pravidlá pri vybraných postupoch, metódach a formách práce, pri organizovaní rôznych slávnostných alebo výnimočných príležitostí, akcií alebo aktivít, mali by podporovať a rozvíjať aktivitu, tvorivosť, zručnosť, učenie žiaka. Výchovné a vzdelávacie stratégie (ďalej len

„VVS“) nie sú formulované ako ciele, konkrétne metódy, postupy, pokyny alebo predpokladané výsledky žiakov, ale predstavujú spoločný postup, prostredníctvom ktorého by učitelia doviedli žiakov k vytváraniu alebo ďalšiemu rozvoju kľúčových kompetencií.

VVS sú v našom školskom vzdelávacom programe stanovené pre každý vyučovací predmet a pre vybrané kľúčové kompetencie tak, ako to ukazuje tabuľka. Táto stratégia bola odsúhlasená všetkými predmetovými komisiami na škola.

Učebné osnovy

všeobecnovzdelávacích predmetov

Názov a adresa školy	Stredná odborná škola obchodu a služieb Piešťanská 2262/80 915 01 Nové Mesto nad Váhom
Názov školského vzdelávacieho programu	Podnikanie v remeslách a službách
Kód a názov ŠVP	64 Ekonomika a organizácia, obchod a služby II
Kód a názov študijného odboru	6403 L podnikanie v remeslách a službách
Poskytnutý stupeň vzdelania	Úplné stredné odborné vzdelanie ISCED 3 A
Dĺžka štúdia	2 roky
Forma výchovy a vzdelávania	Denné štúdium pre absolventov trojročných učebných odborov

V samostatnej prílohe

Učebné osnovy odborných predmetov

Názov a adresa školy	Stredná odborná škola obchodu a služieb Piešťanská 2262/80 915 01 Nové Mesto nad Váhom
Názov školského vzdelávacieho programu	Podnikanie v remeslách a službách
Kód a názov ŠVP	64 Ekonomika a organizácia, obchod a služby II
Kód a názov študijného odboru	6403 L podnikanie v remeslách a službách
Poskytnutý stupeň vzdelania	Úplné stredné odborné vzdelanie ISCED 3 A
Dĺžka štúdia	2 roky
Forma výchovy a vzdelávania	Denné štúdium pre absolventov trojročných učebných odborov

V samostatnej prílohe

8. PODMIENKY VZDELÁVANIA ŽIAKOV SO ŠPECIÁLNYMI VÝCHOVNO-VZDELÁVACÍMI POTREBAMI V ŠTUDIJNOM ODBORE 6403 L podnikanie v remeslách a službách

Názov a adresa školy	Stredná odborná škola obchodu a služieb Piešťanská 2262/80 915 01 Nové Mesto nad Váhom
Názov školského vzdelávacieho programu	Podnikanie v remeslách a službách
Kód a názov ŠVP	64 Ekonomika a organizácia, obchod a služby II
Kód a názov študijného odboru	6403 L podnikanie v remeslách a službách
Poskytnutý stupeň vzdelania	Úplné stredné odborné vzdelanie ISCED 3 A
Dĺžka štúdia	2 roky
Forma výchovy a vzdelávania	Denné štúdium pre absolventov trojročných učebných odborov

Absolventi študijného odboru sa v praxi uplatňujú ako strední technicko-administratívni pracovníci (napr. obchodníci, obchodní zástupcovia, pokladníci – zmenárnici, prevádzkari, referenti marketingu), často sú v pozíciách riadiaceho stredného manažmentu a riadia malú skupinu zamestnancov (vedúci prevádzky), môžu súkromne podnikáť. Aplikujú v praxi obchodno-podnikateľské aktivity a zásady marketingu, získavajú, spracúvajú a využívajú ekonomické informácie, v organizačnej práci a pri vedení agendy využívajú informačno-komunikačné technológie, orientujú sa v základných právnych normách a predpisoch, ovládajú zásady komunikácie s klientmi, zákazníkmi a spolupracovníkmi. Technicko-administratívni pracovníci pracujú zväčša v miestnostiach kancelárskeho charakteru bez nepriaznivých vplyvov pracovného prostredia. Okrem sústredenosti, dobrej pamäti, trpezlivosti, presnosti, manuálnej zručnosti je dôležité rutinné zvládnutie výpočtovej techniky. Pri organizovaní a riadení práce zamestnancov sa vyžadujú dobré organizačné schopnosti a bezkonfliktnosť, ovládanie sa v kritických situáciách, samostatnosť, rozhodnosť, zodpovednosť.

Zdravotný stav uchádzačov o štúdium a vhodnosť štúdia posudzuje všeobecný lekár pre deti a dorast.

Telesné postihnutie	<i>Pre odbor podnikanie v remeslách a službách sa vyžaduje dobrý zdravotný stav uchádzačov s nenarušenou pohyblivosťou. Vhodnosť vzdelávania v odbore posudzuje lekár a príslušné zariadenia výchovného poradenstva a prevencie v závislosti od druhu a stupňa postihnutia a narušenia.</i>
Mentálne postihnutie	<i>Študijný odbor nie je vhodný pre uchádzačov s mentálnym postihnutím.</i>
Zrakové postihnutie	<i>Vhodnosť vzdelávania v odbore posudzuje lekár a príslušné školské zariadenia výchovného poradenstva a prevencie v závislosti od druhu a stupňa postihnutia a narušenia.</i>
Sluchové postihnutie	<i>Vhodnosť vzdelávania v odbore posudzuje lekár a príslušné školské zariadenia výchovného poradenstva a prevencie v závislosti od druhu a stupňa postihnutia a narušenia.</i>

Špecifické poruchy učenia	<i>Záleží od individuálneho prípadu, od typu poruchy a úrovne jej kompenzácie. Vzhľadom na vysoké nároky študijného odboru na študijné predpoklady žiakov (matematická zručnosť, čítanie predpisov, dokumentácie), treba zvážiť ich vhodnosť pre žiakov s dyslexiou, dysgrafiou a dyskalkúliou. Vhodnosť študijných odborov pre žiakov so špecifickými vývojovými poruchami učenia treba konzultovať so školskými zariadeniami výchovného poradenstva a prevencie.</i>
Žiaci zo sociálne znevýhodneného prostredia (SZP)	<i>Žiakom zo SZP je vhodné poskytnúť podporné opatrenia, pokiaľ sú fyzicky a psychicky spôsobilí na výkon príslušného povolania. Cieľom podporných opatrení musí byť ich aktivizácia, motivácia, pestovanie pozitívneho vzťahu k práci, povolaniu, osvojenie pracovných návykov, rozvoj profesijných záujmov.</i>
Mimoriadne nadaní žiaci	<i>Je spoločensky prospešné, ak sa o tento študijný odbor uchádzajú nadaní žiaci so záujmom o prácu v ekonomike, obchode, službách. Výučba sa u nich môže organizovať formou individuálnych študijných plánov a programov, ktoré sa vypracujú podľa reálnej situácie (možnosť absolvovania odboru v skrátenom čase, príprava na ďalšie vzdelávanie v nadväznom študijnom odbore, prípadne príprava na podnikanie v relevantnej oblasti).</i>

Vzdelávanie žiakov prebieha v súlade so štátnym vzdelávacím programom a Zákonom o výchove a vzdelávaní (školský zákon), ktoré stanovujú zásadné pravidlá vzdelávania a prípravy žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami (ďalej len „ŠVVP“). Pri formulovaní požiadaviek na ich štúdium sme vychádzali z analýzy podmienok školy, analýzy potrieb a požiadaviek trhu práce, analýzy povolania a odborných konzultácií so špecializovanými zamestnancami, pedagogicko – psychologických poradní a d'alej lekárom.

Štúdium v študijnom odbore 6403 L podnikanie v remeslách a službách vzhľadom k svojim špecifikám nemôže byť poskytnuté pre žiakov s mentálnym, zmyslovým a telesným postihnutím, ako aj žiaci s autistickým syndrómom, s poruchami psychického a sociálneho vývinu. Vo všeobecnosti môžu byť prijatí uchádzači s dobrým zdravotným stavom.

Vzdelávanie žiakov zo sociálne znevýhodneného prostredia

Tento vzdelávací program je otvorený pre žiakov zo sociálne znevýhodneného prostredia. Sú to žiaci, ktorí spĺňajú nasledujúce kritériá:

1. žiak pochádza z rodiny, ktorej sa poskytuje pomoc v hmotnej núdzi a príjem rodiny je najviac vo výške životného minima,
2. aspoň jeden zákonný zástupca žiaka (rodič) je dlhodobo nezamestnaný,
3. najvyššie ukončené vzdelanie rodičov je základné, alebo aspoň jeden z rodičov nemá ukončené základné vzdelanie,
4. neštandardné bytové a hygienické podmienky rodiny,
5. vyučovací jazyk školy je iný, než jazyk, ktorým hovorí dieťa doma.

Vzdelávanie nadaných žiakov

Škola vytvára v súlade so svojim profilom aj podmienky pre rozvoj nadaných žiakov. Výchova a vzdelávanie mimoriadne nadaných žiakov patrí vo všeobecnosti za veľmi efektívne, žiaduce, a to tak zo spoločenského, individuálneho ľudského hľadiska, ako aj z hľadiska ekonomického, návratnosti

investovaného času a finančných prostriedkov. Je žiaduce podchytiť nadaných žiakov a systematicky s nimi pracovať. Pritom nemusí ísť len o podporu mimoriadne intelektovo nadaných žiakov, ale aj žiakov nadaných manuálne, prakticky, ktorí vynikajú svojimi vedomosťami, zručnosťami, záujmom, kreativitou, výsledkami práce a zaslúžia si výnimočnú pedagogicko-psychologickú starostlivosť pri rozvíjaní svojho špecifického nadania. Pre mimoriadne nadaných žiakov sme pripravili tieto úpravy:

- + v prípade mimoriadnych podmienok a situácii pripravíme individuálne učebné plány,
- + podľa potreby budú v starostlivosti školského podporného tímu a v mimoriadnych prípadoch budú navštevovať aj špecializované odborné pracoviská (za podmienok výskytu istých anomálií v ich správaní),
- + pre výnimočne športovo nadaných žiakov sa vypracuje individuálny plán štúdia,
- + vo výučbe týchto žiakov budeme využívať nadštandardné vyučovacie metódy a postupy, budú zapájaní do problémového a projektového vyučovania, umožní sa im práca na vlastných projektoch,
- + škola v spolupráci so zamestnávateľmi bude riešiť ich zamestnanecké príležitosti,
- + všetci žiaci bez výnimky budú dodržiavať školský poriadok.

9. VNÚTORNÝ SYSTÉM KONTROLY A HODNOTENIA ŽIAKOV ŠTUDIJNÉHO ODBORU 6403 L PODNIKANIE V REMESLÁCH A SLUŽBÁCH

Názov a adresa školy	Stredná odborná škola obchodu a služieb Piešťanská 2262/80 915 01 Nové Mesto nad Váhom
Názov školského vzdelávacieho programu	Podnikanie v remeslách a službách
Kód a názov ŠVP	64 Ekonomika a organizácia, obchod a služby II
Kód a názov študijného odboru	6403 L podnikanie v remeslách a službách
Poskytnutý stupeň vzdelania	Úplné stredné odborné vzdelanie ISCED 3 A
Dĺžka štúdia	2 roky
Forma výchovy a vzdelávania	Denné štúdium pre absolventov trojročných učebných odborov

Stredná odborná škola obchodu a služieb v Novom Meste nad Váhom považuje vnútorný systém kontroly a hodnotenia žiakov za najvýznamnejšiu kategóriu celého procesu. Naším cieľom je poskytovať žiakovi spätnú väzbu, prostredníctvom ktorej získava informácie o tom, ako danú problematiku zvláda, ako dokáže zaobchádzať s tým, čo sa naučil, v čom sa zlepšil a v čom má ešte nedostatky. Hodnotenie žiaka vychádza z jasne stanovených cieľov a konkrétnych kritérií, ktorými sa dá jeho výkon zmerať. Preto neoddeliteľnou súčasťou hodnotenia musí byť aj konkrétne odporúčanie alebo rada, ako má žiak ďalej postupovať, aby svoje nedostatky odstránil. Kontrolu vyučovacieho procesu budeme orientovať na skúšanie a hodnotenie žiakov.

Skúšanie

Počas skúšania budeme preverovať, čo žiak vie a čo nevie, alebo čo má vedieť, ako sa má zlepšiť v porovnaní sám so sebou alebo s kolektívom – zisťujeme stupeň dosiahnutia cieľov vyučovacieho procesu. Pri skúšaní využijeme širokú škálu rôznych spôsobov a postupov – individuálne, frontálne, skupinovo, priebežne alebo súhrne po ukončení tematického celku alebo na konci školského roka, ústne, písomne (didaktické testy, písomné cvičenia a úlohy, projekty, a pod.). Skúšaním budeme preverovať výkon žiaka z hľadiska jeho relatívneho výkonu (porovnáme výkon žiaka s výkonmi ostatných žiakov) alebo individuálneho výkonu (porovnáme jeho súčasný výkon s jeho prechádzajúcim výkonom). Pri každom skúšaní budeme preverovať výkon žiaka na základe jeho výkonového štandardu, ktorý je formulovaný v učebných osnovách každého vyučovacieho predmetu ako vzdelávací výstup. Dôležitou súčasťou skúšania je aj formatívne hodnotenie, ktoré považujeme za významnú súčasť motivácie žiaka do jeho ďalšej práce, za súčasť spätnej väzby medzi učiteľom a žiakom.

Hodnotenie

Cieľom **hodnotenie žiaka v škole** je poskytnúť žiakovi a jeho rodičom spätnú väzbu o tom, ako žiak zvládol danú problematiku, v čom má nedostatky a kde má rezervy. Súčasťou hodnotenia je tiež povzbudenie do ďalšej práce, návod, ako postupovať pri odstraňovaní nedostatkov.

Hodnotenie žiakov budeme vyjadrovať rôznymi formami: slovom, číslom, známku. V rámci hodnotenia budeme preverovať výsledky činnosti žiakov podľa určených kritérií. Niektoré kritériá budú všeobecne platné pre všetky predmety, špecifické výkony žiakov budú hodnotené podľa stanovených kritérií hodnotenia.

Neoddeliteľnou súčasťou hodnotenia žiaka je aj jeho správanie, prístup a postoje. Hodnotenie nikdy nesmie viesť k znížovaniu dôstojnosti, sebadôvery a sebaúcty žiaka.

9.1 Pravidlá hodnotenia žiakov

V študijnom odbore 6403 L podnikanie v remeslách a službách:

Súhrnné aj priebežné hodnotenie žiaka v každom vyučovacom predmete bude vykonané formou klasifikácie klasifikačným stupňom.

Počas štúdia hodnotíme všetky **očakávané vzdelávacie výstupy**, ktoré sú formulované výkonovými štandardmi v učebných osnovách každého vyučovacieho predmetu. Ku každému vzdelávaciemu výstupu vymedzujeme kritériá hodnotenia, učebné zdroje, medzipredmetové vzťahy a metódy a prostriedky hodnotenia, ktoré sú v súlade s cieľmi vyučovacieho predmetu a jeho výchovnými a vzdelávacími stratégiami. Tým zabezpečíme komplexnosť vedomostí a ich aplikáciu.

✚ Nasledujúce **pravidlá** sú **platné pre celé obdobie vzdelávania žiaka** a sú v súlade so spoločenskými výchovnými a vzdelávacími stratégiami na úrovni školy:

1. Hodnotenie zameriavame a formulujeme pozitívne.
2. Žiak sa hodnotí podľa miery splnenia daných kritérií.
3. Znáмка z vyučovacieho predmetu nezahŕňa hodnotenie správania žiaka.
4. Vyučujúci klasifikujú iba prebrané a precvičené učivo.
5. Žiak má dostatok času na učenie, precvičovanie a upevnenie učiva.
6. Podklady pre hodnotenie a klasifikáciu získava vyučujúci hlavne: sledovaním výkonov a pripravenosti žiaka na vyučovanie, rôznymi druhmi písomných prác, analýzou výsledkov rôznych činností žiakov, konzultáciami s ostatnými vyučujúcimi a podľa potreby s psychologickými a sociálnymi pracovníkmi.
7. Pri klasifikácii používa vyučujúci platnú klasifikačnú stupnicu.
8. Výsledky žiakov posudzuje učiteľ objektívne.
9. V predmete, v ktorom vyučujú viacerí učitelia, je výsledný stupeň klasifikácie stanovený po vzájomnej dohode.
10. Písomné práce sú žiakom oznámené vopred, aby mali dostatok času na prípravu.
11. Významným prvkom procesu učenia je práca s chybou.

Pri hodnotení žiakov **počas jeho štúdia jednotlivých predmetov** sa podľa povahy predmetu zameriavame predovšetkým na:

• **Hodnotenie vo vyučovacom predmete s prevahou teoretického zamerania.**

Hodnotíme hlavne ucelenosť, presnosť, trvalosť osvojenia požadovaných poznatkov, kvalitu, rozsah získaných spôsobilostí, schopnosť uplatňovať osvojené poznatky a zručnosti pri riešení teoretických a najmä praktických úloh, pri výklade a hodnotení spoločenských a prírodných javov a zákonitostí. Posudzuje sa kvalita myslenia, jeho logika, samostatnosť a tvorivosť, aktivita v prístupe k činnostiam, záujem o tieto činnosti a vzťah k týmto činnostiam, výstižnosť a odborná jazyková správnosť ústneho a písomného prejavu, kvalita výsledkov činností, osvojené metódy samostatného štúdia.

Pri hodnotení vzdelávacích výstupov sa budú používať nasledovné všeobecné kritériá hodnotenia:

Žiak:

- Uplatnil osvojené poznatky, fakty, pojmy, definície, zákonitosti, vzťahy a zručnosti pri riešení teoretických a praktických úloh, pri vysvetľovaní a hodnotení spoločenských a prírodných javov.
- Preukázal kvalitu a rozsah získaných vedomostí vykonávať požadované intelektuálne a motorické činnosti.
- Prezentoval kvalitu myslenia, predovšetkým jeho logiku, samostatnosť a tvorivosť.
- Mal aktívny prístup, záujem a vzťah k daným činnostiam.
- Preukázal presný, výstižný, odborný a jazykovo správny ústny a písomný prejav.
- Preukázal kvalitu výsledkov zadaných činností.
- Si osvojil účinné metódy a formy štúdia.

• **Hodnotenie vo vyučovacom predmete s prevahou praktického zamerania.**

Hodnotí sa vzťah k práci, pracovnému kolektívu a praktickým činnostiam, osvojenie praktických zručností a návykov, ovládania účelných spôsobov práce, využívanie získaných teoretických vedomostí v praktických činnostiach, aktivita, samostatnosť, tvorivosť, iniciatíva v praktických činnostiach, kvalita výsledkov činnosti, organizácia vlastnej práce a pracoviska, udržiavanie poriadku na pracovisku, dodržiavanie predpisov a bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci, starostlivosť o životné prostredie, hospodárne využívanie surovín, materiálov a energie.

Pri hodnotení vzdelávacích výstupov sa budú používať nasledovné všeobecné kritériá hodnotenia:

Žiak:

- Si osvojil praktické zručností a návyky a ich využitie.
- Preukázal vzťah k práci, pracovnému kolektívu, pracovným činnostiam, aktivitu, samostatnosť a tvorivosť.
- Preukázal kvalitu výsledkov zadaných činností.
- Zvládol efektívne spôsoby práce a organizáciu vlastnej práce ako aj pracoviska, udržiaval na pracovisku poriadok.
- Dodržiaval predpisy o BOZP a starostlivosť o životné prostredie.
- Hospodárne využíval suroviny, materiál, energiu, prekonal prekážky v práci.
- Zvládol obsluhu a údržbu laboratórnych zariadení, používaných prístrojov, nástrojov a náradia, prekonal prekážky v práci.

• **Hodnotenie vo vyučovacom predmete s prevahou výchovného zamerania.**

Hodnotíme hlavne tvorivosť a samostatnosť prejavu, osvojenie potrebných vedomostí a zručností, ich tvorivú aplikáciu, poznávanie zákonitostí daných činností a ich uplatňovanie vo vlastnej činnosti, kvalitu prejavu, vzťah žiaka k činnostiam a jeho záujem o tieto činnosti, estetické vnímanie, prístup k umeleckému dielu a estetike spoločnosti, rešpekt k tradíciám, kultúrnemu a historickému dedičstvu našej krajiny, aktívne zapojenie sa do kultúrneho diania a športových akcií.

Pri hodnotení vzdelávacích výstupov sa budú používať nasledovné všeobecné kritériá hodnotenia:

Žiak:

- Preukázal tvorivosť a samostatnosť prejavu.
- Si osvojil potrebné vedomosti, skúsenosti, činnosti a ich tvorivú aplikáciu.
- Prezentoval poznatky o zákonitostiach daných činností a uplatnil ich vo vlastnej činnosti.
- Preukázal kvalitu prejavu.
- Preukázal vzťah a záujem o dané činnosti.
- Prezentoval estetické vnímanie, svoj prístup k umeleckému dielu a skomentoval estetické reakcie spoločnosti.

Súčasťou hodnotenia má byť aj **sebahodnotenie** žiakov, ich schopnosť posúdiť svoju vlastnú prácu, vynaložené úsilie, osobné možnosti a rezervy. Sebahodnotenie budeme orientovať na rozvoj kľúčových kompetencií a na očakávané vzdelávacie výstupy v danom vyučovacom predmete.

a) Sebahodnotenie kľúčových kompetencií

Sebahodnotenie kľúčových kompetencií žiak realizuje rozhovorom s vyučujúcim 2 x do roka pri záverečnej klasifikácii predmetu. Hodnotenie učiteľ komentuje ústne. Dosiahnuté výsledky žiakov prezentuje vyučujúci v príslušnej predmetovej komisii s cieľom spoločného riešenia problému žiaka (žiakov) príslušnej triedy.

Učiteľ pomáha žiakovi so sebahodnotením pomocnými otázkami, pričom žiak môže použiť nasledovné vyjadrenia, napr:

- vždy, celkom samostatne, občas s pomocou,
- väčšinou, väčšinou samostatne, občas s pomocou,
- takmer vždy, skoro samostatne, s malou pomocou,
- niekedy samostatne, niekedy potrebujem pomoc,
- potrebujem pomoc, pretože potom sa mi darí aj samostatne,
- zriedka, takmer vždy potrebujem pomoc a radu,
- zatiaľ sa mi nedarí a pod.

b) Sebahodnotenie vzdelávacích výstupov

Žiak má možnosť zamyslieť sa nad svojou prácou, vedomosťami a zručnosťami, ale aj postojmi a vlastnosťami. Zvažuje svoje pozitíva a negatíva, uvažuje nad tým, kde sa dopustil

chýb, aké sú príčiny jeho problémov, ako ich môže odstrániť a ako môže s nimi naďalej pracovať. Vedeť žiakov k hodnoteniu vlastného pokroku v danom predmete. Žiak ústnou formou vyjadruje, čo sa za určité obdobie naučil, v čom sa zdokonalil, v čom by sa chcel zlepšiť. Hodnotenie sa realizuje pri ústnom skúšaní žiakov, resp. pri záverečnom hodnotení predmetu. Hodnotenie učiteľ komentuje ústne. Pri vyhodnotení učiteľ použije primeraný komentár (dodržiava pedagogickú etiku).

Hodnotíme nasledovné:

- **Prácu v škole:** pripravenosť na vyučovanie, aktívne zapojenie sa do výučby, prezentácia vedomostí, zručností a kompetencií.
- **Vzdelávacie výstupy:** podľa kritérií hodnotenia
- **Domácu prípravu:** formálne a podľa kritérií hodnotenia.
- **Práce žiakov:** didaktické testy, písomné práce, úlohy, eseje, cvičenia, praktické cvičenia, projekty, skupinové projekty, prípadové štúdiá, laboratórne cvičenia, prezentácie, súťaže, hry, simulácie a situačné štúdiá, výrobky, činnosti, a pod.
- **Správanie:** v škole, na verejnosti, spoločenských aktivitách, odbornom výcviku, súťažiach, výstavách a pod.

Obdobie hodnotenia:

- **Denne.**
- **Mesačne.**
- **Štvrťročne.**
- **Polročne.**
- **Ročne.**

Všeobecné pokyny hodnotenia:

Pri každom hodnotení žiakov v rámci tematického celku používame všeobecné kritériá a klasifikáciu uvedenú v tomto ŠkVP v kapitole 10 (pre jednotlivcov, skupinu, pre ústne a písomné práce). Príprava didaktických testov, cieľových otázok pre skupinovú prácu, písomné cvičenia, a frontálne skúšanie pripravuje vyučujúci.

Po ukončení posledného tematického celku v danom vyučovacom predmete pripraví vyučujúci súborný didaktický test na overenie komplexných vedomostí a zručností žiakov. Otázky v didaktickom teste nesmú prevýšiť stanovenú úroveň vzdelávacích výstupov v jednotlivých tematických celkoch. Kritériá hodnotenia musia byť súčasťou didaktického testu. Žiaci budú s nimi oboznámení pred absolvovaním didaktického testu. Hodnotiaci škála je daná určená v kapitole 10 tohto ŠkVP. Žiak má možnosť didaktický test opakovať, ak bol v prvom didaktickom teste neúspešný. Termín opakovania didaktického testu sa dohodne medzi skúšajúcim a žiakom. Výsledky didaktického testu sú významnou súčasťou sumatívneho hodnotenia.

Slovenský jazyk a literatúra

Pri každom hodnotení tematického celku používame všeobecné kritériá a klasifikáciu podľa zásad metodického usmernenia MŠ SR č. 21/2011 – R zo dňa 1. mája 2011 a pravidiel uvedené v tomto ŠkVP v kapitole 10.1.

<u>Test:</u>	100% - 90,1% - 1
	90% - 80,1% - 2
	80% - 70,1% - 3
	70% - 60,1% - 4
	60 % - 0% - 5

Didaktické testy, cieľové otázky pre písomné cvičenia a frontálne skúšanie pripravuje vyučujúci. Kritériá hodnotenia musia byť súčasťou didaktického testu. Otázky v didaktickom teste nesmú prevýšiť stanovenú úroveň vzdelávacích výstupov v jednotlivých tematických celkoch. výsledky didaktického testu sú významnou súčasťou hodnotenia a uchovávajú sa za dobu štúdia žiaka

<u>Diktát:</u>	0 – 2 chyby – 1
	3 – 4 chyby – 2
	5– 7 chýb – 3
	8– 10 chýb – 4
	11 a viac - 5

Anglický jazyk

Pri každom hodnotení tematického celku používame všeobecné kritériá a klasifikáciu podľa zásad metodického usmernenia MŠ SR č. 21/2011 – R zo dňa 1. mája 2011 a pravidiel uvedené v tomto ŠkVP v kapitole 10.1.

Test:	100% - 90,1% - 1
	90% - 80,1% - 2
	80% - 70,1% - 3
	70% - 60,1% - 4
	60% - 0% - 5

Didaktické testy, cieľové otázky pre písomné cvičenia a frontálne skúšanie pripravuje vyučujúci. Kritériá hodnotenia musia byť súčasťou didaktického testu. Otázky v didaktickom teste nesmú prevýšiť stanovenú úroveň vzdelávacích výstupov v jednotlivých tematických celkoch. výsledky didaktického testu sú významnou súčasťou hodnotenia a uchovávajú sa za dobu štúdia žiaka.

Dejepis

Pri každom hodnotení tematického celku používame všeobecné kritériá a klasifikáciu podľa zásad metodického usmernenia MŠ SR č. 21/2011 – R zo dňa 1. mája 2011 a pravidiel uvedené v tomto ŠkVP v kapitole 10.1.

Na hodinách dejepisu budeme hodnotiť úroveň dosiahnutia stanovených výkonových štandardov, ktoré sú vypracované v súlade s kľúčovými kompetenciami. Pri hodnotení využijeme metódy ústneho hodnotenia a písomného hodnotenia didaktickým testom.

Test: 100% - 90,1% - 1
90% - 80,1% - 2
80% - 70,1% - 3
70% - 60,1% - 4
60% - 0% - 5

Didaktické testy, cieľové otázky pre písomné cvičenia a frontálne skúšanie pripravuje vyučujúci. Kritériá hodnotenia musia byť súčasťou didaktického testu. Otázky v didaktickom teste nesmú prevýšiť stanovenú úroveň vzdelávacích výstupov v jednotlivých tematických celkoch. Výsledky didaktického testu sú významnou súčasťou hodnotenia a uchovávajú sa za dobu štúdia žiaka.

Občianska náuka

Pri každom hodnotení tematického celku používame všeobecné kritériá a klasifikáciu podľa zásad metodického usmernenia MŠ SR č. 21/2011 – R zo dňa 1. mája 2011 a pravidiel uvedené v tomto ŠkVP v kapitole 10.1.

- ústna forma (zohľadniť aktivitu; hodnotenie známku)
- písomnými testami (hodnotenie skórovaním)
- hodnotením výstupov zadaní a projektov

Školské práce, didaktické testy, cieľové otázky pre skupinové práce a písomné cvičenia, projekty a zadania pripravuje vyučujúci v rámci tematických tém.

Po ukončení tematického celku pripraví súborný didaktický test na overenie komplexných vedomostí a zručností žiakov. Otázky v didaktickom teste nesmú neprevyšovať stanovenú úroveň vzdelávacích výstupov v jednotlivých tematických celkoch. Školská práca sa píše na jednej vyučovacej hodine a opravuje sa tiež na jednej vyučovacej hodine. Oprava sa využije na individuálne vysvetlenie a precvičovanie javov, ktoré si podľa výsledkov zasluhujú pozornosť.

Kritériá hodnotenia sú súčasťou didaktického testu. Žiaci sú s nimi oboznámení pred absolvovaním didaktického testu. Hodnotiacu škálu si volí vyučujúci nasledovne:

Test:
100% - 90,1% - 1
90% - 80,1% - 2
80% - 70,1% - 3
70% - 60,1% - 4
60% - 0% - 5

Ústna odpoveď:
100% - 90% - 1
89% - 80% - 2
79% - 70% - 3
69% - 60% - 4
59% - 0% - 5

Projekty a zadania:

Hodnotí sa:

- správnosť a presnosť pri riešení úloh,
- schopnosť samostatného úsudku,
- schopnosť výstižná formulácia s využitím odbornej terminológie,
- celková kvalita vypracovania,
- ústny prejav pri prezentácii.

Biológia

Pri každom hodnotení tematického celku používame všeobecné kritériá a klasifikáciu podľa zásad metodického usmernenia MŠ SR č. 21/2011 – R zo dňa 1. mája 2011 a pravidiel uvedené v tomto ŠkVP v kapitole 10.1.

- ústna forma (zohľadniť aktivitu; hodnotenie známkou)
- písomnými testami (hodnotenie skórovaní)

Školské práce, didaktické testy, cieľové otázky pre skupinové práce a písomné cvičenia, projekty a zadania pripravuje vyučujúci v rámci tematických tém.

Po ukončení tematického celku pripraví súborný didaktický test na overenie komplexných vedomostí a zručností žiakov. Otázky v didaktickom teste nesmú neprevyšovať stanovenú úroveň vzdelávacích výstupov v jednotlivých tematických celkoch. Školská práca sa píše na jednej vyučovacej hodine a opravuje sa tiež na jednej vyučovacej hodine. Oprava sa využije na individuálne vysvetlenie a precvičovanie javov, ktoré si podľa výsledkov zasluhujú pozornosť.

Kritériá hodnotenia sú súčasťou didaktického testu. Žiaci sú s nimi oboznámení pred absolvovaním didaktického testu. Hodnotiacu škálu si volí vyučujúci nasledovne:

Test:

100% - 90,1%	- 1
90% - 80,1%	- 2
80% - 70,1%	- 3
70% - 60,1%	- 4
60% - 0%	- 5

Ústna odpoveď:

100% - 90%	- 1
89% - 80%	- 2
79% - 70%	- 3
69% - 60%	- 4
59% - 0%	- 5

(1) . Pri klasifikácii výsledkov v predmete hodnotíme v súlade s učebnými osnovami a vzdelávacími štandardami:

- kvalitu myslenia, predovšetkým jeho logickosť, samostatnosť a tvorivosť,
- kvalita a rozsah získaných schopností vykonávať požadované intelektuálne a praktické činnosti pri realizácii experimentov,
- schopnosť zaujať stanovisko a uplatňovať osvojené poznatky a zručnosti pri riešení teoretických a praktických úloh, pri výklade a hodnotení prírodných javov a zákonitostí, prípadne teórií,
- schopnosť využívať a zovšeobecňovať skúsenosti a poznatky získané pri praktických činnostiach pri experimentoch,
- celistvosť, presnosť, trvácnosť osvojenia požadovaných poznatkov, faktov, pojmov, definícií, zákonitostí a vzťahov, teórií,
- aktivita v prístupe k činnostiam, záujem o ne a vzťah k nim,
- presnosť, výstižnosť, odborná a jazyková správnosť ústneho a písomného prejavu,
- kvalita výsledkov činnosti,
- osvojenie účinných metód samostatného štúdia a schopnosti učiť sa učiť.
-

(2) Výchovno-vzdelávacie výsledky žiaka sa v týchto predmetoch klasifikujú podľa kritérií uvedených v odsekoch 3 až 7 v primeranom rozsahu pre príslušný ročník štúdia.

(3) Stupňom 1 – výborný sa žiak klasifikuje, ak pohotovo vykonáva požadované intelektuálne a praktické činnosti. Samostatne a tvorivo uplatňuje osvojené vedomosti a zručnosti pri riešení teoretických a praktických úloh, pri výklade a hodnotení javov a zákonitostí. Chápe vzťahy medzi prírodnými javmi, zákonitosťami a teóriami. Myslí logicky správne, zreteľne sa u neho prejavuje samostatnosť a tvorivosť. Jeho ústny a písomný prejav je správny, presný a výstižný. Výsledky jeho činnosti sú kvalitné. Vie zhodnotiť a porovnať kvalitu rôznych postupov riešenia problémov a diskutovať o správnosti, kvalite a efektívnosti daných riešení. Svoje vedomosti a zručnosti vie prezentovať na zodpovedajúcej úrovni.

(4) Stupňom 2 – chváľitebný sa žiak klasifikuje, ak pohotovo vykonáva požadované intelektuálne a praktické činnosti. Pri riešení teoretických úloh a praktických úloh, pri výklade a hodnotení javov a zákonitostí postupuje samostatne, len s malými podnetmi od učiteľa. Myslí správne, v jeho myslení sa prejavuje logika a tvorivosť. Vie analyzovať predložené problémy a samostatne navrhnúť primeraný postup na ich riešenie. Vie zhodnotiť a porovnať kvalitu rôznych postupov riešenia problémov. Svoje znalosti a zručnosti vie prezentovať na zodpovedajúcej úrovni.

(5) Stupňom 3 – dobrý sa žiak klasifikuje, ak osvojené vedomosti a zručnosti interpretuje samostatne s občasnými usmerneniami vyučujúceho. Jeho myslenie je takmer vždy správne a tvorivosť sa prejavuje len s usmernením vyučujúceho. Ústny a písomný prejav je čiastočne správny. Jeho kvalita výsledkov je na dobrej úrovni.

(6) Stupňom 4 – dostatočný sa žiak klasifikuje, ak pri vykonávaní požadovaných intelektuálnych a praktických činností je málo pohotový. Osvojené vedomosti a zručnosti pri riešení teoretických a praktických úloh zvládne iba za aktívnej pomoci vyučujúceho. Jeho logika myslenia je na nižšej úrovni a myslenie nie je tvorivé.

(7) Stupňom 5 – nedostatočný sa žiak klasifikuje, ak vedomosti a zručnosti požadované vzdelávacími štandardmi si neosvojil, má v nich závažné nedostatky a chyby nevie opraviť ani s pomocou vyučujúceho. Neprejavuje samostatnosť v myslení.

Matematika

Hodnotenie predmetu matematika – na základe Metodického pokyn č. 21/2011 – R zo dňa 1. mája 2011. Pri každom hodnotení tematického celku používame všeobecné kritériá a klasifikáciu uvedenú v tomto ŠKVP v kapitole 10.1 (pre jednotlivcov, skupinu, pre ústne a písomné práce).

Metódy hodnotenia:

ústna forma (zohľadniť aktivitu; hodnotenie známku)
písomnými testami, prácami (hodnotenie skórovaním)

Po ukončení tematického celku v danom vyučovacom predmete pripravíme didaktický test (písomnú prácu) na overenie vedomostí a zručností žiakov. Otázky v didaktickom teste (písomnej práce) nesmú prevýšiť stanovenú úroveň vzdelávacích výstupov v jednotlivých tematických celkoch. Kritériá hodnotenia musia byť súčasťou didaktického testu(písomnej práce). Žiaci sú s nimi oboznámení pred absolvovaním didaktického testu(písomnej práce). Žiak má možnosť didaktický test (písomnú prácu) opakovať, ak bol v prvom didaktickom teste neúspešný. Termín opakovania didaktického testu sa dohodne medzi skúšajúcim a žiakom.

Hodnotiacu škálu si volí vyučujúci nasledovne:

Test:

100% - 90,1% - výborný
90% - 80,1% - chváľitebný
80% - 70,1% - dobrý
70% - 60,1% - dostatočný
60% - 0% - nedostatočný

Písomné práce, didaktické testy, cieľové otázky pre skupinovú prácu pripravuje vyučujúci v rámci tematických tém.

Informatika

Pri každom hodnotení tematického celku používame všeobecné kritériá a klasifikáciu podľa zásad metodického usmernenia MŠ SR č. 21/2011 – R zo dňa 1. mája 2011 a pravidiel uvedených v tomto ŠKVP v kapitole 10.1 (pre jednotlivcov, skupinu, pre ústne a písomné práce).

Metódy hodnotenia:

- projekty

Po ukončení tematického celku v danom vyučovacom predmete pripraví vyučujúci zadania projektov na overenie vedomostí a zručností žiakov. Úlohy v projektoch nesmú prevýšiť stanovenú úroveň vzdelávacích výstupov v jednotlivých tematických celkoch. Žiaci sú oboznámení s kritériami hodnotenia pred realizáciou projektu. Žiak má možnosť konzultovať svoje zadanie.

Projekty a zadania:

Hodnotí sa:

- správnosť a presnosť pri riešení úloh,
- schopnosť samostatného úsudku,
- schopnosť výstižná formulácia s využitím odbornej terminológie,
- celková kvalita vypracovania a prehľadnosť
- ústny prejav pri prezentácii.

Telesná a športová výchova

Za najdôležitejšie pri hodnotení žiaka v telesnej a športovej výchove sa považuje nielen to, aké dôsledky zanechala táto činnosť na zlepšení jeho zdravia, pohybovej gramotnosti a výkonnosti, telesnej zdatnosti, ale vo väčšom rozsahu aj to, či žiak získal k tejto činnosti vzťah, či sa na nej so záujmom zúčastňoval, a to nielen v čase povinného vyučovania, ale aj mimo neho, či pociťoval z nej radosť a potešenie, či sa stala súčasťou jeho životného štýlu. Preto za základné ukazovatele hodnotenia žiaka sa považuje:

- posúdenie prístupu a postojov žiaka, najmä jeho vzťahu k pohybovej aktivite a vyučovaniu telesnej a športovej výchovy a jeho sociálneho správania a adaptácie;
- rozvoj telesných, pohybových a funkčných schopností žiaka, najmä rozvoj zdravotne orientovanej telesnej zdatnosti a pohybovej výkonnosti s prihliadnutím na individuálne predpoklady žiaka;
- proces učenia sa, osvojovania, zdokonaľovania a upevňovania pohybových zručností a teoretických vedomostí, najmä orientácia v obsahu učebných programov zostavených učiteľom;

Hodnotenie vzťahu žiaka k telesnej a športovej výchove realizuje učiteľ nielen na základe dlhodobého sledovania prejavov žiaka na vyučovaní, pri ktorej si všíma najmä jeho aktivitu, snahu, samostatnosť a tvorivosť, ale aj na základe jeho aktivity a angažovanosti v školskej i mimoškolskej záujmovej telovýchovnej a športovej činnosti. Úroveň poznatkov v telesnej výchove a športe posudzuje priebežne v procese a môže si na to vytvárať i pomocné vedomostné testy. Na hodnotenie telesného rozvoja, telesnej zdatnosti a všeobecnej pohybovej výkonnosti sa odporúča používať batérie somatometrických a motorických testov. Na hodnotenie zvládnutia obsahu učebných programov používa učiteľ pomocné posudzovacie škály, využíva testy špeciálnej pohybovej výkonnosti a pridržia sa štandardov.

Súhrnné hodnotenie žiaka je vyjadrené na vysvedčení. Ide o také súhrnné hodnotenie, aké sa na danej škole používa aj v iných vyučovacích predmetoch. Odporúča sa však priebežne počas vyučovania využívať najmä slovné hodnotenie, pretože umožňuje presnejšie vyjadriť klady a nedostatky žiakov a pre mnohých, a to osobitne pre dievčatá, je dôležitým a často aj silnejším motivačným činiteľom.

Ekonomika

Pri každom hodnotení tematického celku používame všeobecné kritériá a klasifikáciu podľa zásad metodického usmernenia MŠ SR č. 21/2011 – R zo dňa 1. mája 2011 a pravidiel uvedené v tomto ŠkVP v kapitole 10.1.

- ústna forma (zohľadniť aktivitu; hodnotenie známku)
- písomnými testami (hodnotenie skórovaním)
- hodnotením výstupov zadaní a projektov.

Hodnotí sa vzťah k práci, pracovnému kolektívu a praktickým činnostiam, osvojenie praktických zručností a návykov, ovládania účelných spôsobov práce, využívanie získaných teoretických vedomostí v praktických činnostiach, aktivita, samostatnosť, tvorivosť, iniciatíva v praktických činnostiach, kvalita výsledkov činnosti, organizácia vlastnej práce a pracoviska, udržiavanie poriadku na pracovisku, dodržiavanie predpisov a bezpečnosti a ochrane zdravia pri práci, starostlivosť o životné prostredie, hospodárne využívanie surovín, materiálov a energie.

Pri hodnotení vzdelávacích výstupov sa budú používať nasledovné všeobecné kritériá hodnotenia:

Školské práce, didaktické testy, cieľové otázky pre skupinové práce a písomné cvičenia, projekty a zadania pripravuje vyučujúci v rámci tematických tém.

Kritériá hodnotenia sú súčasťou didaktického testu. Žiaci sú s nimi oboznámení pred absolvovaním didaktického testu. Hodnotiacu škálu si volí vyučujúci nasledovne:

Test:

100% - 90,1% - výborný
90% - 80,1% - chválitebný
80% - 70,1% - dobrý
70% - 60,1% - dostatočný
60% - 0% - nedostatočný

Ústna odpoveď: (ako podiel zo všetkých zodpovedaných otázok k položeným otázkam):

100% - 90,1% - výborný
90% - 75,1% - chválitebný
75% - 60,1% - dobrý
60% - 45,1% - dostatočný
45% - 0% - nedostatočný

Projekty a zadania:

Hodnotí sa:

- precíznosť vo vypracovaní projektu
- správnosť a presnosť pri riešení úloh,
- schopnosť samostatného úsudku,
- schopnosť výstižnej formulácie s využitím odbornej terminológie,
- celková kvalita vypracovania,
- ústny prejav pri prezentácii.

Účtovníctvo

Pri každom hodnotení tematického celku používame všeobecné kritériá a klasifikáciu podľa zásad metodického usmernenia MŠ SR č. 21/2011 – R zo dňa 1. mája 2011 a pravidiel uvedené v tomto ŠkVP v kapitole 10.1.

- ústna forma (zohľadniť aktivitu; hodnotenie známkou)
- písomnými testami (hodnotenie skórovaním)
- hodnotením výstupov zadaní a projektov.

Hodnotí sa vzťah k práci, pracovnému kolektívu a praktickým činnostiam, osvojenie praktických zručností a návykov, ovládania účelných spôsobov práce, využívanie získaných teoretických vedomostí v praktických činnostiach, aktivita, samostatnosť, tvorivosť, iniciatíva v praktických činnostiach, kvalita výsledkov činnosti, organizácia vlastnej práce a pracoviska, udržiavanie poriadku na pracovisku, dodržiavanie predpisov a bezpečnosti a ochrane zdravia pri práci, starostlivosť o životné prostredie, hospodárne využívanie surovín, materiálov a energie.

Pri hodnotení vzdelávacích výstupov sa budú používať nasledovné všeobecné kritériá hodnotenia:

Školské práce, didaktické testy, cieľové otázky pre skupinové práce a písomné cvičenia, projekty a zadania pripravuje vyučujúci v rámci tematických tém.

Kritériá hodnotenia sú súčasťou didaktického testu. Žiaci sú s nimi oboznámení pred absolvovaním didaktického testu. Hodnotiacu škálu si volí vyučujúci nasledovne:

Test:

100% - 90,1% - výborný
90% - 80,1% - chváľitebný
80% - 70,1% - dobrý
70% - 60,1% - dostatočný
60% - 0% - nedostatočný

Ústna odpoveď: (ako podiel zo všetkých zodpovedaných otázok k položeným otázkam):

100% - 90,1% - výborný
90% - 75,1% - chváľitebný
75% - 60,1% - dobrý
60% - 45,1% - dostatočný
45% - 0% - nedostatočný

Zadania súvislých príkladov:

Hodnotí sa:

- správnosť a presnosť pri riešení úloh,
- schopnosť samostatného úsudku,
- schopnosť výstižná formulácia s využitím odbornej terminológie,
- celková kvalita vypracovania a prehľadnosť.

Manažment

Pri každom hodnotení tematického celku používame všeobecné kritériá a klasifikáciu podľa zásad metodického usmernenia MŠ SR č. 21/2011 – R zo dňa 1. mája 2011 a pravidiel uvedené v tomto ŠkVP v kapitole 10.1.

- ústna forma (zohľadniť aktivitu; hodnotenie známku)
- písomnými testami (hodnotenie skórovaním)
- hodnotením výstupov zadaní a projektov

Školské práce, didaktické testy, cieľové otázky pre skupinové práce a písomné cvičenia, projekty a zadania pripravuje vyučujúci v rámci tematických tém.

Po ukončení tematického celku pripraví súborný didaktický test na overenie komplexných vedomostí a zručností žiakov. Otázky v didaktickom teste nesmú neprevyšovať stanovenú úroveň vzdelávacích výstupov v jednotlivých tematických celkoch. Školská práca sa píše na jednej vyučovacej hodine a opravuje sa tiež na jednej vyučovacej hodine. Oprava sa využije na individuálne vysvetlenie a precvičovanie javov, ktoré si podľa výsledkov zasluhujú pozornosť.

Kritériá hodnotenia sú súčasťou didaktického testu. Žiaci sú s nimi oboznámení pred absolvovaním didaktického testu. Hodnotiacu škálu si volí vyučujúci nasledovne:

Test:

100% - 90,1% - výborný
90% - 80,1% - chváľitebný
80% - 70,1% - dobrý
70% - 60,1% - dostatočný
60% - 0% - nedostatočný

Ústna odpoveď (ako podiel zo všetkých zodpovedaných otázok k položeným otázkam):

100% - 90,1% - výborný
90% - 75,1% - chváľitebný
75% - 60,1% - dobrý
60% - 45,1% - dostatočný

45% - 0% - nedostatočný

Projekty a zadania:

Hodnotí sa:

- správnosť a presnosť pri riešení úloh,
- schopnosť samostatného úsudku,
- schopnosť výstižná formulácia s využitím odbornej terminológie,
- celková kvalita vypracovania,
- ústny prejav pri prezentácii.

Marketing

Pri každom hodnotení tematického celku používame všeobecné kritériá a klasifikáciu podľa zásad metodického usmernenia MŠ SR č. 21/2011 – R zo dňa 1. mája 2011 a pravidiel uvedené v tomto ŠkVP v kapitole 10.1.

- ústna forma (zohľadniť aktivitu; hodnotenie známku)
- písomnými testami (hodnotenie skórovaním)
- hodnotením výstupov zadaní a projektov

Školské práce, didaktické testy, cieľové otázky pre skupinovú prácu a písomné cvičenia, projekty a zadania pripravuje vyučujúci v rámci tematických tém.

Po ukončení tematického celku pripraví súborný didaktický test na overenie komplexných vedomostí a zručností žiakov. Otázky v didaktickom teste nesmú neprevyšovať stanovenú úroveň vzdelávacích výstupov v jednotlivých tematických celkoch. Školská práca sa píše na jednej vyučovacej hodine a opravuje sa tiež na jednej vyučovacej hodine. Oprava sa využije na individuálne vysvetlenie a precvičovanie javov, ktoré si podľa výsledkov zasluhujú pozornosť.

Kritériá hodnotenia sú súčasťou didaktického testu. Žiaci sú s nimi oboznámení pred absolvovaním didaktického testu. Hodnotiacu škálu si volí vyučujúci nasledovne:

Test :	100 % - 90,1 % - 1
	90 % - 80,1 % - 2
	80 % - 70,1 % - 3
	70 % - 60,1 % - 4
	60 % - 0% - 5

Ústna odpoveď (ako podiel zo všetkých zodpovedaných otázok k položeným otázkam):

1 – výborný	100 - 90,1 %
2 – chváľitebný	90 - 75,1 %
3 – dobrý	75 - 60,1 %
4 - dostatočný	60 - 45,1 %
5 – nedostatočný	45 - 0 %

Projekty a zadania:

Hodnotí sa:

- správnosť a presnosť pri riešení úloh,
- schopnosť samostatného úsudku,
- schopnosť výstižná formulácia s využitím odbornej terminológie,
- celková kvalita vypracovania,
- ústny prejav pri prezentácii.

Administratíva a korešpondencia

Nasledujúce **pravidlá** sú **platné pre celé obdobie vzdelávania žiaka** a sú v súlade so spoločenskými výchovnými a vzdelávacími stratégiami na úrovni školy:

1. Hodnotenie zameriavame a formulujeme pozitívne.
2. Hodnotíme podľa miery splnenia (úspešnosti) daných kritérií.
3. Klasifikuje sa iba preberané a upevnené učivo.
4. Používame platnú klasifikačnú stupnicu.
5. V predmete, v ktorom vyučujú viacerí učitelia, je výsledný stupeň klasifikácie stanovený po vzájomnej dohode.
6. Písomné práce oznamujeme žiakom vopred.
7. Žiakov učíme pracovať aj s chybou.
8. Podklady pre klasifikáciu výsledkov žiaka získavame najmä sledovaním stupňa rozvoja predpokladov a talentu žiakov, sledovaním jeho výkonov, pripravenosti na vyučovanie, rozhovormi so žiakmi a konzultáciou s ostatnými učiteľmi.
9. Žiak by mal byť z predmetu s hodinovou dotáciou vyskúšaný minimálne 2 krát, s vyššou dotáciou minimálne 3 krát za polrok.
10. Stupeň prospechu sa neurčuje na základe priemeru známok. Musí sa prihliadať na váhu jednotlivých známok, zodpovednosť, snahu, iniciatívu, ochotu a schopnosť žiaka spolupracovať.
11. Je potrebné použiť rôzne druhy skúšok – písomné, ústne, didaktický test.
12. V každom polroku daného vyučovacieho roku, je nutné overiť vedomosti a zručnosti aj formou testu, ktorý by mal obsahovať aspoň 15 testových úloh.
13. V teste je potrebné sa vyhnúť tomu, aby obsahoval iba jeden typ úloh (napr. len s výberom odpovede).
14. Test klasifikujeme nasledovne:

1 – výborný.....	100 – 90,1 %
2 – chváľitebný.....	90 – 80,1 %
3 – dobrý.....	80 – 70,1 %
4 – dostatočný.....	70 – 60,1 %
5 – nedostatočný.....	60 – 0 %

Podnikanie a drobné podnikanie

Pri každom hodnotení tematického celku používame všeobecné kritériá a klasifikáciu podľa zásad metodického usmernenia MŠ SR č. 21/2011 – R zo dňa 1. mája 2011 a pravidiel uvedené v tomto ŠkVP v kapitole 10.1.

- ústna forma (zohľadniť aktivitu; hodnotenie známkou)
- písomnými testami (hodnotenie skórovaním)
- hodnotením výstupov zadaní a projektov.

Hodnotí sa vzťah k práci, pracovnému kolektívu a praktickým činnostiam, osvojenie praktických zručností a návykov, ovládania účelných spôsobov práce, využívanie získaných teoretických vedomostí v praktických činnostiach, aktivita, samostatnosť, tvorivosť, iniciatíva v praktických činnostiach, kvalita výsledkov činnosti, organizácia vlastnej práce a pracoviska, udržiavanie poriadku na pracovisku, dodržiavanie predpisov a bezpečnosti a ochrane zdravia pri práci, starostlivosť o životné prostredie, hospodárne využívanie surovín, materiálov a energie.

Pri hodnotení vzdelávacích výstupov sa budú používať nasledovné všeobecné kritériá hodnotenia:

Školské práce, didaktické testy, cieľové otázky pre skupinovú prácu a písomné cvičenia, projekty a zadané pripravuje vyučujúci v rámci tematických tém.

Kritériá hodnotenia sú súčasťou didaktického testu. Žiaci sú s nimi oboznámení pred absolvovaním didaktického testu. Hodnotiacu škálu si volí vyučujúci nasledovne:

Test:

100% - 90,1% - 1
90% - 80,1% - 2
80% - 70,1% - 3

70% - 60,1% - 4
60% - 0% - 5

Ústna odpoveď:

100% - 90,1% - 1
90% - 75,1% - 2
75% - 60,1% - 3
60% - 45,1% - 4
45% - 0% - 5

Projekty a zadania:

Hodnotí sa:

- správnosť a presnosť pri riešení úloh,
- schopnosť samostatného úsudku,
- schopnosť výstižná formulácia s využitím odbornej terminológie,
- celková kvalita vypracovania,
- ústny prejav pri prezentácii.

Finančná gramotnosť

Pri každom hodnotení tematického celku používame všeobecné kritériá a klasifikáciu podľa zásad metodického usmernenia MŠ SR č. 21/2011 – R zo dňa 1. mája 2011 a pravidiel uvedené v tomto ŠkVP v kapitole 10.1.

- ústna forma (zohľadniť aktivitu; hodnotenie známku)
- písomnými testami (hodnotenie skórovaním)
- hodnotením výstupov zadaní a projektov.

Hodnotí sa vzťah k práci, pracovnému kolektívu a praktickým činnostiam, osvojenie praktických zručností a návykov, ovládania účelných spôsobov práce, využívanie získaných teoretických vedomostí v praktických činnostiach, aktivita, samostatnosť, tvorivosť, iniciatíva v praktických činnostiach, kvalita výsledkov činnosti, organizácia vlastnej práce a pracoviska, udržiavanie poriadku na pracovisku, dodržiavanie predpisov a bezpečnosti a ochrane zdravia pri práci, starostlivosť o životné prostredie, hospodárne využívanie surovín, materiálov a energie.

Pri hodnotení vzdelávacích výstupov sa budú používať nasledovné všeobecné kritériá hodnotenia:

Školské práce, didaktické testy, cieľové otázky pre skupinovú prácu a písomné cvičenia, projekty a zadania pripravuje vyučujúci v rámci tematických tém.

Kritériá hodnotenia sú súčasťou didaktického testu. Žiaci sú s nimi oboznámení pred absolvovaním didaktického testu. Hodnotiacu škálu si volí vyučujúci nasledovne:

Test:

100% - 90,1% - 1
90% - 80,1% - 2
80% - 70,1% - 3
70% - 60,1% - 4
60% - 0% - 5

Ústna odpoveď:

100% - 90,1% - 1
90% - 75,1% - 2
75% - 60,1% - 3
60% - 45,1% - 4
45% - 0% - 5

Projekty a zadania:

Hodnotí sa:

- správnosť a presnosť pri riešení úloh,
- schopnosť samostatného úsudku,
- schopnosť výstižná formulácia s využitím odbornej terminológie,
- celková kvalita vypracovania,
- ústny prejav pri prezentácii.

Právo v podnikaní

Nasledujúce **pravidlá** sú **platné pre celé obdobie vzdelávania žiaka** a sú v súlade so spoločenskými výchovnými a vzdelávacími stratégiami na úrovni školy:

1. Hodnotenie zameriavame a formulujeme pozitívne.
2. Hodnotíme podľa miery splnenia (úspešnosti) daných kritérií.
3. Klasifikuje sa iba preberané a upevnené učivo.
4. Používame platnú klasifikačnú stupnicu.
5. V predmete, v ktorom vyučujú viacerí učitelia, je výsledný stupeň klasifikácie stanovený po vzájomnej dohode.
6. Písomné práce oznamujeme žiakom vopred.
7. Žiakov učíme pracovať aj s chybou.
8. Podklady pre klasifikáciu výsledkov žiaka získavame najmä sledovaním stupňa rozvoja predpokladov a talentu žiakov, sledovaním jeho výkonov, pripravenosti na vyučovanie, rozhovormi so žiakmi a konzultáciou s ostatnými učiteľmi.
9. Žiak by mal byť z predmetu s hodinovou dotáciou vyskúšaný minimálne 2 krát za rok
10. Stupeň prospechu sa neurčuje na základe priemeru známok. Musí sa prihliadať na váhu jednotlivých známok, zodpovednosť, snahu, iniciatívu, ochotu a schopnosť žiaka spolupracovať.
11. Je potrebné použiť rôzne druhy skúšok – písomné, ústne, praktické, projektové, a didaktický test.
12. V každom polroku daného vyučovacieho roku, je nutné overiť vedomosti a zručnosti aj formou testu, ktorý by mal obsahovať aspoň 15 testových úloh.
13. V teste je potrebné sa vyhnúť tomu, aby obsahoval iba jeden typ úloh (napr. len s výberom odpovede).
14. Test, ústnu odpoveď a projekty a zadania klasifikujeme nasledovne:

1 – výborný.....	100% – 90,1 %
2 – chválibný.....	90% – 80,1 %
3 – dobrý.....	80% – 70,1 %
4 – dostatočný.....	70% – 60,1 %
5 – nedostatočný.....	60% – 0 %

Ústna odpoveď:

100% - 90%	- 1
89% - 80%	- 2
79% - 70%	- 3
69% - 60%	- 4
59% - 0%	- 5

Projekty a zadania:

Hodnotí sa:

- správnosť a presnosť pri riešení úloh,
- schopnosť samostatného úsudku,
- schopnosť výstižná formulácia s využitím odbornej terminológie,
- celková kvalita vypracovania,
- ústny prejav pri prezentácii.

Aplikovaná informatika

Pri každom hodnotení tematického celku používame všeobecné kritériá a klasifikáciu podľa zásad metodického usmernenia MŠ SR č. 21/2011 – R zo dňa 1. mája 2011.

Metódy hodnotenia:

- projekty

Po ukončení tematického celku v danom vyučovacom predmete pripraví vyučujúci zadania projektov na overenie vedomostí a zručností žiakov. Úlohy v projektoch nesmú prevýšiť stanovenú úroveň vzdelávacích výstupov v jednotlivých tematických celkoch. Žiaci sú oboznámení s kritériami hodnotenia pred realizáciou projektu. Žiak má možnosť konzultovať svoje zadanie.

Projekty a zadania:

Hodnotí sa:

- správnosť a presnosť pri riešení úloh,
- schopnosť samostatného úsudku,
- schopnosť výstižná formulácia s využitím odbornej terminológie,
- celková kvalita vypracovania a prehľadnosť
- ústny prejav pri prezentácii.

Komunikačné zručnosti

Pri každom hodnotení tematického celku používame všeobecné kritériá a klasifikáciu uvedenú v tomto ŠkVP (pre jednotlivcov, skupinu, pre ústne a písomné práce). Príprava didaktických testov, cieľových otázok pre skupinové práce, písomné cvičenia a frontálne skúšanie pripravuje vyučujúci v rámci tematických listov.

Po ukončení posledného tematického celku v danom vyučovacom predmete pripraví vyučujúci súborný didaktický test na overenie komplexných vedomostí a zručností žiakov. Otázky v didaktickom teste nesmú prevýšiť stanovenú úroveň vzdelávacích výstupov v jednotlivých tematických celkoch. Kritériá hodnotenia musia byť súčasťou didaktického testu. Žiaci budú s nimi oboznámení až po absolvovaní didaktického testu. Hodnotiacu škálu si volí vyučujúci. Žiak má možnosť didaktický test opakovať, ak bol v prvom didaktickom teste neúspešný. Termín opakovania didaktického testu sa dohodne medzi skúšajúcim a žiakom. Výsledky didaktického testu sú významnou súčasťou sumatívneho hodnotenia a uchováva sa počas doby štúdia žiaka.

Hodnotíme nasledovné:

- **Prácu v škole:** pripravenosť na vyučovanie, aktívne zapojenie sa do výučby, prezentácia vedomostí, zručností a kompetencií.
- **Vzdelávacie výstupy:** podľa kritérií hodnotenia
- **Domácu prípravu:** formálne a podľa kritérií hodnotenia.
- **Práce žiakov:** didaktické testy, písomné práce, úlohy, eseje, cvičenia, praktické cvičenia, prezentácie, súťaže, hry, simulácie a pod.
- **Správanie:** v škole, na verejnosti, spoločenských aktivitách, odbornom výcviku, súťažiach, výstavách a pod.

Obdobie hodnotenia:

- **Denne.**
- **Štvrťročne.**
- **Polročne.**
- **Ročne.**

Pri každom hodnotení tematického celku používame všeobecné kritériá a klasifikáciu podľa zásad metodického usmernenia MŠ SR č. 21/2011 – R zo dňa 1. mája 2011 a pravidiel uvedené v tomto ŠkVP v kapitole 10.1.

- ústna forma (zohľadniť aktivitu; hodnotenie známku)
- písomnými testami (hodnotenie skórovaním)

Školské práce, didaktické testy, cieľové otázky pre skupinové práce a písomné cvičenia, projekty a zadania pripravuje vyučujúci v rámci tematických tém. Po ukončení tematického celku pripraví súborný didaktický test na overenie komplexných vedomostí a zručností žiakov. Otázky v didaktickom teste nesmú neprevyšovať stanovenú úroveň vzdelávacích výstupov v jednotlivých tematických celkoch. Školská práca sa píše na jednej vyučovacej hodine a opravuje sa tiež na jednej vyučovacej

hodine. Oprava sa využije na individuálne vysvetlenie a precvičovanie javov, ktoré si podľa výsledkov zasluhujú pozornosť.

Kritériá hodnotenia sú súčasťou didaktického testu. Žiaci sú s nimi oboznámení pred absolvovaním didaktického testu. Hodnotiacu škálu si volí vyučujúci nasledovne:

Test:

- 100% - 90,1% -výborný
- 90% - 80,1% -chválitebný
- 80% - 70,1% -dobrý
- 70% - 60,1% - dostatočný
- 60% - 0% - nedostatočný

Cvičná firma – praktikum

Nasledujúce **pravidlá** sú **platné pre celé obdobie vzdelávania žiaka** a sú v súlade so spoločenskými výchovnými a vzdelávacími stratégiami na úrovni školy:

1. Hodnotenie zameriavame a formulujeme pozitívne.
2. Hodnotíme podľa miery splnenia (úspešnosti) daných kritérií.
3. Klasifikuje sa iba preberané a upevnené učivo.
4. Používame platnú klasifikačnú stupnicu.
5. V predmete, v ktorom vyučujú viacerí učitelia, je výsledný stupeň klasifikácie stanovený po vzájomnej dohode.
6. Písomné práce oznamujeme žiakom vopred.
7. Žiakov učíme pracovať aj s chybou.
8. Podklady pre klasifikáciu výsledkov žiaka získavame najmä sledovaním stupňa rozvoja predpokladov a talentu žiakov, sledovaním jeho výkonov, pripravenosti na vyučovanie, rozhovormi so žiakmi a konzultáciou s ostatnými učiteľmi.
9. Žiak by mal byť z predmetu s hodinovou dotáciou vyskúšaný minimálne 2 krát, s vyššou dotáciou minimálne 3 krát za polrok.
10. Stupeň prospechu sa neurčuje na základe priemeru známok. Musí sa prihliadať na váhu jednotlivých známok, zodpovednosť, snahu, iniciatívu, ochotu a schopnosť žiaka spolupracovať.
11. Je potrebné použiť rôzne druhy skúšok – písomné, ústne, grafické, praktické, projekty a zadania, skupinové práce. Projekty a zadania pripravuje vyučujúci v súlade jednotlivými témami.

Hodnotí sa vzťah k práci, pracovnému kolektívu a praktickým činnostiam, osvojenie praktických zručností a návykov, ovládania účelných spôsobov práce, využívanie získaných teoretických vedomostí v praktických činnostiach, aktivita, samostatnosť, tvorivosť, iniciatíva v praktických činnostiach, kvalita výsledkov činnosti, organizácia vlastnej práce a pracoviska, udržiavanie poriadku na pracovisku, dodržiavanie predpisov a bezpečnosti a ochrane zdravia pri práci, starostlivosť o životné prostredie, hospodárne využívanie surovín, materiálov a energie.

Ústna odpoveď:

- 100% - 90,1% - 1
- 90% - 75,1% - 2
- 75% - 60,1% - 3
- 60% - 45,1% - 4
- 45% - 0% - 5

Projekty a zadania:

Hodnotí sa:

- správnosť a presnosť pri riešení úloh,
- schopnosť samostatného úsudku,
- schopnosť výstižná formulácia s využitím odbornej terminológie,
- celková kvalita vypracovania,

- ústny prejav pri prezentácii.

Odborná prax

Pri hodnotení správ z odbornej praxe používame všeobecné kritériá a klasifikáciu uvedenú v tomto ŠkVP v kapitole 10 (pre jednotlivcov, skupinu, pre ústne, písomné práce a praktické práce).

Pri každom hodnotení používame všeobecné kritériá a klasifikáciu podľa zásad metodického usmernenia MŠ SR č. 21/2011 – R zo dňa 1. mája 2011 a pravidiel uvedených v tomto ŠkVP v kapitole 10.1.

- hodnotením výstupov správ z odbornej praxe

Správa z odbornej praxe:

Hodnotí sa:

- správnosť a presnosť pri riešení úloh,
- schopnosť samostatného úsudku,
- schopnosť výstižná formulácia s využitím odbornej terminológie,
- celková kvalita vypracovania a prehľadnosť.

Konverzácia v anglickom jazyku

Nasledujúce pravidlá sú platné pre celé obdobie vzdelávania žiaka a sú v súlade so spoločenskými výchovnými a vzdelávacími stratégiami na úrovni školy:

1. Hodnotenie zameriavame a formulujeme pozitívne.
2. Hodnotíme podľa miery splnenia (úspešnosti) daných kritérií.
3. Klasifikuje sa iba preberané a upevnené učivo.
4. Používame platnú klasifikačnú stupnicu.
5. V predmete, v ktorom vyučujú viacerí učitelia, je výsledný stupeň klasifikácie stanovený po vzájomnej dohode.
6. Písomné práce oznamujeme žiakom vopred.
7. Žiakov učíme pracovať aj s chybou.
8. Podklady pre klasifikáciu výsledkov žiaka získavame najmä sledovaním stupňa rozvoja predpokladov a talentu žiakov, sledovaním jeho výkonov, pripravenosti na vyučovanie, rozhovormi so žiakmi a konzultáciou s ostatnými učiteľmi.
9. Žiak by mal byť z predmetu s hodinovou dotáciou vyskúšaný minimálne 2 krát, s vyššou dotáciou minimálne 3 krát za polrok.
10. Stupeň prospechu sa neurčuje na základe priemeru známok. Musí sa prihliadať na váhu jednotlivých známok, zodpovednosť, snahu, iniciatívu, ochotu a schopnosť žiaka spolupracovať.
11. Je potrebné použiť rôzne druhy skúšok – písomné, ústne, grafické, praktické, projektové, pohybové a didaktický test.
12. V každom polroku daného vyučovacieho roku, je nutné overiť vedomosti a zručnosti aj formou testu, ktorý by mal obsahovať aspoň 15 testových úloh.
13. V teste je potrebné sa vyhnúť tomu, aby obsahoval iba jeden typ úloh (napr. len s výberom odpovede).
14. Test klasifikujeme nasledovne:

1 – výborný.....	100 – 90,1 %
2 – chváľitebný.....	90 – 80,1 %
3 – dobrý.....	80 – 70,1 %
4 – dostatočný.....	70 – 60,1 %
5 – nedostatočný.....	60 – 0 %



Po ukončení štúdia hodnotíme všetky **očakávané vzdelávacie výstupy**, ktoré sú formulované výkonovými štandardmi v kompetenčnom profile absolventa nášho školského vzdelávacieho programu Podnikanie v remeslách a službách **formou maturitnej skúšky**. Cieľom maturitnej skúšky je overenie komplexných vedomostí a zručností, ako sú žiaci pripravení používať nadobudnuté kompetencie pri výkone povolání a odborných činností na ktoré sa pripravujú. Maturitná skúška je zásadným vzdelávacím výstupom sumatívneho hodnotenia našich absolventov. Vykonaním MS získajú naši absolventi na jednej strane odbornú kvalifikáciu a kompetenciu vykonávať pracovné činnosti v danom povolání a na druhej strane majú možnosť ďalšieho vzdelávania na vyššom stupni. Získané maturitné vysvedčenie a dodatok k maturitnému vysvedčeniu potvrdzuje v plnom rozsahu ich dosiahnuté kompetencie – odbornú kvalifikáciu.

MS pozostáva z týchto častí v nasledujúcom poradí:

- písomná časť,
- praktická časť,
- ústna časť.

Jednotlivé časti maturitnej skúšky (MS) budú vychádzať z kompetencií schváleného školského vzdelávacieho programu, pričom ich obsah bude koncipovaný tak, aby žiak mal možnosť preukázať naplnenie kritérií hodnotenia.

V písomnej, praktickej a ústnej časti MS sa overujú vedomosti žiaka vo vyžrebovanej téme.

Cieľom písomnej časti MS je overiť úroveň teoretických vedomostí a poznatkov vychádzajúcich z cieľových požiadaviek štátneho vzdelávacieho programu.

Cieľom praktickej časti MS je overiť úroveň osvojených zručností a spôsobilostí žiakov a ich schopností využiť získané teoretické poznatky a vedomosti pri riešení konkrétnych praktických úloh komplexného charakteru.

Cieľom ústnej časti MS je overiť úroveň teoretických vedomostí a poznatkov.

MS pozostáva z komplexných tém s aplikáciou na študijný odbor 6403 L podnikanie v remeslách a službách. Podrobnosti o MS sú upravené platnými predpismi MŠVVaŠ SR.

Témy maturitnej skúšky

Témy MS pripravujú predmetové komisie. Ich príprava sa bude riadiť platnými predpismi o maturitnej skúške. Pri MS sledujeme nielen schopnosť žiaka využívať medzipredmetové vzťahy vo všeobecnej a odbornej zložke vzdelávania, ale aj úroveň jeho ústneho prejavu a to z jazykovej stránky a stránky správneho uplatňovania odbornej terminológie na **základe kritériálneho hodnotenia výkonov**.

Bude formulovaná v podobe konkrétnej úlohy/činnosti. Má svoju profilovú a aplikačnú časť. Profilová časť témy MS sa orientuje na stanovenie prioritných výkonov, ktoré sú určené v rámci profilových predmetov. Aplikačná časť MS uvádza všetky dôležité väzby a súvislosti, ktoré dopĺňajú profilovú časť. Každá profilová a aplikačná časť MS má svoje podtémy, ktoré sú koncipované tak, aby absolvent mal možnosť v plnom rozsahu pochopiť komplexnosť témy a preukázať naplnenie všetkých výkonov v rámci danej témy. Naša škola bude uplatňovať pri tvorbe tém na maturitnú skúšku nasledujúce pravidlá:

Každá téma má:

- vychádzať z výkonových štandardov kompetenčného profilu absolventa študijného odboru 6403 L podnikanie v remeslách a službách,
- uplatňovať hľadisko akumulácie vedomostí viacerých odborných predmetov obsahovo príbuzných,
- vychádzať z rozsiahlejších tematických celkov viacerých odborných predmetov (komplexnosť obsahu vzdelávania),
- umožniť a podporiť využitie všetkých podporných učebných zdrojov (pomôcky, písomné materiály, informácie a údaje, atď.) pre splnenie danej témy,
- umožniť preverenie schopnosti žiaka využívať vedomosti a intelektuálne schopnosti získané počas štúdia na posúdenie konkrétneho odborného problému, ktorý je daný v téme MS,

- dodržiavať pravidlo zrozumiteľnosti, konzistentnosti a komplexnosti tak, aby náročnosť, vecný a časový rozsah tém boli pre žiaka optimálne, primerané a zvládnuteľné na danom stupni vzdelania,
- svoje podtémy a ich formulácia musí byť jasná, jednoznačná, v logickom slede od riešenia jednoduchého problému k zložitejšiemu javu v závislosti od problému alebo situácie, ktoré sa majú v téme MS riešiť. Podtémy sú aplikačného charakteru a dopĺňajú informácie, ktoré žiak v priebehu štúdia odborných a všeobecnovzdelávacích predmetov daného študijného odboru získal.

Hodnotenie vzdelávacích výstupov bude založené na kritériách hodnotenia.

Pre hodnotenie ústneho prejavu na maturitnej skúške sú stanovené nasledovné všeobecné kritériá:

Stupeň hodnotenia	Kritériá hodnotenia ústneho prejavu (prezentácia prejavu)
Výborný	Kontaktoval sa s poslucháčmi. Rečníkovi bolo dobre rozumieť. Hlavná myšlienka bola po celú dobu jasná. Príklady boli presvedčivé a dobre zvolené. Slovná zásoba bola výrazovo bohatá. Nevyskytovali sa žiadne jazykové chyby ani chyba v stavbe vety. Dĺžka prejavu bola primeraná a mala spád. Prejav bol výzvou k diskusii.
Chváľitebný	Kontaktoval sa s poslucháčmi. Rečníkovi bolo dobre rozumieť. Hlavná myšlienka bola po celú dobu jasná. Príklady boli presvedčivé a dobre zvolené. Slovná zásoba bola výrazovo bohatá. Nevyskytovali sa žiadne jazykové chyby ani chyba v stavbe vety. Dĺžka prejavu bola primeraná a mala spád. Prejav mohol byť výzvou k diskusii.
Dobrý	Čiastočne sa kontaktoval s poslucháčmi. Rečníkovi bolo niekedy zle rozumieť. Prejav nemal výraznú hlavnú myšlienku. Príklady boli uplatnenie iba niekedy. Slovná zásoba bola postačujúca. Vyskytovali sa jazykové chyby a chyby v stavbe vety. Dĺžka prejavu bola primeraná. Prejav nebol výzvou k diskusii.
Dostatočný	Minimálne sa kontaktoval s poslucháčmi. Rečníkovi bolo zle rozumieť. Prejav nebol presvedčivý. Ústny prejav bol zle štruktúrovaný, hlavná myšlienka bola nevýrazná. Príklady boli nefunkčné. Slovná zásoba bola malá. Vyskytovali sa časté chyby v jazyku a chyby v stavbe vety. Dĺžka prejavu nezodpovedala téme.
Nedostatočný	Chýbal kontakt s poslucháčmi. Rečníkovi nebolo vôbec rozumieť. Prejav nebol presvedčivý ani zaujímavý. Chýbala hlavná myšlienka. Chýbali príklady. Slovná zásoba bola veľmi malá. Vyskytovali sa veľmi časté chyby v jazyku, stavba vety nebola správna. Dĺžka prejavu bola veľmi dlhá/krátka, zmysel vystúpenia nebol jasný.

Pre hodnotenie výsledkov vzdelávania na maturitnej skúške sú stanovené nasledovné všeobecné kritériá:

Stupeň hodnotenia	Výborný	Chváľitebný	Dobrý	Dostatočný	Nedostatočný
Kritériá hodnotenia					
Porozumenie téme	Porozumel téme dobre	V podstate porozumel	Porozumel s nedostatkami	Porozumel so závažnými nedostatkami	Neporozumel téme
Používanie odbornej	Používal samostatne	Používal s malou pomocou	Vyžadoval si pomoc	Robil zásadné chyby	Neovládal

terminológia					
Samostatnosť prejavu	Vyjadroval sa výstižne, súvisle a správne	Vyjadroval sa celkom výstižne a súvisle	Vyjadroval sa nepresne, niekedy nesúvisle, s chybami	Vyjadroval sa s problémami, nesúvisle, s chybami	Nedokázal sa vyjadriť ani s pomocou skúšajúceho
Schopnosť aplikácie	Správne a samostatne aplikoval	Celkom správne a samostatne aplikoval	Aplikoval nepresne, s problémami a s pomocou skúšajúceho	Aplikoval veľmi nepresne, s problémami a zásadnými chybami	Nedokázal aplikovať
Správnosť a vecnosť odpovede	Bol samostatný, tvorivý, pohotový, pochopil súvislosti	Bol celkom samostatný, tvorivý a pohotový	Bol menej samostatný, nekomplexný a málo pohotový	Bol nesamostatný, často vykazoval chyby, nechápal súvislosti	Bol nesamostatný, ťažkopádny, vykazoval zásadné chyby
Pochopenie úlohy	Porozumel úlohe úplne	V podstate porozumel	Porozumel s nedostatkami	Porozumel so závažnými nedostatkami	Neporozumel úlohe
Analýza úlohy	Správne, samostatne interpretoval a rozobral úlohu	Celkom správne a samostatne interpretoval a rozobral úlohu	Nepresne a menej samostatne interpretoval a rozobral úlohu	Bol nesamostatný, málo pohotový pri interpretácii	Nedokázal analyzovať úlohy
Voľba postupu	Zvolil správny a efektívny postup	V podstate zvolil správny postup	Zvolil postup s problémami	Zvolil postup s problémami a s pomocou skúšajúceho	Nezvolil správny postup ani s pomocou skúšajúceho
Voľba a použitie pomôcok, špeciálnych zariadení, prístrojov, materiálov	Zvolil správny výber	V podstate zvolil správny výber	Zvolil výber s problémami	Zvolil výber s problémami a s pomocou skúšajúceho	Nezvolil správny výber ani s pomocou skúšajúceho
Organizácia práce	Zvolil veľmi správnu organizáciu	V podstate zvolil dobrú organizáciu	Zvolil organizáciu s problémami	Zvolil organizáciu s problémami a s pomocou skúšajúceho	Nezvládol organizáciu
Dodržiavanie zásad bezpečnosti a ochrany zdravia	Dodržiaval presne všetky predpisy	V podstate dodržiaval všetky predpisy	Dodržiaval predpisy s veľkými problémami	Dodržiaval iba veľmi málo predpisov	Nedodržiaval predpisy
Ochrana životného prostredia	Správny pohľad na životné prostredie, koncentruje pozornosť človeka na reálne environmentálne situácie	Celkom správny pohľad na životné prostredie, čiastočne koncentruje pozornosť človeka na reálne environmentálne situácie	Nepresný pohľad na životné prostredie, nepresne koncentruje pozornosť človeka na reálne environmentálne situácie	Veľmi nepresný pohľad na životné prostredie, s problémami koncentruje pozornosť človeka na reálne environmentálne situácie	Nevedel sa vyjadriť k ochrane životného prostredia, neovládala problematiku
Výsledok práce	Pripravil kvalitný produkt/činnosť	V podstate pripravil kvalitný produkt/činnosť	Pripravil produkt/činnosť s nízkou kvalitou	Pripravil produkt/činnosť s veľmi nízkou kvalitou	Pripravil nepodarok
Odborná úroveň projektu	Zvolil veľmi správnu úroveň, kvalitu projektu, zrozumiteľnosť a logickú nadväznosť postupov	V podstate zvolil správnu úroveň, kvalitu projektu, zrozumiteľnosť a logickú nadväznosť postupov	S problémami zvolil úroveň, kvalitu projektu, menej zrozumiteľnú a menej logickú nadväznosť postupov	Nesprávna úroveň, kvalita projektu, menej zrozumiteľnú a menej logickú nadväznosť postupov	Nesprávne úroveň a kvalita projektu, nezrozumiteľná a nelogická nadväznosť postupov
Grafická úroveň projektu	Zvolil správnu kvalitu výstupu a grafickú úroveň	V podstate zvolil správnu kvalitu výstupu a grafickú úroveň	S problémami zvolil kvalitu výstupu a grafickú úroveň	Nesprávne zvolil kvalitu výstupu a grafickú úroveň, nekomunikuje s témou projektu.	Nezvládol kvalitu výstupu, nesprávna grafická úroveň
Vlastná obhajoba autora - úroveň prezentácie	Prezentoval vlastný projekt plynule bez prestávok, zachoval logický postup a živý sled	Usporiadal prezentáciu v podstate dobre, v podstate zachoval logický postup a živý sled len s pár nevhodnými prechodmi	Ovládol obsah, materiál, ale prezentáciu usporiadal slabo, vzniklo mnoho nevhodných prechodov alebo „hluchých miest“	Ovládol obsah, materiál, ktorý prezentoval, ale prednášal ho s častým váhaním a chybami, veľkými prestávkami	Váhal počas celej prezentácie, jeho znalosť obsahu, materiálu bola pochybná
Používanie	Používal	Používal s malou	Vyžadoval si	Robil zásadné	Neovládala

odbornej terminológie	samostatne	pomocou	pomoc	chyby	
Využitie odbornej literatúry	Využil odbornú literatúru, časté odkazy a odvolávky na autorov, rovnaká technika citovania	V podstate využil odbornú literatúru, menej odkazov a odvolávok na autorov, rovnaká technika citovania	Čiastočne využil odbornú literatúru, málo odkazov a odvolávok na autorov, nerovnaká technika citovania	Veľmi málo využil odbornú literatúru, žiadne odkazy a odvolávky na autorov, technika citovania zlá	Nevyužil odbornú literatúru, žiadne odkazy a odvolávky na autorov, žiadna technika citovania

Materiálne a priestorové podmienky pre vykonanie maturitnej skúšky

Budú konkretizované v rámci prípravy tém pre maturitné skúšky. Budú v súlade so štandardom, ktorý predpisuje ŠVP a doplnený podľa podmienok a špecifik študijného odboru 6403 L podnikanie v remeslách a službách.

 **Klasifikácia** je výsledkom komplexného hodnotenia vedomostí, zručností a návykov žiaka. Základom na pridelenie klasifikačného stupňa sú známky, čiže zaradenie žiaka alebo jeho výkonu do niektorej výkonnostnej skupiny. Vymedzenie klasifikačných stupňov sa opiera o hodnotenie podľa výkonových kritérií.

Stupne prospechu a celkový prospech

Prospech žiaka je v jednotlivých vyučovacích predmetoch klasifikovaný týmito stupňami:

- 1 – výborný
- 2 – chváľitebný
- 3 – dobrý
- 4 – dostatočný
- 5 – nedostatočný

Správanie žiaka nadstavbového štúdia sa neklasifikuje.

Žiak na konci prvého a druhého polroku je hodnotený takto:

- Prospel s vyznamenaním
- Prospel veľmi dobre
- Prospel
- Neprospeš

Žiak je neklasifikovaný, ak vyučujúci nemá dostatok podkladov na uzatvorenie klasifikácie. O tejto skutočnosti musí byť informovaná riaditeľka školy. Ak je žiak neklasifikovaný, nedostane vysvedčenie, iba výpis z katalógového listu. O dodatočnej klasifikácii rozhoduje riaditeľka školy v zmysle platnej legislatívy. Maturitná skúška sa môže opakovať v zmysle právnych predpisov.

Ak má žiak alebo jeho zákonný zástupca pochybnosti o správnosti hodnotenia, môže požiadať riaditeľku školy o komisionálne preskúšanie do 3 dní odo dňa získania výpisu klasifikácie prospechu a správania žiaka za prvý polrok a vydania vysvedčenia. Na základe kritérií hodnotenia sa uskutoční preskúšanie žiaka v termíne stanovenom riaditeľkou školy. Komisionálne skúšky prebiehajú v súlade s právnymi predpismi.

Opravné skúšky určuje riaditeľka školy v súlade s právnym predpisom

Výchovné opatrenia

Patria sem pochvaly a napomenutia triedneho učiteľa, majstra OV, riaditeľky školy, podmienené vylúčením zo štúdia, vylúčením zo štúdia. Akékoľvek výchovné opatrenie musí byť okamžite oznámené v písomnej forme rodičom alebo zákonným zástupcom žiaka. Opatrenie sa zaznamenáva do katalógového listu žiaka.

Klasifikácia a hodnotenie žiakov so ŠVVP sa robí s prihliadnutím na stupeň poruchy. Vyučujúci rešpektujú odporúčenia psychologických vyšetrení žiaka a uplatňujú ich pri klasifikácii a hodnotení správania žiaka. Vyberajú vhodné a primerané spôsoby hodnotenia vrátane podkladov na hodnotenie. Uplatňujú také formy a spôsoby skúšania, ktoré zodpovedajú schopnostiam žiaka a nemajú negatívny vplyv na ich rozvoj a psychiku. Volia taký druh prejavu, v ktorom má žiak predpoklady preukázať lepšie výkony.